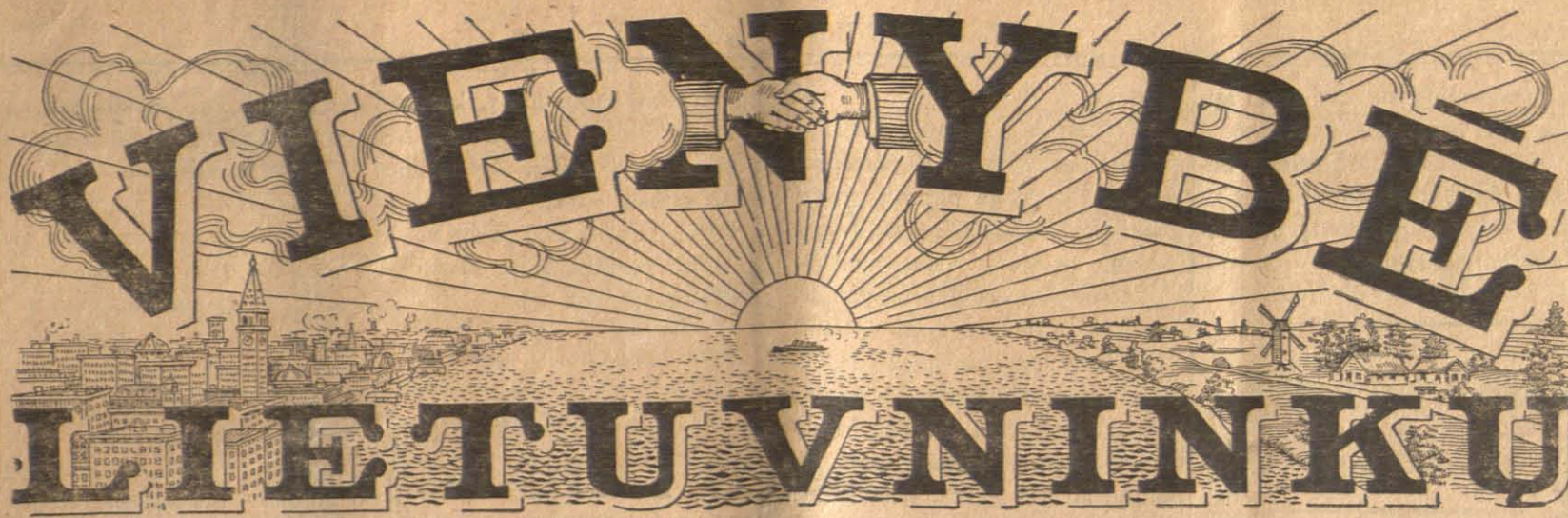

Suvienytose Valstijose \$2.00
Europoje ir kitur \$3.00
Kanadoje \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.

Apparsinimų kainų klauskite laišku:

J. J. Pauksztis ir K. Brazys
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Yearly subscription rate:

In the United States ... \$2.00
To Foreign Countries ... \$3.00
To Canada \$2.50

Advertising rates on application.

Address all communications to the publishers:

J. J. Pauksztis & K. Brazys
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Nr. 29.

Brooklyn, N. Y. 17 d. Liepos (July) 1912 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3—RD, 1879.

Metai XXVII.

Laikas Mūsų Jaunuomenei Iškilt.

Kiek tai sykių mūsų jaunimas Amerikoje jau tik pasiplavė savo sparnais, jau rodos imsi ir iškils įsiai ant mūsų visuomenės, kaip jauna, stipri, galinga ir energiška spėka; bet staigu ji vėl nutyla, nuleidžia sparnus ir apsiliesa gyvenimo trakuose-kelmynėse. Buvo traukiama jaunuomenė-moksleiviai į Valparaiso, kurian pravedė kelį gerbjamasis vientautis Ramanauskas (dabar gyvenęs Lawrence), tuomet dar patys eidamas Valparaiso universitatėje mokslus. Rods tenai susispietė jau nemaža grupelė mūsų pažangesnio jaunimo; rods įvedė jie ten pirmutinę privatiškai užlai komą lietuviškos kalbos mokintuvę ir literatūros išguldydama; bet iš to ir iš ten nepasirodė pozityviško mūsų jaunuomenės darbo, apart rengiamų vakarėlių ar vienos kitos korespondencijos iš to paties Valparaiso laikraščiuose. Buvo uždedama kolonija Michigan, kuri pagailėtina nustumo, kaip tik išsiaiškino, jog tenai lietuviai jaunikačiai yra viliojami vesti ant farmų žarnagalius iš Chicagos stok jardžių... Dar buvo mėginta pernai per II-rajį lietuvių laikraštinių susivažiavimą Scrantone užmegsti mūsų moksleivių sąryšį. Pasirodė ant scenos draugystelė „Liepa“ ir moksleivių būrelio atstovas iš Waterbury. Bet veikiai ir šitas gandas nutilo.

Kas tai? Ar lietuvių moksleivių Amerikoje nėra? Ar jų yra taip mažai? Priešingai. Jų yra ganėtinai, nors ir po visus miestus išsisklaidę. Jau tie visi mėginimai parodo, kad nuo daugelio metų pas lietuvių jaunuomenę-moksleivius bresta mintis, kad šitaip pasisklaidžiusi jaunuomenė ne kaip įžymų suloš mūsų gyvenime faktą. Mėginimai užmegsti susinesimus, sutverti draugijes ir vieną moksleivių sąjungą, parodo, kad ton linkmėn jau dirba mūsų jaunimo protai. Tik, kaip paprastai pas lietuvius viskas dedasi, tas darbas eina labai valkum ir konservatišku būdu. Lietuviai visuomet dirba labai su dideliu į save neįsitikėjimu. Iš dalies tai gerai ir daro: tegul lietuviai neseka lenkų ir rusų jaunimo būdą, kurie blaško-

si, neapsvarstę visko tveriasi, apsvilia ir vėl viską meta. Ant galo užėina pas juos toksai periodas, kad prastoją visokią viltį į gyvenimą. Rusijos jaunimas irgi pergyvena dabar tokį periodą: viską išbandę, apsukę galvas visur svaidėsi, pagaliaus „atrado“, kad nieko ant svieto nebėra verto, nebeverta nei gyvent. Todėl būriais... žūdosi! Kurie nesizūdo, tai inpuolė į tokią dumblynę, kurią dabar Rusijoje priimta vadinti originališku vardu „mrako-biesijė“ (tam sia-velnija): organizuoja eksproprijacijas, „meilės ligas“, pasileido į seksualines-lytines orgijas ir tam pa našiai. Tą padarė karštas ir ūmus rusų jaunimo temperamentas.

Mūsų jaunimas turi lietuviško tipo prigimimą. Jis eina labai konservatiškai. Iš to atžvilgio mes esame geriau panašūs į teutonų-vo kiečius, kurie dideli flegmatikai ir visame labai apdairūs. Mums karštumu dirbti niekas nesiseka. O jeigu kas ir pamėgina mėgdžioti rusų galvatrukčiumą, tai beveik niekas neišėina ant gero: ir pas mus tada atsiranda ta-pati „tamsia-velnija“, apie kurią dabar rusų publicistika labai aimanuoja. Taip pas mus buvo su keletu atbėgusių iš Rusijos anais metais „surusėjusių lietuvių“, kurie „užimanė skelbti pas lietuvius „meilės ligas“, garsių žodžių „revoliucijas“ ir kichotiškų su kumsčiu ghumojimus carui ir „kraugeriams“, — žinoma, drąsu buvo grumoti iš už jurių marių, kur mūsų niekas nebijo ir kur mes patys žinome, kad nieko gero nepadarysime. Tai buvo tik žaislas. Ir tas žaislas jau praėjo. Atėjo laikas prasiblaivimo ir rimto darbo. Tačiau ir mums reikia paakstinimo.

Mūsų jaunuomenė neturi užmiršti, kad perdidelis suservatizmas ir gi yra kenksmingas. Galima nešokti galvatrukčiais, kaip daro lenkai ir rusai. Bet reikia gi mįslyti, kad būtų darbas išlėto, neatlaidžiai varomas. Ilgai tūnoti ir laukti, kad darbas pats pasidarys, taip jau prie gero neprives. Reikia mįslyti; bet nereikia duoti pačiai mįsčiai pasimirti mūsų galvoje be darbo. Nepamiršti reikia ir seno mūsų priežodžio,

kad: ilgai jiešmą bedrožiant šuva kepsnį nuneša... Taip reikėtų žiūrėti ir į mūsų jaunuomenės susijungimą. Tiek metų prierošos nereikia nuleisti už nieką. Juk jau yra užtektinai galvota, ganėtinai pasipažinta su mūsų moksleivijos kontingentu. Kas metas išėina čia mokslus ir daktarai ir advokatai ir technikai bei kitoki profesionališki žmonės. Jeigu jie būt beidami mokslus susijungė į savo tautišką ryšį, beabejonės jie būtų išėję dideli mūsų liaudies darbininkai, nes prie to būtų prisiruošę savo bendrose organizacijose. Tuom tarpu dabar jie nukrinta su savo amatu-profesija kur tarpe svetimtaučiu ir pamiršta, kad yra kokie ten jų broliai lietuviai, kurių labai jis, kaip kultūriškas žmogus, turėtų ir gi dirbti. Kas metas mūsų inteligentija čionai dauginas. Neprašina metai, kad neužgirstume, jog ten ir ten apsisėdo tokie ir tokie nauji lietuviai daktarai ar kitoki profesionalai. Kur jie mokinas, ką jie veikė, kokius jie darė žingsnius, kad pakelti lietuvių pažangesnijį jaunimą, nieko nežinoma. Ir dabar-šiemet, suskaitome iš laikraščių apie porą šimtų lietuvių ir lietuvių eėjusių mokslus; kiti jau baigė, kiti augščiau pastoję. Bet tarpe jų nėra jokio sąryšio.

Kitoje vietoje atspausdiname atsisaukimą studento, p. Šivickio. Tenai įsiai iš naujo paklabina mūsų moksleivių padaryti šiemet lietuvių moksleivių susivažiavimą Chicagoje, per atsibūsiantį Lietuvių Laikraštinių III-čiąjį susivažiavimą. Labai būtų geistina, kad šitą svarbų atsisaukimą išgirstų visi mūsų moksleiviai ir nors šiemet užmegstų tarp savęs vieną didelį ryšį. Tada jie patys turės sutvėrę savo vidurinį gyvenimą, iškilis mūsų visuomenėje į gerbjamą ir remiamą moksleivijos luomą; patys save pasigelbės ir visuomenę pagelbės savo sukonzentruotu darbu ant lietuviškos dirvos. Laikas jau mūsų moksleiviams pasirūpinti, kad su jais mūsų viengenčiai skaitytųsi, kaip su šviesum elementu, kuris visokiuos mūsų gyvenimo klausimuos ištartų paskui savo rimtą žodį ir padėtų būdavo mums mūsų išėivijoje kultūrišką gyvenimą.

Peržvalga.

// Lengvamanių nuomonės sutinka. „Rygos Garsas“ (kuningų prižiūrimas) laikraštis, nors savų kelių būtų neblogas informacijų laikraštis rygiečiams; bet kaip tik prasitaria apie lietuvius pirmiečius, tuojaus jam pritrūksta drąsos teisybės laikytis. Taip jis padarė Nr. 25, kur aprašė amerikiečių SLA. seimą. To seimo esą būta ne SLA., bet... „laisvomanų“. Iš kur jis semia žinias? Gi pasirodė, kad iš „Laisvės“. Kaip žinoma, „Laisvė“ nepraleidžia progos, kad nemetus gniužto dumblų į visus mūsų pirmiečius organizacijas, ypač gi ji pamėgo toki pigų sportą linkui SLA., kurio seimas „liūdng, brolyčiai, liūdng išpūdi darė“. Tas „Rygos Garsui“ taip patiko, kad lygiai taip atkartoją: seimas daręs liūdng išpūdi, žmonių taip mažai buvę, kaip niekada; „laisvomanams“, brolyčiai, nesiseka. Kodel nesiseka? Štai priežastis: „Laisvei“ nepatiko, kad socialistų viršaus nebuvo; o „Rygos Garsas“ šiaip išveda: „Mat seniaus, kol susivienijimas neužgaudavo tikybinių jausmų, turėjo daugiau šanarių ir žmonės labiau jam prijaudavo“... Tokiu būdu abu tie laikraščiai savo nuomonėse sutinka. Tik vienas norėtų į SLA. suvartyti visus savo reksnius, o kitas visus katalikus, norėtų susivienijimą perplėsti pusiau. Ir abu, žinoma, klysta, nes šis susivienijimas lygiai toleruoja socialistus kaip ir katalikus. Visa jo yda tik tame, kad negieda per seimus marselietės ir potam suklaupę nekalba „Tėve mūsų“, nes iš to jau mat juoktųsi amerikoniai.

// Kunigas paardė koncertą. „Liet. Žinios“ (N69) išmetinėja mūsų dvasiškįjį nelemto vieno kuningo darbą — išardymą koncerto. Mat buvo Panevėžio choras prisizadėjęs duoti Vilniuje koncertą, greta su koncertu Vilniaus „Rūtos“ choro. Koncertą rengė Panevėžio kun. Stakauskas ir vilniečiai kuningai. Ir štai, kada reikia duoti koncertas, kun. S. susigriebė, kad tai būsią negerai, nes koncertas esą nepridera tuo laiku duoti, kada Vilniuje žmonės lankosi į šventas vietas ir meldžiasi. „Liet. Žin.“ išveda tokią šito nelemto atsitikimo priežastį: esą, regis, kad koncerto nenorėjo lenkai kuningai ir lenkų kapitula su Michalkievičium, kad vilniečiai ir panevėžiečiai choristai nesumegstų artimesnių ryšių ir lietuvių vardo Vilniuje nekelty; taigi kun. Stakauskas ir kiti, emė ir nusileido lenkams. Jeigu šitas išvedimas būtų teisingas, tai lietuviai kuningai negražioje šviesoj pasilieka. Matomai, kad

tūliems iš jų lietuvių tautystė tiek terūpi, kaip ir daugeliui mūsų „betaučiu“: kad intikti svetimiems dievaičiams jie nesigėdinet dailės darbuose kelti suirutės ir lietuvių vardą žeminti.

// Klerikalų laikraščiai susivaidijo. Tą padarė Vilniaus „Viltis“ ir „Aušra“. Mes jau rašėm, kad „Viltis“ labai aštriai išėjo prieš lenkus kuningus, kurie esą su politiškais siekais organizavę lietuvių maldininkų kelionę į Čenstochavą. Dabar prieš „Viltį“ išėjo „Aušra“, truputį užstodama lenkus. Ji sako: jeigu lietuviai stiprina savo tautišką dvasią, kadir kelionėmis į Aušros Vartus Vilniuje, tai kodel lenkams pavydėti, kad jie savo dvasės nestiprintų? Iš to atžvilgio „Aušra“ pasirodė norinti ramiai sugyventi su lenkais. Bet „Viltis“ neapsileidžia. Ji pavadino „A-ą“ lenkų talkininkę ir nurodo, kad lenkai lietuvius masina Čenstochavon, kad juos užhyponotizuoti lenkų miestų ir šventaviečių iškilmingumu bei patraukti lietuvius pas save.

Čia klausimas gana suburtas, kad ji keliomis eilutėmis gerai išrišius. Bet šitame atvejį vis gi regis „Viltis“ perdidelį trinkšmą sukėlė.

// Vėliausiai atkeliavę lietuviai. Pastarasis migracijos bulletinas rodo, jogei per šiu metų gegužės mėnesį Amerikon atkeliavo 1,871 lietuvių. Todėl atkeliavo daugiau už balandžio mėnesį ant 563 (žr. „VL.“ N26). Per gegužį iškeliavo lietuvių Europon 545. Tad su šiuo mėnesiu pasidaugino lietuvių Amerikoje 1326. Neįleista 11.

Viso labo šiemet, per vienuoliką mėnesių (liepa, 1911 — gegužė, 1912) atvyko Amerikon 21,802 Atvažiavo jau antru kartu 435. Tad išviso atvyko 12,237. Išvažiavo per tą laiką 5,131. Tad vis gi liko 7,106. Viso neįleista per tą laiką 124.

Kaip matome, išėivystė ir metais ir mėnesiais žymiai dauginausi. Nežinia tik, kokių ypatingu būdu mūsų broliški Lietuvos laikraščiai su džiangsmu tik ką rašė: girdi, išėivystė mažinasi. Jei pažiūrėtu jie į skaitlines, tai pamatytų, kad tik save nekaltai prigandinėja!

// Lietuvio kruvini marškiniai muzėjun. „Litwa“ (N11) rašo: „Mikolas Klimas, kurį lenkai primušė Joniškyje, iškilus emyderini vietinėje bažnyčioje delei lietuvių kalbos, paturtino Lietuvių Mokslo Dr-jos muzėjinį rankių Vilniuje, padovanojęs jai savo locus marškinius, kuriuos sudraskė ir sukruvino lenkininkai hakatistai — kulturregeriai“.

Žinoma, tas indėjimas mūsų muzėjun sukruvintų marškinų išrodytų lyg vulgariška. Vienok at-

siminus, kad lenkai sukruvino lietuvių už palaikymą jam brangios prigintos kalbos, šitas kraujas bus svarbum istorišku dokumentu iš kovos lietuvių už savo teises, kurias žmonės visose civilizuose šalyse sau turi.

// Lietuvos socialdemokratų reikalauja Lietuvai autonomijos. „Kovos“ N28 tilpo Liet. Soc. Dem. Partijos renkamoji platforma, kurioje pastato savo „credo“. Čionai pabrėžia, kad rinkimuose į IV-ąją Valstybės Dūmą socialdemokratų pirmame balliote eisia prieš: dešiniuosius, tautininkus, demokratų, liaudininkus; antrame balliote su visu opozicijos blioku jau tik prieš dešiniuosius. Pagaliau vyriausį savo obalsį socialdemokratų išstato šiočia deklamacija: „Tegyvuoją demokratų respublika su Lietuvos autonomija! Tegyvuoją 8 val. darbo diena. Šalin demokratų feodalų jungą! Vilnius, 28. V. 12 metų“.

// Vilniuje pokylių savaitės. Praeitomis savaitėmis mūsų sostapilė Vilnius praleido čielą eilę didelių sujudimų. Pirmiausia Lietuvių Dailės Paroda; potam Dr. J. Basanavičiaus jubilėjaus šventė; pagaliaus Lietuvių Mokslo Draugijos visuotinas susivažiavimas. Prie to buvo čielą eilė vaidinimų ant scenos, mūsų gerb. M. Petrausko koncertas, etc. Senai buvo Vilnius matęs tokią eilę lietuvių visuomenišku darbų, vienas po kito atliktų.

// Rašybos vadovėlis. Kaip matosi iš Lietuvos Mokslo Dr-jos protokolo, neseniai esanti išleista knin gelė: „Rašomosios kalbos dalykai“, kurią parūpino kalbininkų komisija. Ar ji jau bus tam tikrai sutaisytas mūsų rašyba vadovėlis, ar dar tik medžiaga, to nežinoma. Bet vis gi jau daromi žingsniai, kad syki ant visados įvedus pas mus vienodą ir pastovesnę rašybą.

// Atvažiuos aukų rinkt. Liet. Mokslo Dr-jos posėdžiuose paaiškėjo, kad ši draugija būtinai turi pasiūsty Amerikon rinkęjus aukų pastatymui Vilniuje Lietuvių Mokslo ir Dailės Namui. Iki šiolei tesa surinkta 11,601 rub. 30 kap. O reiks mažiausiai į 20—25,000, ar gal daugiau.

// Da apie „Vakarų Varpą“. Ant mūsų užklausimo „VL.“ N26, p. A. Žalpis mums pranešė, kad So. Omaha, Neb., tikrai esąs rengiamas leisti dvisavaitinis 4 pusl. laikraštis „Vakarų Varpas“. Leisiąs jį Klemensas Paznokas. Metams lėsuosias \$1. Kninga tokiu pat vardu išėisianti savų keliu.

Politikos savaite

AMERIKA. Washingtonan parėjo aštrus Anglijos protestas. Amerikos kaimynka labai neužganėdinta, kad mūsų kongresas nori paliausuoti visus Amerikos laivus nuo mokėjimo muitų ant Panamos kanalo, tuom tarpu kitų šalių laivai turės mokėti. Anglija nurodo, kad amerikoniai tada sulaužys su kitomis šalimis pramonės sutartį ir labai palengvys savo pirklius. Tačiau mūsų kongreso didžiama Anglijos protestą atmeta, nes sako, kad Amerika Panamos kanalą subudavojo, taigi ji turi tiesą nors uždyką leisti tenai savo šalies laivams plaukioti.

Pagaliaus susitvėre Roosevelto „Nacionalė Progresistų Partija“, kurią dabar laikraščiai vadina trečia Amerikos didėja partija. Del rytinių valstijų tapo inkurtas jos bjuoras New Yorke, ant ketvirtų lubų garsiojo Metropolitan Bokšto. Neuzilgo šita partija turės savo visuotiną konvenciją, kurioje ir pats Rooseveltas bus siąs delegatu. Be abejonės jisai bus nominuotas ir kandidatu į prezidentą.

TURKIJA. Jau trečias metų bertainis baigiasi, kaip italai užpuolė ant turkų pavaldinės Tripolitanijos, ir iškilo dar jokios išieigos nesimato. Italai nedrįsta išsukti vieno didelio mušio, kuris padėtų kareivių galą; jie bevelija po truputį kiršinties su Turkija, idant užtrukus ilgesnį laiką sutraukti savo visas spēkas. Na, o Turkija irgi nedrįsta iškelti italams griežtos karės, nes neturi suorganizuotos spēkos. Kaip blogai stovi Turkija, parodo šis faktas: neseniai turkų vyriausybei liepant tapo sušaudyta keletas desėtkų... jų pačių oficerių ir kareivių, kurie būtinai reikalavo stoti mušin su italais! Kada valdžia šaudo savo oficerius del šito, tai jau blogai.

Vienok turkai nuo karės visgi neatsisako. Nenori karės paliauti nei valdžia nei partijos. Taip, šiomis dienomis atsibuvo Konstantinopolyje jaunaturkų partijos politiškas kongresas. Čionai gi jaunaturkai beveik vienbalsiai reikalavo savo valdžios, kad tęstų su italais karę iki paskutinios ir kad pasirūpintų sutverti galingesnį laivyną. Taigi karė galės tęstis da ilgus laikus, iki neįsikiš svetimos valstybės, kurios labai daug kenčia nuo šitos karės. Jau vienas uždarymas anuosyk Dardanelių susmaugos atnešė nuostolius daugelio šalių pirklybai.

Iš Konstantinopoliaus rašo, jog esą susekta slapta kareivių draugija, kurion priklausą apie 80% armijos oficerių. Jie agituoją prieš valdžią, kad paliautų karę ir kad atidnotų teisman Chakki ministerijos šanarius, privedusius Turkiją prie karės su italais. Taipgi reikalauja amnistijos visiems istremtiesiems už politiką. Kaip matyt, turkams karė galės nelemtai užsibaigti, jeigu namie tokia revoliucija vaidenasi.

CHINIJA. Dabar išsiaiškino, kodėl Mukdene ir kitose provincijose pakėlė armija maistą prieš valdžią. Pasirodė, jog kareiviai dar nuo kovo mėnesio negavo algos. Nieko jiems ir neliko, kaip maistas. Nors valdžia kareiviams algų ir neišmoka, tačiau jų sukilimą įstengė, nors paviršium, sutremti. Matomai, pačioje armijoje nebuvo vienybės. Iškilus kareivių maistui buvo net Japo-

nija pasisiūliusi su savo gerai apmokamais kareiviais maistininkus numalšyti. Bet chinų valdžia nenorėjo įsileisti japonus šeiminkauti, todėl tą jų greitą pasisiūlymą tuojaus atmetė.

Iš Visur.

Žydų teritorialistų kongresas. Neseniai Vienoje atsibuvo žydų teritorialistų draugijos „Eto“ kongresas, kuriame šita darbšti žydų kolonizavimo draugija nutarė išmesti nuo Portugalijos vieną jos provinciją, vardu Angola, esančią Afrikoje. Tenai žydai mėgiasi inkurti savo didelę koloniją.

× **Atidėta skridimas Chinijon.** Paryžiaus laikraštis „Matin“ atidėjo ant 1913 m. gegužės savo sumanytą konkursą — lėkti orlaivais iš Paryžiaus į Pekiną.

× **Pasimirė** — garsus čekų rašytojas, Juozas Sladek, sulaukęs 66 m. amžiaus. Jisai atsižymėjo išverimu Šekspiro raštų į čekų kalbą.

× **Olimpiškos žaislės.** Šią savaitę jau baigiasi tarptautiškos atletų žaislės ir lenktynės, kurios atsibūna Švedijos sostainėje Stockholme. Iksiolei amerikoniai atletai viršijo kitų tautų atletus, nes įvairiose lenktynėse (šokimo augštin, šokimo tolyn, ėjimo, bėgimo, kėlimo ir t. p.) laimėjo 100 punktų; švedai gavo 71 punktą ir anglai 53. Kasdieną lenktynėse buvo į 30,000 žmonių publikos. Švedai mat labai myli gymnastikas ir atletiką.

× **Portugalijos maistai.** Netoli Lisbonos būrelis jaunų monarchistų sukurstė liaudyje maistus prieš respublikos valdžią. Čia tuom tarpu kariuomenė maistininkus nuramdė. Bet užtai Valeneijoje pasirodė 700 monarchistų, kurie ruošiasi ant valdžios užpulti. Parubežiais ir gi bando monarchistai iš užsienio užpulti.

× **Kamoristus pasmerkė.** Viterbo, Italijoje, užsibaigė garsi byla slaptosios plėšikų draugijos „Camora“. Tėšės ji 17 mėnesių. Iš 41 kaltinamų kamoristų, devynius pasmerkė po 30 metų kalėjimui. Tris per bylos laiką buvo jau pasimirę. Kitus gi po 5 metus kalėjimui, kitus paleido, nes jie mažiau kaltesni ir atsėdėjo bėtėisiant. Vienas, išgirdęs nuosprendį tūlas Marinas, pasi-plovė teismo akyse. Kuningas Vitozzi gavo 7 metus kalėjimo. Byla kaštavo valdžiai \$80,000; visų tos bylas raštų susidarė 63 tomiai, apie 40,000 puslapjų.

Iš Rusijos.

!!! **Užpuolė ant transporto.** Garsioje Lenoj, Siberijoje, kur neseniai kareiviai sušaudė 275 darbininkus ir sužeidė 250, ramumo dar nėra. Prašalinti iš darbo darbininkai susispieję apie vieną istremtinį studentą Komarovą ir suorganizavo ekspropriatorių būrį, su tikslu atiminėti kompanijos vežamą iš kasyklių auksą. Berželio 4. jie užpuolė ant vieno transporto, kuriame laiveliu ant upės buvo vežama 62 pūdai auksa. Įvyko šaudymai. Sargai vienk iš užpakalio prisėlino prie ekspropriatorių, jų organizatorių Komarovą nušovė, vieną suėmė, o 6 pa-

bėgo.

!!! **Tamsybės anka.** Abchazo apylinkėse, gyventojai musulmanai turi ypatingą paprotį gydyti žmones. Neseniai Girdauto kaime apsirgo karštligė viena moteriškė, kurios kaimynai nusprendė, jogei ją „apsėdo nečysta spēka“. Todėl paprastai kreipėsi į mahometų kuningus-mullas. Mullas pribuvo ir ėmė su „koranu“ (mahometų šventa knėga) daužyti sergančią per galvą, rėkaudami: „Išėik tu, prakeiktasis!“ Moteriškė rėkė, alpo nuo smūgių, iki visai „išgijo“, t. y. pašimirė. — Tokie „gydymai“ pas musulmanus tankiai būna vartojami.

!!! **Išrado paukštinį lakūną.** Iš Rostovo praneša. jogei Batais ko kaime mokytojas išrado naują aeroplano konstrukciją, pagal kurios orlaivis yra pabudavotas ant paukščio lėkimo principų. Su šiuo aparatu aeroplanas gali prieš visokį vėją ore atlaikyti ir gali nuo viršaus žemyn stačia galva lėkti; prie to jis keliaus daugiau žmonių ir mažiau reikalauja spēkos.

!!! **Nepaprastai ilgas amžius.** Kaime Koki, Kutaiso gub. pasimirė kaimietė vardu Chubea, sulaukus 141 metų amžiaus.

!!! **Badas praslinko.** Peterburgo telegrafų agentūra praneša gausi užtikėtinas žinias, jogei šiuo žygiu badas Rusijos tūlose gubernijose jau sumažėjęs. Apart to esą visur laukiama šiemet gero javų derliaus. Todėl siuntimas ankų baduoliams iš užsienių jau esąs beveik nereikalingas.

!!! **Atrado mantą.** Netoli Poltavos, kaime Perestepina, tapo atrasta žemėse manta. Jos vertybė apėienyta į 200,000 rub. Šią mantą kadaisiai Vizantijos imperatorius Foki buvo suintęs kniazini Svetoslavui.

!!! **Šunų auklėtuvės.** Maskvoje policija įvairiose miesto srityse inkūrė namus šunims auklėti. Ties šunis bus mokiami atlikti policiantų darbą, kurio policija, delei tokių uoslių stokos, negali atlikti.

!!! **Napoleono lėlės.** Didžiųjų miestų rankadirbės fabrikose skubina dirba daugybės lėlyčių ir kitokių zavolvių, kurioms siužeta ima iš buvusios „francūzų karės“, kurios šimto metų sukaktives šiemet Rusijoje apvaikščioja. Dirba tūkstančius blėkinių „napoleonukų“, francūziškų kareivių ir t. p. Šitūs visur dar labai perka vaikams bovitys.

!!! **Dūmos apžvalga.** Išsiskirsčius Valst. Dūmai, jos kancelarija apskelbė pastarosios sesijos apžvalgą. Per istisus metus Dūmos inėjo 620 valdžios projektų ir 17 projektų, kuriuos sutaisė Dūmos komisija. Iš viso gi Dūma užgyrė 671 įstatymų projektą, iš tų 14 buvo sutaisyta pačios Dūmos. Atmeta 6 projektai. Per penktąją sesiją buvo sudaryta 54 taikomųjų komisijų, kurios glostė pasiūiašimus tarpe Dūmos ir Vals. Tarybos. Įnešta 44 paklausai. Iš jų Dūma priėmė 11. Gi valdžia atsakė ant 12 paklausų: apie Stolyfino nužudymą, apie Chorolskio provokacijas, apie sušaudymus Lenoje ir t. p. Dūma pripažino neaiškiais atsakimus ministerio Kasso: apie autonomijos ingriebimą, apie valdžių palaidumą ant Kaukazo, apie Chorolskio provokaciją, apie policijos draudimą laikraščiams raišinti delei betvarkių augštesnės mokyklose. Užbaigiant sesiją Dūmoje pasiliko 230 įstatymų projektų; iš tų 43 peržiūrėti komisijos, o 187 dar nebuvo paimti svarstyman. Viso Dūma šioje sesijoje turėjo 153 posėdžius.

!!! **Iškeikė joanitus.** Šv. stačiatikių synodas laikraščiuose apskelbė savo atsišaukimą, kuriuomi iškeikia labai išsiplatinusią joanitų religišką sektą. Pačius joanitus kviečia mesti hereziją, o publikai pataria, kad jiems visur kenktų ir persekiotų pardavinėtus jų literaturos.

Iš Lietuvos.

Užpaliai sudegė. Miestelis Užpaliai Ukmergės pav. berželio 9. beveik visas išdegė. Sudegė daugiausiai žydų apgyventos vietos. Ukininkai jau buvo išsiskirstę vienasėdžiais, taigi ugnis jų nesiekė.

Dvaras parduodama. Netoli Telšių m. parduodama Duomaičių dvaras. Visa žemė padalinta mažais sklypais, parduodama geromis sąlygomis, esą padarytos banke skolos.

VAITKUNAI, Pan. pav. Mūsų kaimelis nedidelis, bet girtuokliaujama nemažai. Jaunimas laikraščių bijosi, skaityti, kningūčių taipogi bijo ir paliesti. O girtuoklybės pasekmės pasitaiko visokios. Štai ir gegužės 28. per devintinių kermošių atvažiavo namo J. K. gerokai inkaušęs. Bet to neužteko. Kur tai gavęs nusipirkti degtinės, pasivadino savo draugus ir nuėjo pas kaimyną gerti. Benaujindami girtybę, išrėkavo visą naktį. J. K., sulaukęs dienos brėkstant beeidamas namo pataikė į šulinį ir nuskenėdo. Tai matote, kokios kartais gali būti girtuoklybės pasekmės.

Buvęs laidotuvėse. **ALEKSOTO** gm., Mar. pav. Da gegužės 15. buvo nušautas Piplių kaimo vienas vaikas. Mat, to kaimo keletas jaunų vaikinių naktimis mėgdavo apsilankyti po kitus kaimus. Žmonės, sulaukę tokių svečių, nežinodavo ką ir bedaryti, pagaliaus gi neapsigėsi. Taigi jie sumanė pasikviesti iš Zapiškio sargybinių. Minėtieji vaikinai kaip tikta pataikė ir nuėjo Karališkių kaiman ir tenai prisišokė ir prisidainavė grįžo namo laukais. Susitiko sargybinius, susivaidijo, kilo šaudimas. Vienas tapo nušautas, kiti septyni išbėgiojo. Velionis buvo 20-ties metų amžiaus, rengėsi važiuoti Amerikon.

Žemutis. **ALYTUS,** Trakų pav. Pas mums daugelis ėmė bilietus, kaip buvo lošimai akliems pagelbėti. Lošimai buvo rengiami Kievoj. Taigi vienas alytiečių L. nusipirkto vieną bilietą, mokėjo 50 kp. Kaip pasibaigė lošimas, atsiuntė paėton sąrašą, kame buvo pažymėta, kas laimėjo. Kas tai tam L. ir pasakė, kad šis pastarasis esąs išlošęs apie 400 rb. Susilaukęs tokios laimės ir nieko tikro da nežinodamas L. sukviėtė draugus, gėrė tris dienas ir visiškai prasigėrė. Paskum gi sužinojo, kad visas jo išlošimas — tai sagutė, kuriai daugiausia 2 rb. reikėtų mokėti. Vargsta dabarties žmogelis, nebežino kur pasidėti.

Hol-Flet. („Liet. Ukin.“)

Kas turi? L. Mokslo Draugijos kningyne trūksta: **Ivinskio** „Kalendorius“ 1847 ir 1848 metams, be to dar 1851 ir 1864 met. „Kalendoriai“ yra nepilni. Draugija būtų labai dėkinga tiems gerb. tautiečiams, kurie teiktųsi jai padovanoti tų metų Ivinskio „kalendorius“.

L. M. Draugijos Komitetas. **Mokslas.** Dorpate šiais mokslo metais augstuosius mokslus pabaigė šie lietuviai — S. Bugaila, Atkočiūnas ir J. Tonkūnas. Visi

gydytojai. St. Bugaila jau apsigyveno Kupiškėje. Kiti ir-gi žada apsigyventi Lietuvoje.

VELIUONA. Rukšnių kaime vienas ūkininkas ardamas pagiryje išarė puodą su senais pinigais — variniais, sidabriniais. Visai surudyję, tikta rugštyje numirkus žymu raidės, viduryje matyti C., bet visa ko išskaityti negalima. Subėgė kiti artojai, išsidalino po kiek, sako, buvė apie 3 gorieiai. Beabėjonės radėjas iš tų pinigų mažai susikurs, butų geriausiai atidavus muzėjun.

Jonas Kumetis.

šviesos likvidacija. Mariampolės „šviesos“ skyriaus likvidacija pasibaigė sekančiu būdu. Už visą skyriaus turtą gauta 105 r. 72 kap. Išduota: likvidacijos išlaidos — 11 rub. 6 k., sugražinta „šviesos“ skolų — 84 rub. Gryno pelno lieka — 11 rub. 41 kap., kuris sulig Visuotinio Draugijos Susirinkimo nutarimo paskirtas „žiburėliui“. Kartu su šiuo pranešimu išsiunčiame 11 r. 41 kap.

J. Bražaitis, A. Rėklys, P. Vitkauskas.

Prieglauda. Stanislovas, mirusio Juozo brolis — Montvilas ketina surošti „Montvilų parke“, netoli Rasos kapų, Vilniuje, prieglaudą vargdieniams, nerandantiems sau uždarbjo: ligotieji ir luošieji bus irgi į tą prieglaudą priimami.

Peterburgas. Šiais mokslo metais augstuosius mokslus pabaigė šie lietuviai — O. Graurokaitė (dantų gydymo kursas), V. Pau-liukonis (elektrotechnikos inst.), Z. Toliušis (juristas), K. Būga (kalbininkas), M. Blūdžius, Bielskūs, Čerkeliūnas (gamtininkai). Kame jie apsigyvens ir darbuosis — tikrai nežinia. Dauguma jų žada ir mano apsirinkti vietas Lietuvoje. Lauksime jaunų inteligentų.

J. EL. **KAUNAS.** Gegužio 30. 8 va. vakare buvo iškilmingas „Saulės“ namų pagrindžių šventinimas. Toje iškilmėje dalyvavo pats vyksupas, daugybė kuningų, visi „Saulės“ mokytojai ir mokiniai, Kaune gyvenantieji, ir daug pašalinių žmonių. Susirinkusiųjų būrys buvo kelis sykius fotografuojamas. Paskui, prižiūrėtojo vedami kursistai pagiedojo kelias giesmes, kuningas Olsauskas paskaitė tam tikrą tai progai susta-tytą raštą, po kuriuo publikos dauguma pasirašė ir indėjęs tą raštą į bonką užkišė ją ir užmūrijio amžinam tos svarbjos ir prakilnios valandos atminimui.

V. N.—s. **UKMERGĖ.** Netoli Šėtos miestelio krūmuose apistojo čigonų būrys, kuriame, kaip policija sužinojo, slapstėsi svarbus plėšikai. Čigonų būrys buvo vieną vakarą policijos apstotas. Tačiau plėšikams pasisekė išsprukti. Be to čigonai bešaudydami į policiją, nušovė antstolui Dolbnia arkli, ant kurio jis jojo. Suimti nieko nepasisekė.

VILNIUS. Ciela iškilnių šventė. „Ruta“ I. 1) šeštadienį, birželio 9 d., šokiai. Pradžia 9 val. vakare.

II. **Sekmadienį, birželio 10 d.** **Panevėžio choras** padainuos keletą liaudies dainelių: 1) Malda, 2) Per giria-girėlę, 3) Per tamsią naktelę, 4) Oi, oi, oi. 5) Pasisėjau žalią rutą, 6) Vai, žydėk, žydėk. 7) Šaltyšius, 8) Oi tu Jieva, 9) Suktinis. Kainos: sėdėti nuo 1 rb. 50 k. iki 50 k., stovėti 30 kap., nariai pusė kainos.

III. **Pirmadienį, berželio 11.** „Rutoj“ D-ro J. Basanavičiaus 60-ties metų nuo gimimo dienos sukaktuvių paminėjimas: 1) Telegramų ir pasveikinimų skaity-

mas, 2) g. Zofijos Čiurlionienės prakalba, 3) Portreto Dr-ui J. Basanavičiui intekimas, 4) Vaidinimas L. Giros 2 veiksmų veikalo „Beauštanti Aušrelė“. Kainos nuo 2 rb. iki 50 kap.

IV. **Antradienį, berželio 12.** **Inteligentų klube didelis koncertas,** maloniai dalyvaujant, p. M. Petrauskui, žinomam mūsų dainininkui ir muzikui-kompozitoriui. Kainos nuo 3 r. iki 50 k.

V. **Trečiadienį, berželio 13.** „Rutoj“ bus vaidinta Liudo Giros 3 veiksmų 4 paveikslų historiška tragedija „Kerštas“. Kainos nuo 3 rb. iki 50 kap.

VI. **Ketvirtadienį, berželio 14.** „Rutoj“ „Gėlių Baliaus“. Kainos: vyrų moka 1 r., moteris 50 k., mokiniai 50 kap.

MINTAUJA. „Viltis“ praneša, kad berželio 3. vietinėse vidutinėse mokyklose kvotimai jau pasibaigė. Baigusiųjų tarpe yra ir lietuvių nemažus būrelis. Štai jie: Realę mokyklą baigė: 7-tą kl. — K. Didžiulis, A. Jurskis, M. Lekūnas ir V. Petrulis (eksternas); 6 kles. — Božis ir P. Traškevičius. Vyrų gymnazija: Naglis, Laikūnas ir Vaitiekūnas (eksternas). Moterų gymnazija: M. Mostovskaitė (bajoraitė). Visi žada skverbtis į augštesnias mokyklas.

Odesos universitetą šiais mokslo metais pabaigė tikta vienas lietuvis — V. Ruokis, kuris mažas stoti Petro Razumovo ūkio institutun Maskvoje.

ŠIAULIAI. Šiemet Šiaulių gymnaziją baigė 22 jaunikaiečių (klasėj buvo 25 mokiniai): 1 vokiety, 3 lenkai, 4 žydai, 6 rusai ir 8 lietuviai: Baranauskis Stasys, Birutavičius Stasys, Birutavičius Pranas, Gardamavičius Zigmas, Didžiulis Julionas, Dunda Stasys, Markauskis Mėčius ir Nainis Jonas. Tai bus bene pirmas toks Šiaulių gymnazijos atsitikimas, kad lietuviai viršytų kitas tautas pavieniai. Atsikartos šitoks faktas taipgi, rodos, negreitai.

Kaukas. **VARŠAVA.** Šiemet baigė: pedagogijos kursas dvi lietuvaiti iš Kauno gub., muzikos institutą (konservatoriją) vargoninku J. Bendorius (Suv. gub.) ir J. Štarka (kaunietis), nuošaliai 1 metus studijavęs muzikos kompozicijos teoriją.

„Iš „Liet. Dailės Draugijos“. **VI liet. dailės paroda.** Draugijos valdyba užpirkto parodoje 3 paveikslus: P. Kalpoko — Saulei nusileidus; A. Žmuidzinavičiaus — Etiudą ir J. Vienožinskio „Vasara“. Tie paveikslai skiriami yra šiais metais Draugijos nariams, kas laimės, burtus traukiant.

Liaudies skyrių parodoje pripažintos yra dovanos. Mėrtai Raišinkytei iš Tilžės už juostas, J. Jakimavičiui nuo Rokiškio už poperas laiškam, Šaduikytei iš Salako par. už rankšluostį ir staltiesę, V. Svirskienei nuo Merkinės už juostą, A. Burokiutei nuo ten-pat už audimą, M. Pečiurai nuo Užpalio už lazda, J. Begonini iš Bagdoniškių Trakų pav. už verpstuką, I. Ratušinskiutei Mariampolės pav. už prijuostas, Merkienei iš Užpalio Ukmergės p. už lovatieses, Gaidienei nuo Debeikių irgi už lovatieses, Gervienei iš Užpalio už rankšluostius, J. Butkytei nuo Šakių už prijuostas, P. Matusėvičienei už juostas, Jonelytei nuo Traškūnų už kaklarašius, E. Kailiutei iš Pilviškių už senovišką juostą, Vinėiunytei nuo Švenčionių už audimus, J. Petraskienei nuo Garlevo už juostų divoną, P. Bulociutei Kalvarijos pav. už divoną, A. Biveiunytei nuo Salako už rankšluostius, U. Merkevičienei iš Timičių

kės Marijamp. pav. už kaklaraiščių ir prijuostę ir A. Žvirbliui iš Vieksnių už liniją.

Paroda užsidarys pėtnyčioj berželio 15 (28) dieną.
(„Liet. Žinios“.)

Vilniaus kun. seminarijoje. Sekmadienį, berželio 10 dieną, atvažiuojant iš Kauno žemaičių vyskupas Gasparas Cirtautas išventė kuningais šiuos Vilniaus seminarijos lietuvius klerikus: Juozą Alkimavičių, Leoną Markucką, Aleksandrą Mikailą, Bronislovą Šimkavičių.

Uždaryti ūkio būreliai. Vyresnybė uždarė šiuos Vilniaus gub. ūkio būrelius: Binėkainių, Buivydžių, Rakliškių, Šalčininkų ir Žirmūnų už tai, kad visi tie būreliai jau kelinti metai neparodė jokio veiklumo.

ALSĖDŽIAI, Telsių apskr. Alsėdžiuose prie tėnykščio pašto ir telegrafo skyriaus atidarė taupymo kasą.

Saulės užtemimas, kurs buvo balandžio 4 d. š. m. Kaip mėnulis, kas kart vis augstyn kildamas, uždengė geroką saulės pašalį, per aprūkusį stiklą bežiūrėdamas, patėmėjau mėnulyje pailgą kiurūnę viršutinime jo šone. Rodėsi, lig būtų tas mėnulio pašalys atskilęs. Kada mėnuo, bekildamas vis augstyn, savo viršutinį kraštą prastūmė pro saulę, apatiniam jo krašte patėmėjau du iškyšulius, kurie žiūrėjo per aprūkusius stiklus.

J. Keleivis.

(„Viltis“.)

Kuningų permamos žemaičių vyskupijoje. Perkelti kuningai: Gendrenas iš Linkavos į Pakapę kamendoriumi, Čepulis iš Panevėžio į Salantus kam., Kisieličius iš Krekenavos į Tryškius kam. Kun. Butėnas, Neiborno klebonas, perkeltas į Kuršo Subačių klebonu. Kun. Šiliūnas, Alšvangos kam., paskirtas Neiborno klebonu. Kun. Sendrauskas, Skemenių kl., svietiško teismo atstatytas nuo vietos. Kun. Aleknavičius atsiskakė nuo vietos ir, kaip girdėti, išvažiuojo Amerikon.

— 3 berželio žemaičių vyskupas G. Cirtautas pašventė į kuningus Gaičauską Liudviką, Viliavičių Adomą ir Gilvidą Juozapą.

— Vyriausybė leido statyti naują bažnyčią Druskininkuose.

KRAKINAVA, Kauno gub. Nuo 1 berželio šiame mieste inkurta ligonbūtis. Doktorų prie šio ligonbūčio paskirta P. Kvedaras, lietuvis.

PANEVĖŽYS. Taip kaip Šiauliuose, ir Panevėžyje įvedama elektrikos apšvietimas.

Geležinkelis į Palangą. Kas kart daugiau kalbama apie žadama būti geležinkelį iš Liepojaus į Palangą.

(„Šaltinis“.)

IŠ LATVIJOS.

RYGA. „Giedros“ Draugijos Valdyba išgavo leidimą įsteigti skaityklą. Tad berželio 11 dieną atidaro savo būte (Spaso-Cerkovnos gatv. No. 3) savo skaityklą (biblioteką) delei sav. rarių.

V. Ldyba.

Nesiduokite apgauti! Pulmano arbata, kuri buvo laikraščiuose garsinama, kaip labai geras vaistas — gydantis džioga, brangiai parduodama (3 rub. 60 kap. už svarą). Latvių laikraštis „Dzim. Wehst.“, savaitę atgal, atspausdi-

no apie tą arbatą daktaro G. Belėdau raštą, kur tarp kito rašo: „Ta arbata negali jokios džiogos išgydyti ir prie to dar ji brangiai prekiuoja; aptiekose ta pati arbata prekioja 80 kap. svaras, o daugume perkant, tiktai 50 kap.“

Giedorė pasimirė. A. a. Ona Kauneckienė, po ilgos ir sunkios ligos, berželio 1 d., persiskyrė su šiuo pasauliu. A. a. nabašninkė buvo plačiai tarp Rygos lietuvių žinoma, kaip giedorė ir dainininkė. Pašalpos chore dainavo apie 8 metus. Taip-pat daug pasidarė 11 metų atgal, kada lietuvių kovojosi su lenkais už savo teises bažnyčioje; ji tą kovą rėmė kiek galėdama, duodavo veltui savo būta susirinkimams ir mokiniams giedoti. Lai būva jai lengva pilka žemelė! V. B.
(„Ryg. Naujien“.)

Prof. E. Volteris, žinomas Lietuvos senovės tyrinėtojas, viešėjęs kelias dienas Rygoje išvažiuojo Lietuvon, kur tyrinėsiąs ir pertikrinėsiąs tėnykščių vietų uždarymus kad juos perkritikavus ir surinkus galima būtų atspausdinti moksliskame rinkinyje, kaip tat savo laike apie latvius atlikęs Dr. A. Bilenšteinas knigoje „Die Grenzen des lettischen Sprachstammes“. Apie lietuvių žemę ir jos kalbos rubežius šiokiu rinkinio dar nebuvo. Kai kurios žinios jau randas šen-tėn išskleistos, bet nesutalpintos vienon vieton ir ne perleistos per kritikos rėtį. Su šiuo tikslu p. Volteris ką tik daręs savo tyrinėjimus Kanaliaučiaus archive.

Žingeidus keleivis-pėstininkas buvo atsilankęs Rygoje 4 beržel. Tai tūlas inžin. R. Sotštėdas iš Elzaso, padaręs laižybas su tarpautiniu sporto klubu Kaire ant 20 tūkst rub., apeisiąs per 5 met. aplink žemės 40 tūkst. kilometrų. Išėjęs 7 sausio 1910 m. iš Aleksandrijos Egipte ir lig šiol jau apėjęs veiki visos Europos valstijas iš viso 23 tūkst. kilometrų. Išėję trijuose ir šuva, bet Maroke visi trys draugai likę sužeisti ir vienas pasimirė; bet jis vienas pasveikėjęs ir su šunimi tęsia kelionę toliau. Iš Rusijos eis į Siberiją, Činiją, Japoniją ir per Š. Ameriką sugrįž į Egiptą. Moka 8 kalbas. Užbaigęs kelionę išleisiąs apie ją kningą. Išėjęs be skatiko ir užsilaikęs iš atvirlaiškių pardavinėjimo. Amžiaus — 28 metų.

Teismas. 2 berž. Peterburgo teismo rūmų delegacija Rygoje pasmerkė Jaun-Gulbenės valstietį Janį Poišą 21 m. už priderėjamą prie social-demokratiškos sąjungos atimti teises ir ištremti ant apsigyvenimo Siberijon. Pas jį buvo rasta nelegališkoji literatūra. Tą-pat dieną liko pasmerkta ir fabr. darbininkė Zarin už pasikėsinimą išplatinti proklamacijąs ant 2 metų į tvirtovę.

Trečiąją Rygos miesto mokyklą užbaigė lietuviai: Jonas Vėbras, Augustinas Imbras, Ed. Karcklius, Pov. Nainis ir Ed. Nagas. Petro Povilo miesto mokyklą iš lietuvių užbaigė Pranas Einingas.

Kryžių kultuvę užlaiko prie Mirnos g. No. 31 žydas Gurevičius. Kadangi žydas užginta prekiauti krikščionių dievotais daiktai, pradėta prieš jį byla, kurią užvedus stačiatikių dvasiškija.

Mergaičių gimnazijos E. Depreo 7 kl. užbaigė su aukso medaliu Marija Mašiotaitė, dukte mūsų žinomo visuomenės veikėjo ir 8 kl. su teisėmis naminės mokytojos Liudvika Žindulis.

Sadovskos mergaičių gimnaziją užbaigė lietuvaitė A. Mažintaitė.

Aleksandro gimnazija. Tarp

užbaigusiųjų šiemet šią gimnaziją užėinaime ir sekančius lietuviškoms pavardėmis: Česlavas Butkis, Vitoldas Varnehevskis (sid. med.), Vladisl. Puzinas, J. Rauda, Stan. Staševskis, Vlad. Šervinskis ir kaipo eksternas Antanas Merkis.

Miesto gimnaziją užbaigė lietuvis Juozas Lankarauškas.

D-ro Nolles akušerių mokyklą šiemet užbaigė 21 mokinė, tarp kurių 2 ir panašioms į lietuviškas pavardes: M. Voicechavskytė ir M. Valiukevičiūtė.

Mintaujos „Landesšule“ (vokiečių dvarininkų gimnazija) tarp 9 baigusiujų randas ir tūlas Aleksandras Mitulis.

Mintauja. Kuršės gubernijoje pernai buvo įvairių draugijų iš viso 889.— Tarp užbaigusiųjų Mintaujos mergaičių gimnaziją užėinamos sekančios ir lietuviškoms pavardėmis: Jadviga Vaitkevičiūtė ir Ona Klevinskaitė.
(„Ryg. Garsas“.)

Iš Amerikos.

Norėjo sudeginti prieplauką. New Orleans, La. valdžios susekė suokalbį. Norėta sudeginti visą prieplauką ir joje esančius laivus. Sakoma, kad tą norėję padaryti streikuojanti ispanai matrosai.

Lorimerio skandalas baigiasi. Washingtono kongrese šiandien baigiama nagrinėti garsus senatoriaus Lorimerio skandalas. Didžiama faktų liudija, kad Lorimer tikrai ėmė ir davė kyšius. Jis suteršė viso senato vardą. Dabar tik einasi prie to: kas su Lorimeru padarė? Greičiausiai jis bus išmestas iš senato.

Apsives orlaivij. Hamilton, O. čionai būsiančiose orlaivių lenktynėse podraug atsiubus iškilmingos vestuvės tūlo John Riseh ir Sofijos Limburg, kuriems miesto majoras duos šliubą augštai iškilusiemis orlaivyje. Vietiniai pirkliai už tą jaunavedžiams padovanojo dailių namuką Cincinnati mieste, ant atminties.

Ateivių piliečių vaikus įleis. Didelė lengvomybė ateiviams tapo suteikta. Darbo ir vaizbos sekretorius Nagel paskelbė, jogei nuo šio laiko visi tie ateiviai, kurie antrą sykį keliauja Amerikon ir buvo šio krašto piliečiais, gali atsivežti savo vaikus, kitur gimusius, nors jie būtų nesveiki, silpnapročiai ar idiotai. Iksliu tokių vaikų, nors ir piliečiai, negalėjo atsivežti.

Užtvirtino 8 val. darbo dieną. Washingtono generalis prokuroras Wickersham užtvirtino pareidymą, kad visi Suv. Valst. valdžios samdomi darbininkai dirbtų tiktai po 8 valandas ant dienos.

Kuningai atsižada papiginto gelžkelio. Beverly, N. J. susivažiavė episkopalų kuningai-pastoriai nutarė atmesti gelžkelių dovaną, sulyg kurios visi dvasiškiai iksiolei galėjo važinėti traukiniais už pigesnius tikietus.

Laimė yra, tik kas per nauda iš jos, kad ji žemėje užkasta? Laimės daug, taip daug, broliuk, kad jos visai apygardai užtektų, tiktai nei vienas jos nemato.—
Čechovas.

Visi blogieji žmonės gudrus, bet neišmintingi.

Lipšnai kalbas taisos apgauti.
(Vysk. Baranauško užr.)

Korespondencijos.

BROOKLYN, N. Y.

Sveikas pasibovijimas. Nedėlioje liepos 7. atsibuvo didelis galda pirmas čionai toks išvažiuojimas ant vandens, arba ekskursija ant laivo, parengtas Lietuvių Gimnastikos Klubo rūpesniu. Publikos prisirinko ant laivo apie 700. Muzika arba kapelija buvo kuogražiausi, valgių ir gėrimų taipgi buvo užtektinai. Laivas plaukė visa Hudson upe, nuo kurios buvo matoma abu pakrančiai, tai gražiausiai apaugusiais įvairiais medeliais kalnai. Laivas sustojo Empire Grove ant Hudson upės, parke, kur dailūs kalnai ir krūmai su įvairiais augalais, žolėmis ir medeliai, kaip tik mūsų Lietuvoje — įvairiausi žolių žiedeliai mirga po visas atkalnes. Tik gaila, kad tik vieną valandą tūnai laivas stovėjo, mažai galėjom gėrėtis tais visais gražumais. A. T. Račiūnas nuėmė paveikslus šokant Klumpakojį ir Noriu miego. Aš tikiuosi, kad pamatysim illustrotus jų paveikslus. Laivas ant vandens plaukė iš viso viršaus 10 valandų; oras pasitaikė labai gražus.

Labai pagirtinas toksai lietuvių sumanymas, atsikvėpuoja žmonės grynu, šviežiu oru, kuris mums labai reikalingas; juk mieste per dieną dienas po nešvariausias vietas prisigeriam tų visokių smarvių, tai būtina reikiamums rengti dažnai tokius išvažiuojimus, kur žmonės gali pasilinksinti, sveiku oru atsikvėpti, su vienas kitu sueiti, pasikalbėti, pasišokti, kiek tik širdis valioja. Neprisigersi dulkių, kaip po piknikus uždaryti kokioj aptvaroj, kaip Lietuvoj galvijėliai suvargti, kur žmogus daugiaus nuvargti, kaip prie sunkiausio darbo; o kokie palieka tie aprėdai, — nei į ką nepanašus.

Užtai mes turim širdingai ištarti ačiū Liet. Gimnastikos Klubui už tokį gražų parengimą išvažiuoti ir pasilinksinti sveikai. Galima tikėtis, kad ir ateinantį metų mes turėsim daugiaus tokių išvažiuojimų.

J. K. Mikas.

LAWRENCE, MASS.

Paskutinios dienos pas mus karštos. Žmonės vakarais, dienomis parkuose, o šventadieniais lankuose-miškuose. Berželio 30. buvo lietuvių Country Club Joninių gegužinė. Parengė ją susispietę apie penketas Jonų (tame laike buvo jų vardadieniai). Užprašyta buvo kuone visa Lawrence pažangioji jaunomenė; atsilankė gegužinė apie 30 asmenų. Kiti, vadinamieji „cijjalikai“ neatsilankė, nors jie buvo iš širdies kviesti, kad užmezgus solidariskumo, vienybės šokių bei tokius ryšius, nes jie pastaruose laikuose čionai iširė, išsiblaškė. Neatsilankė jie blaivon vieton, nes tą rengė ne kokie gatviniai bernai, bet jau šiaip taip prasilaivusis pažangusis jaunimas, būtent 1) Večkys (iš Haverhill, Mass.), Strumskis, 3) Kirdiejus, 4) Žnkauskas ir 5) Dagis. Apart parengtų užkandžių buvo pasakyta keletas prakalbėlių (puno A. Ramanausko ir kt.), deklamacijų ir pažaista „vanagas“, „žiedas“, etc.

Liepos 4 irgi Country Club buvo piknikas. Parengė vietinis Ūkėjų Klubas. Jaunimo buvo tesusirinkę apie 4 šimtus. Apart „ice cream“ ir „soda“es“ jokių svaigalų nebuvo. Taigi buvo

linksma veizėti į blaivų jaunimą. Tik pastebėtinas vienas, gan nesmagus, dalykas: vietinis jaunimas toks nedraugiškas, toks kerštingas, toks išsiblaškęs, išsiskirstęs. Jei pajieškoti priežasčių, tai pasirodytų, kad jį suardė ir tebeardo Bostono lietuviškieji laikraščiai. Mat Bostono ligoniuoti pasirodė (jų pačių sufabrikuoti šmeižimai) laikraščiai ir visokios jų „renergacijos“ taip supjudė, suerzino jaunimą, ir apskritai visą Lawrence lietuvių visuomenę, kad girdėtis neapsėinama jau ir be ausų daužymo. Tai tokios tokelės. Ir teisingos jos.

Bėgyje paskutinių kelių savaitų pas mus tankiai girdėtis, kad toj ar kitoj dirbtuvėje, tai ranką žmogui nutraukė, tai pirštą, tai šiaip ką nors sužeidžia, ir tt., ir vis lietuviams, ir, tankiausiai, pamedėliais. Svarbesni sužeidimai ir mirtys: Zigmui Kašėtai sutrinta ranka (guli ligoninėje); liepos 6. subatoje, papuolė į mašinas Juozas Bratėnas, 30 m. amžiaus; tapo sužeisti viduriai; nuvežtas ligoninėn tą pačią dieną numirė. Nabašninkas prigulėjo į Šv. Laurino pašalpos dr-ją ir liepos 9. palaidotas su bažnyčios apeigomis.
P. Galindas.

PLYMOUTH, PA.

Čia yra pusėtina apsigyvenusių lietuvių. Gaila tik, kad daugiausiai apmirę ir neveikia tautiškoje dvasioje, pastoję tarnais ir nevalninkais smuklių. Kiti gi vėl tapo tokiais partiviškais, kad ką tik pamato del tautystės veikiant, tai vadina tuos savo... priešais, bedieviais, etc. veikiantis lietuvių ratelis, po vardu „Aušros Choras“, kuris surengė lietuviams keletą koncertų ir teatrų per metus, o vasaros laiku vis laiko metines ekskursijas. Ale ir tam atsirandai priešai. Dar 1911 mete liepos mėnesi, kada „Aušros“ choras rengė „mėnesienos“ ekskurs. į Harveys Lake, kada jų apsigarsinimui išdalino plakatus, už kelių dienų pasirodė ir bažnytinio choro apgarsinimai jų surengtos ekskursijos ir tą pačią vietą po vadovystė Antano Čižausko, Šv. Kazimiero parapijos vargonininko. Kilo tarpe žmonių kalba, kad tai buvo mūsų chorui surengtas boykotas ir girdėta, kad vargonininkas sakęs, jog jisai „Aušros“ chorui tai intaisęs. Tam kai-kas neįtikėjo. Bet štai ir pasirodė teisybė, nes šiemet, kada „Aušros“ choras, pradėjo rengti savo metinę ekskursiją, jisai dagirdęs, paliepė savo šalininkams dasižinoti, ant kokios dienos aušriniai rengia ir kur bus laikoma, sakydamas: „Aš surengsiu vienu vakaru prieš jų ir vėl tikietus parduosiu už pusę prekės; kad ir nepadarysiu nieko, bet jiems vakarą sudarkysiu.“ Ar tai ne gėda mūsų broliams tokį kerštuolį laikyti vargonininką?

Lietuviškas Kepikas.

Wilkes-Barre, Pa.

Šiais metais pabaigė Wilkes Barrėje High School keturi lietuviai: Ona Aleksaičiūtė, Jonas Aleksaitis, Ona Rėkiūtė ir Vincas Palčimis. Visi yra tikri lietuviai (išimant V. Palčimą, kuris sulenkėjęs), ir galime tikėtis, jogei jie bus papuošimu mūsų tautos ateityje.

Ateinančiais metais toje pačioje mokslo laimėj baigs mokslą Juozas Ažiukas ir Juozas Navickas. Greta viršminėtų studentų yra da sekantys žemesnėse klasėse: J. Šnipas, Petras Baltuška, J. Botyrus, J. Valinčius, M. Sava, Franciska Rėkiūtė, ir Elena Dankšūtė. Pirm dviejų metų pabaigė

Wilkes Barre High School pirmutiniai čia lietuviai: Pranas Aleksaitis, kuris dabar mokinasi medicinos mokslo Jefferson Medical College, Philadelphiaj ir Vincas Ažiukas, kuris dabar teologijos mokslą eina St. Viator College, Bourbonno, Illinois.

Norint lietuvių studentų paskutiniaisiais metais pasirodo augštesniuose moksloose daugia, bet vis da permažai, nes iš 1,400 studentų Wilkes Barre High School tik keletas yra lietuvių. Reikia tikėtis, jog ateityje mus miesto lietuviai supras mokslo reikalingumą ir daugiau leis savo vaikus į augštesnius mokslius.

Studentas.

BALTIMORE, MD.

Baltimorės Teatro Mylėtojų Draugystė, savo susirinkime berželio 28. tarp kitko nutarė iš kalno prisiruosti prie ateinančio sezono. Paimta sekanti veikalai: 1) vertimas Jaunučio „Žmogūdziai“, 2) Žemkalnio „Blinda“, 3) V. Nagornoskio vaizdelis iš baudžiavos laikų, triveiksmė drama; šis bus statomas pirmu kartu ant scenos ir regis labai indomi išrodys; nes tai gyvas paveikslas iš baudžiavos laikų, po nu su baudžiaininkais pasielgimas. 4) antru kartu bus statoma V. Nagornoskio „Rutvilė“.

Bet tai da neviskas; jeigu vietinė publika parems mūsų darbą skaitlingu atsilankymu, tada starysim ant scenos ir daugiaus veikalų.

Baltimorės lietuviai ir lietuvaiteš; jūs matote iš virš paminėto programo, kad Teatro Mylėtojų Draugystė užsidedo šį sezoną didelį ir sunkų darbą atlikti; jūs vietiniai lietuviai galite žymiai darbe prigelbėti, skaitlingu savo atsilankymu; tuomi lošėjams pridusit didesnę energiją dirbti nuilstančiai, o sau pasaldinti valandas ramiu, smagum pasižiūrėjimu.

Varde T. M. D.

Ig. Naruševičius.

SO. BOSTON, MASS.

„Keleivio“ leidejo ir redaktoriaus ananedel Bostono policija jieškojo. Liepos 5. po visą Bostono koloniją pasigirdo indomi žinia, kad ant „Keleivio“ leidejo yra išpirktas varantas, ir policija buvo nuėjęs redakcijon leidejo areštuoti; bet „K.“ kaltininkai pasislėpė ir policija da nepagavus. Tūli žmonės kalba, kad „K.“ patyręs grėsiantį areštą, patsai nuėjęs policijon ir norėjęs kauciją užsistatyti. Jeigu ir šiandien (5 liepos) „Keleivio“ nesuareštavus, tai vis tiek jau kaipir suareštavus, nes varantas išpirktas per tūlą Worcesterio kuningą.

Reporteris.

SCRANTON, PA.

Liepos 6. atsibuvo lietuvių išvažiuojimas arba ekskursija Lake Ladore, kurį parengė kun. J. Kuras del savo parapijonų. Patsai kuningas sugrįžo nuo Carbondale, o parapijonų nuvažiuojo apie 5 karai.

Nuvažiuavę taip nelemtai „linksminosi“, kad susiskaldė galvas ir veidus. Mat kuningelis mokė, kad padovytų „kikerius“, o tie vely tarp savęs pasidovijo.

K. Blažonis.

SPRINGFIELD, ILL.

Liepos 4. buvo piknikas Lietuvos Sūnų draugystės ir Šv. Petroko Airių parapijos, — be svaigančių gėrimų ir vienena parke. Tik vandens prūdelis skyrė abu pikniku. Matomai, kad išmintingai elgiantis, galima ir greta svetimtaučių pasilinksinti.

Darbai pas mus labai prastai

eina minkštųjų anglių kasyklose. Daugumas iš kasyklų da stovi nuo 1 balandžio. O kai kurios dirba 2—3 dienas savaitėje. Tai į tas kasyklas daugumas perkasi darbus, kad ir nieko negali uždirbti nusipirkę. O kur gyvas būdamas žmogus su šeima dingsi? Už dyką darbų gavimas jau išėjo iš mados mūsų mieste. Ar tai kasyklose, ar tai šapose gali keliais šliaužioti darbininkas pas darbą, ir tai negaus darbo, jeigu skambučių neturės dnoti, ar darbdavio kakarinės pripilti. Netik bedarbė smaugia vargšus, bet ir karštis pusėtinai degina gavusį dirbt dieną, — kitas gatvėje plytas kloti, ar ukės darbą. Tai virsto gadyne! **A. Čekanauskas.**

NEW BRITAIN, CONN.

Berželio 30. vietinio lietuvio P. Masionies moteris ryte atsikėlė, užkūrė pečių ir išvirė mažam kūdikiui pieną; o didesnė mergiukė, 4 metų, matė, kur motina padėjo tą puoduką. Kaip tik motina prasisalino, ji už puoduko, pieną ant savęs ir baisiai apsidėgino visą burniukę. Rods daktaras sako, kad išgys, bet veidas gal amžinai bus sužeistas. Ir vis tai motinos neatsargumas!

Berželio 27. buvo piknikas Šv. Andriejaus draugystės. Labai puiku, kad žmonės ant tyro oro pakvėpuoja ir linksminasi. Tik gaila, kad mūsų broliai per daug atidavė alkoholio dievaičiui, kad kiti net nepažino savo kepurės pasiimti, ir pasiėmė kitų. Vienas vaikas, gerai įsitrukęs, atėjo laukti striktario; atsėdėjo ant suolo, užmigo, o pabudęs nakčia nerado ant kojų čeverių ir laikrodėlio. Ar tai taip reikia linksminis? **F. Mikellionis.**

DETROIT, MICH.

Buvo jau rašyta „VL“ ir „Lietuvijoje“, kad žmonai randasi krikščionių socialistų kuopa, kuri tankiai miršta ir vėl atgija; dangian sia ji užsiima užsipildinėti ant bedievių. Buvo pasikvietę ir p. Šmitą iš Milwaukee, tankiai rengdavo prakalbas ir stengdavosi sugriauti vietinę laisvamanių kuopą. Ale tas ikšiolei da vis nenusiseka.

Nesenai čia lankėsi F. J. Bagočius iš So. Boston. Laikė 3 kalbas. Ant visų daug žmonių prisirinko.

Streikas misingo kasyklose da nepasibaigė; jau 4-tas mėnuo kaip streikuoja; streikieriai visi priklauso unijon A. F. of L.; gauda po \$7 į savaitę ant pragyvenimo; laikosi vienybė.

Per liepos 4-tą šventę policijos viršininkas uždraudė šaudyti; ale daugelis neiškentė nešovę; policija gaudė ir areštavo šaudikus; prikimšo pilnus nuovadus. Šovikų tarpe randasi ir du lietuviai; išlaikyti visą naktį šaltojo, užsimokėjo da po \$5 baudmės.

Gėrimas vis da mūsų žūdo. Taip antai Antanas Giedris serga; buvo išvažiavęs į šiltn vandenis sveikatos įieškoti; apie porą mėnesių prabuvęs sugrįžo be vilities; daktarai atsiskakė jį gydyti, turės mirti; priešastis — daktarai sako — kad jo viduriai suėsti nuo gėrimo. Mat jisai turi savo loaną saliuoną, tai patsai sau ir nepavydėjo. **P. Kaplis.**

Žmonių nelaimės atsiranda ne tiek iš to, kad žmonės nepažįsta savo priedermių, kiek iš to, kad jie išranda sau netikrąsias priedermes: kad jie pripažįsta savo priedermėmis ne tat, kas ištikro yra jų priedermėmis. — **L. T.**

IR GI DELEI KONKURSŲ.

„Tėvynės“ N27, p. A. R., gerokai matomai papykęs pasako ilgą notaciją Amerikos laikraščiams („Vienybė Lietuvninkų“ ir „Tėvynė“), kurie pataipino p. J. K. konkursą parašymui straipsneliui. Rašytojas iš tikros širdies nurodo, kad tokis konkursas esąs ne geras, nes jisai kurstas vieną žmonių dalį prieš kitą ir šmeižia socialistus. Ypač p. A. R. pasipiktinęs už tą temą, kurioje konkursantas J. K. prašo visuomenės išrišti klausimą: kodėl mūsų socialistai, kurie prostituciją taip smerkia, patis ją praktikoje labai uoliai remia, ar maždaug panašiai buvo pasakyta. Šito, anot p. A. R., jokiu būdu nebūsią galima prirodyti, kad socialistai tai išimtinai daro; jeigu jau jie tai ir daro, tai esą kaipo žmonės, o ne kaipo socialistai. Gi laikraščiai, kurie tokius konkursus skelbja, anot p. A. R., esą labai nepagirtini (gerbjamas rašytojas net smarkiau apie juos išsireiškia). Tame dalyke ir aš norėčiau imti balsą, nes ir man visuomenės ir laikraštijos dalykai arti guli prie širdies.

Minėtasis konkursas savo žodžiais ir man truputį buvo neaiškus. Tačiau aš vis gi jame supratau konkurso gerus norus, o ne siundymą žmonių vienos dalies prieš kitą. Paaikšinsiu ir savo samprotavimus. Man taip gi atrodo, kad ant visų socialistų niekad negalima užmesti, būk jie tik vieni remia prostituciją. To niekas jiems apskritai ir neužmeta, kiek mums yra žinoma, nei laikraštijoje nei žodžiu. Bet apie mūsų socialistus tas galima būtų pilnai pasakyti, jeigu intume prostituciją tokioje prasmėje, kaip žinomas palaidumas šeimynose ir suviliojimai svetimų moterų ar bent skelbimas viešas tokių išdriskusių nuomonių apie šeimyninį gyvenimą. Gal būtų p. A. R. neskaityto mūsų laikračių ir nemato, kas buvo skelbta pp. Antonovo, Perkūno ir kitų mūsų „socialistų“ vadovų apie taip vadinamą „laisvąją meilę“, apie apsisergėjimus nuo gimdymo vaikų, apie moteries liuosumą atsinešimuse su kitais vyrais, etc. Tas savo laiku buvo jau laikraščiuose aprašyta ir tebėra tūkstančių žmonių mintyse, ką išsinešė iš prakalbų. Buvo šitokio skelbimo ir pasekmės: suirimai šeimynose, negrąžios kalbos ir tam panašūs apsiereikimai, kurie gal ir netiesiog paėjo nuo tokio nelemto skelbimo, bet visgi mūsų paprasties žmoniams, ypač moterelėms, davė dilgsnį saviškai tokius skelbimus išsiaiškinti ir įvyko labai negeros pasekmės, nevienoje šeimynoje atnešusios ašaras ir nelaimes... Na, ir mūsų socialistai, kaipo organizuota partija, dar niekad tos tokių nelemų doktrinų viešai nepapeikė. Reikią užgyrė. Todel konkursantas, mano nuomone, turėjo tiesą tokį liūdną apsiereikimą pastebėti ir pakviesti, kad parašytų kas nors apie tai straipsnelius. Ir laikraščiai labai gerai padarė, kurie tokį konkursą priėmė skelbti. Gali būt, atkartoj, kad konkursantas neatsakančiai savo konkursą paaikškino. Gali būt, kad svetintaučiui ar ant svetimų laikračių nusižiūrėjusiam, tokis konkursas atrodys labai nepaprastu. Bet reikia žinoti, kad pas svetintaučius jau nėra tokių nemoralinių ir palaidų nuomonių skelbimo. Todel pas lietuvius dar leistina įieškoti tokių vaistų, kokios ligos atsiranda. Jeigu keistas atrodo konkursas-vaistas, todel dar keistesnis yra tokio palaidumo skelbimas. Jis jokioje pa-

dorioje ir kultūrinėje draugijoje nėra giriamas.

Toliaus, aš sau iš to konkurso žodį „prostitucija“ išaiškinau kur-kas platesnėje formoje, ir žmonai radau dar gilesnę anoj konkurso paramą. Prostitucija dar nėra vien lyties prostitucija. Podraug su palaidų nuomonių skelbimu pas mus eina prostitucija proto, minties, etikos ir žmoniškumo. Gali būt ir šito p. A. R. nežino? Todel skaitau reikalingu priminti, nors tuomi konkursu esu mažai užinteresuotas. Gal p. A. R. ir jam panašūs užmiršo, kad buvo socialistų sąjungoje ir per jos organą viešai išdavinėjama žmonių pavardės; buvo patariama lietuviams... vieni kitų suvalgyti numirusius lavonus; buvo išdavinėjama ir tebėra išdavinėjama žmonių slapvardžiai, išdavinėjama lietuvių politiškos slaptos Rusijos valdžiai, įvesta bjauriausio spaudų kolonijoms žodynas, įvesta savo broliškos-lietuviškos spaudos boykotas, etc. Jeigu šito p. A. R. nežino, tai labai gaila. Matyt jisai neskaityto tų laikračių, kurie sakosi esą „socialistiški“. Patartina būtų jam perskaityti. Jisai pervertęs tuos laikraščius nuo keleto metų ras tokius raistus, kokius gamino tuose laikraščiuose patis redaktorai viens po kitam. O lietuvių socialistų sąjunga dar niekados viešai tokios proto, etikos ir žmoniškumo prostitucijos nepapeikė nei pasakė vyriausios jos (sąjungos) komitetai, kad tokios prostitucijos neremia. O juk šitokia prostitucija nėra nei kiek nemažesnė už lyties prostituciją. Ji yra dar sunkesnė, nes ji veda mūsų žmones į protiška nupuolimą. Kiekvienam doram lietuviui savo žmonės ir savo ateities turi rūpėti. Kodėl gi negalima būtų net, tam tikri straipsniai rašyti? Nereikia būti taip vienpusišku teisėjui, kokių yra p. A. R. Aš neabejoju, kad jisai turi gerus norus. Bet jeigu jisai užmerkia akis ant to, kas „socialistų“ laikračių yra varoma ir mūsų žmonės tvirkinama, o pakėlė tokią andrą delei keleto eilučių ir minėtojo konkurso, todel jisai parodo save labai neteisingu teisėjui. (Pagaliaus jisai dar neturėjo nei teisės rašyti, nes patis straipsnių autoriai parodys, ką jie mano apie tą konkursą: nereikėjo žmonėms už akių užbėgti). Skaitant p. A. R. karštą straipsnelį, prisimena štai kas. Mūsų kuningiliai, kaip tik kas parašo apie jų nepadorią taktiką su savo parapijonais, tuojaus ima rėkti grolta: „Vaje, jūs bedieviai, griauinate religiją, užgaunate Dievą!“ Pigiros rankos dorininkai uždraudžia rašyti ir kalbėti apie prostitucijos blėdingumą, nes tuomi esą žmones dar labiau pratinama prie paleistuvystės. Truštai paperka laikraštiją ir uždraudžia rašyti apie darbininkų teises, nes tuomi esą žmones „pratina prie vagystės ir svetimo turto norėjimo“, — tuomi, esą, „griauna įstatymus“. Žodžiu sakant, yra žmonijoje tokie gaivalai, kurie del savo ypatingos naudos remiasi ir Dievu ir dora ir įstatymais. Vienok mes žinom, kad taip nėra. Ar gi ne taip išeina ir su p. A. R., kuris norėtų užčiaupti lūpas mūsų laikraštijai ir visuomenei, kad nieko nerašytų, ką mūsų socialistai blogo turi savo taktikoje, nes tuomi esą užgaunate visus socialistus, socializmą ir Markso mokslą išniekinate; esą, siundote žmones vienus prieš kitus! Ką čia turi bendro socializmas? Socializmas yra kritikos mokslas. Kodėl yra tokių socialistų, kurie kritikos nepakėnia ir nenori, kad apie jų

blėdingą visuomenei ir žmonijai taktiką būtų rašoma?

Todel, mano nuomone, p. A. R. straipsnelis „Tėvynėje“ neišlaiko sveikos kritikos. Matomai, jis yra rašytas arba žmogaus labai vienusio, arba nežinančio ir neskaityto mūsų laikračių. **Liberalas.**

PRANEŠIMAS.

Šiuomi pranešu, jogei Kongresas Suvienijimui Lietuviškų Rymo Katalikiškų Pagelbinių Draugijų Amerikoje, atsibus rugsėjo (September) 16—17 dienomis, 1912 m. po numeriu 180—182 New York ave., Newark, N. J. Kiekvieną L. R. K. P. D. A. gali siųsti kongresan savo atstovą, kad ir būtų mažiausi, bile turi čarterį. Didesnės pagel. dr-jos gali siųsti 1 atstovą nuo dr-jos ir nuo kiekvienų 50 narių vieną; tai yra, jei dr-ja turi 50 narių, gali siųsti 2 atstovų; jeigu 100 narių, tai 3 ir taip toliaus. Atstovai privalo turėti nuo dr-jos paliūdidijimą arba mandatą su viršininkų parašais ir dr-jos antspauda. Būtų labai geistina, kad dr-jos pirmiaus praneštų mums, kiek kuri atstovų prišius kongresan. Su augšta pagarba, **Kazys Vaškevičius,** Newarko L. R. K. P. D. A. Komiteto Pirmininkas.

Antrašas:

Kaz. Vaškevičius, 184 New York ave., Newark, N. J.

MOKSLEIVIŲ ATIDŽIAL.

Kiek iš tikrų šaltinių žinoma, Suvienyose Valstijose randasi jau geras būrelis lietuvių moksleivių. Vieni iš mūsų laikomės kuopomis, kiti pavieniais gyvename; kaip tarp vienu taip ir tarp kitų trūksta dar vieno dalyko, tas dalykas tai tvirtas visuomenės susijungimas į vieną kūną, — trūksta draugijos, kurion galėtų prigulėti kaip kuopos taip ir pavieniai nariai.

Pereitą metų, kiek aš žinau, buvo bandoma tarp įvairių kuopų padaryti vienas bendras ryšys. Platoka korespondencija buvo vedama tarpe valparaisiečių bei „Liepos“ ir pastarosios su kitomis kuopomis; bet be matomų pasekmių. Nejaugi mums reikia rankas nuleisti! Klausimas priokęs, reikia risti. Bet kaip prie jo prieiti? Čia proga atsitinka ir jei mes ją praleistume, turėsime laukti iki kitam metų, o gal ir ilgiau.

Šį metų, kaip ir porą metų pirmiau, atsibus laikraštinių susi-važiavimas. Iš laikračių žinoma, kad nekurių norima padaryti šį susi-važiavimą netik laikraštinių, bet ir abelnai apšviestenes visuomenės. Čia ineina ir moksleiviai, atsimenant dar ir tai, kad ir pernykščiame susi-važiavime nekurių iš mūsų dalyvauta; tas jau padaro mums atvirą kelią.

Šiuomi atsišaukimu aš geisčiau išvysti laikraštijoje nuomonę kitų; bet, pakol kas, paduosiu ir savo. Aš stoviu už susi-važiavimą visų moksleivių. Kurie negalėtų atvažiuoti, tai raštu turėtų išreikšti savo nuomonę. Chicago moksleiviai turi paimti vadovystę iki susi-važiavimui. Jiems prideri ir susirinkimo programas padaryti, ir pasiremiant ant aplinkybų, paskirti tikrą laiką bei kiti smulkus dalykai apribuoti. Susirinkimui esant tamė pačiame mieste tas nesunku atlikti; o už tai užsitarnaus nuo mūsų draugų širdingą ačiū.

Laikas jau būtų pasirūpinti

apie tai.

Laukdamas nuomonės kitų,
Pransys Šivickis, B. S.
Agrikultūros Studentas.

DELEI PASKALŲ APIE LAIKRAŠTĮ.

Nr. 27 jūsų laikraščio buvo pataipinta žinutė apie Chicagoje bejsikuriantį laikraštį, kuris, anot pranešimo eisiąs tris kartus į savaitę. Žinutė nepilnai teisinga. Tiesa, buvo tariama leisti tokį laikraštį kaip paskelbta, vienok ne aš to laikraščio leidėju, nei p. K. Jurgelionis jo redaktorium. Leidėju būtų buvus tam tikra korporacija, į kurią ne aš vienas, bet didelis būrys žmonių būtų priklausę, o redaktorium būtų buvęs p. A. Lalis. Vienok, kaip dabar dalykai virsta, tai nei korporacijos, nei laikraščio greitu laiku nebus. O aš pats vienas nei nematau apie įsteigimą panašaus laikraščio, ypatingai šiuo laiku. — Taigi, malonėkite šitą klaidą atitaisyti, nes nelabai noriu, kad mano vardu vėjai būtų garsinami, Su tikra pagarba,

J. Igaudas.

BALLONO „AKRON“ TRAGEDIJA.

Siemet Amerikos jūreivija ir orlaivija atidavė stambjas žmogiškas aukas. „Titanikas“ munešė ant jūrių dugno daug amerikonių. Tik neseniai pražuvo garsi aviatorka, p-lė Quimby. Štai ir vėl po kelių dienų atsitiko pasibaistina tragedija Atlančio pakraštij. Šita tragedija atsitiko Atlantic City, N. J. liepos 2; ji gal ant ilgo vėl sulaukys ketinimus su orlaiviu perlėkti Atlančio okeaną. Garsus aviatorius, Melvino Vaniman, kuris žadėjo neužvilgo lėkti ballonu per Atlanti, minėta dieną iškilo su savo ballonu „Akron“ į 2000 pėdų augštumo ant jūrių. Staiga pratrūko prie diržabelio maišas su gazu ir su didžiausiu smarkumu orlaivis nukrito ant vandens. Orlaivio kajuotoje buvo penki žmonės: patsai M. Vaniman, jo brolis Calvin, elektrikas G. Bourthillon ir du dekmantai: F. Elmer ir W. Guest. Visi ant vietos pražuvo. Ikšiolei tik du lavonu iš Atlančio išgriebė: Calvino Vaniman ir Bourthilliono. Kiti istrigo kur į jūrių smiltis nuo pasibaistina smarkaus kritimo.

Pasirodo, kad žmonės da nėra pilnai užkariavę nei vandens nei oro.

Polemika.

„Keleivio“ niekšystės. „Keleivio“ N25 buvo rašyta, ir būk tai link „juodrankiško laiško, rašėjų apie mus, Gurklutes, kaslink „juodrankiško“ laiško. Tą viską „K.“ taip begėdiškai išvertė ant savo kurpalio, kad net ant mus brolio, „Vienybės Lietuvninkų“ ir „velnio“ užbaigė. Tik kodėl dar nepridūrė „Lietuvos“ leidėjo ir SLA, nes tai jau būtų viskas, ant ko „Keleivio“ leidėjai varosi.

Ištikro, teisingai buvo parašyta „Vienybėje Lietuvninkų“, kad „Keleivio“ leidėjai ir jo agentai ar bendradarbiai priveisė visokių niekšų po visą New England, kad jau ir Lewistone, Me. pasirodė

„juodašimtiškas“ laiškas ūmai po vieno iš „K.“ sandarbininko prakalbų, per tą ir mes nekaltai inkritom į nelaimę, nes mes netikėtai užėjom ir nuvertėm subudavotus spąstus, kurie buvo padaryti valdžios sugauti juodarankius. Nors valdžia nepripažįsta mus už kaltas, vienok mano, kad mums kas liepė tą subudavojimą nuvertsti. O „Keleivio“ leidėjai savo šmeižos laikraštij tvirtina tikrai, kad mes kaltos ir da mus brolis būsiąs suimtas. Iš to dabar aiškiai galima suprasti, kad nori nuo savęs bėdą kratyt. Visi lewistoniečiai žino, kad tai po „Keleivininkų“ prakalbų tas atsitiko. Ir mes manom, kad tas sūdas neapsieis be „Keleivio“ leidėjų, nes aiškiai pasirodo, kad „Keleivis“ daug geriau apie tą laišką žino, negu Lewistone ir Bostono šnipai. Ir rašto ekspertai pripažįsta, kad vyriška ranka tas laiškas rašytas. **M. Gurklūtė.**

Redakcijos prierasas. Mės žinutė apie tą „juodrankiška“ laišką paėmė iš „New York Journal“ ir N25 „VL“ pastebėjom, kad šitokius laiškus mus vientaučiai pradėjo rašinėti po intekme netikusių prakalbų. Mės visai neturėjome mintyje intarti „Keleivį“ ar ką kitą, bet apskritai mės peikiame nedoras prakalbas. P-lė Gurklūtė šitame laiške tiesiog intaria „Keleivio“ prakalbinių intekmę. Šitą mės paliekame jos atsakomybėn. Mės gi ir dabar manome, kad čia negalima vienus ar kitus žmones įsakmu intarti. Priežastis tokių „juodarankių“ atsiradimo yra mūsų nešvarios prakalbos ir per daug palaida doroje mūsų laikraštija. Ant mūsų pastebėjimo tuojaus atsiliėpė „Keleivis“ su insinacijomis, būk Gurklūtės ir koks tēn Gurklutis esą „tautiečiai“ ir „VL“ šalininkai. Mės ant to nieko neatsakėm, nes mums nei Gurklūtės nei Gurklutis nėra žinomi, o „Keleivio“ nešvarūs norai link mūsų senai visiems žinomi. Todel šitą p-lės Gurklūtės laišką talpindami, priduriam, kad tai darom tik kaipo paprastą pirmesnių žinių paaikškinimą.

Laiškai | Redakcijai

Skaitydamas N25 „Vienybės Lietuvninkų“, užtikau ant pirmo jo puslapjo kaslink išeiystės į užrubežį. Visu-pirmu rašo, kad žmonės kvailai daro, kad važiuoja į užrubežį. Ką mes turim daryti nevažiavę, jeigu mūsų laukia kartuvės ar keturios sienos kalėjime, ir kur mums tuomet dėtis nevažiavus užrubežin? Jeigu koksi šnipas važiuoja į Ameriką, tai jisai gali gauti visus paliūdidimus nuo valdžios. 1. Kas reikia daryti, kurie nenori eiti vaiskan tarnauti? 2. kurie yra už laisvės žodį prasikaltę!

F. Vituris,
Phillipsburg, N. J.

Kaip rašo „Lietuvos Ukininkas“, valdžia netrukdo keliauti užsieniu, jeigu žmogus išpildo teinai nurodytus formaliskumus, kaip buvo minėta „VL“ N25. Ar jis bus, anot tamstos, „šnipas“, ar ne šnipas, visuomet galės valdžios leidimą gauti. Suprantama, kad politiškai prasikaltę, teismo pajieškomi ir bėgantys nuo kariuomenės tokio leidimo negaus. Bet juk ne visi mūsų išeiiviai yra tokie prasikaltėliai, — tokių yra iš šimto gal 1—2, daugiausiai, kad 5. Tokiems, žinoma, nėra kito kelio, kaip po senovės eiti slapčia per rubežį.

Tev. Myl. Dr-tes reikaluose.

CENTRO VALDYBOS ADRESAI:
Pirmininkas: V. Dauksys, 443 N. 9th St., Philadelphia, Pa.
Jo pagalbininkas: J. Kazakevičius, 103 N. Main St., Pittston, Pa.
Raštininkas: J. Zemantauskas, 789 Bank St., Waterbury, Conn.
Kasiterius: A. J. Povilaika, 804, Bank St., Waterbury, Conn.
Kningius: J. Simanavičius, 331 Barnes St., Plymouth, Pa.
Literat. Komitetas: J. Laukis, 3001 Farrel St., Chicago, Ill., V. S. J. J. Kubyas, 309 Knowlton St., Rockford, Ill., J. Gabrys, 41 Bd. Balignolles, Paris, France.
PASARGA: Kuopos ir pavieniai nariai, raštus TMD. reikaluose siųskite TMD Ljt. Kom. nariui-redaktoriui, šiuo adresu: V. S. J. Kubyas, 309 Knowlton St., Rockford, Ill.

(Raportų tąsa.)

Plymouth, Pa. berželio 1. 1912.
I Seimo delegatus.

Su nusiminimu danešu, kad į šį Seimą pribūti negaliu, kadangi užsiėmimas manęs neatliuosuoja, suvisai man stojosi ne pagal norą.

Sudariau vėl atskaitas šiam V. tam Seimui TMD., kurią Seimo raštininkas galės perskaityti; iš ten pasirodys viskas aiškiai; tame tik bus akyva atmaina, kad dangi vertybė kningų dar yra didesnė, negu perieitais metais.

buvo tada atskaitoje \$3,468.78, o šioje atskaitoje — \$5,108.77. Perieitą atskaitą Dr. V. Kudirkos raštus apskaičiavau skryniuose, o dabar apskaičiavau, nežinodami gerai kiek lankų bus tai yra, kiek bus prie jų lankstymo ir siuvimo, tai gi vos tik dabar teko galutinai suloginti, kada kninga jau sustatyta, kada buvo galima parodyti kiek tikrai bus prie jos darbo. Taigi nariai, kurie norės tą raštą gauti kietuose aparatuose, malonės kaip greit galima per savo kuopas sumokėti po 15c. išda, kad būtų žinoma, kiek kaip aptaisyti kningų siųsti į kuopas. Ir melstume su tuomi pasiskubinti, nes ne ilgai trukus jau reikės jas į kuopas pradėti siuntinėti, o apdarai visada tiek verti ir nariai paskui labai gailės matydami kitus turint dailiuose aparatuose raštus, kaip kad daugelis gailėjosi pamatę Dr. Kudirkos apdarų raštus.

Kuopos malonės priduoti centro sekretoriui listą savo narių ir kurie po kiek už ką yra mokėję, taip pat adresus, kuriais kningos turės būti siunčiamos, kad paskui jokių klaidų neįvyktų. Pirmame kitoms kuopoms, kurios gausios Dr. Kudirkos raštus, daugiau nemokėjo ir jokio gando apie save neduoda, kad jos pasirūpintų užvilktas mokestis nevilkinant įmokėti, nes šiemet TMD. nariai tiek gaus raštų, kad negavusieji ir labai galės gailėtis. Taip-pat kuopos kuriose yra įvykę šioke ar tokie nereguliariskumai, kad pasistengtų atsilyginti, nes tokioms taip pat kningos nebus siunčiamos.

Išdininkas p. A. J. Povilaika yra išvažiavęs į Europą ir kol jis pargrįžs, visus jo reikalus atliks centro sekretorius p. J. Zemantauskas, taigi jam tuomi tarpu meldžiamis piningus siųsti ir su visokiais piningais reikalais kreiptis prie jo. Už išdininką kaucijos \$2,000.00 yra užstačiusi ta pati, ką ir seniau American Bonding Company of Baltimore, ir „bondas“ randasi pas mane. Taigi išdo reikalai aprūpinti.

Su kningiumi, su redaktorim TMD. skyrėsi ir keletas kitų naujų reikalų, dar neužbaigta. Pagarsinsime vėliau, kaip tie dalykai pasiseks sutvarkyti.

Primenu TMD. kuopoms Europoje, kad seimas yra nutaręs, kad jos piningus siųsti ir reikalus atliktų tiesiog su centro valdyba, kad tokiu būdu geriau būtų reikalai vesti ir susižinoti.

J. Jonilos raštų, spausdintų Europoje, gauta visos „Konradas Valenrodas“ (vertimas Ad. Mickevičiaus poemos). Buvo pasiūsta, kad turėti ką seime parodyti, kaip yra darbas atliekama, bet atnejo per vėlav. Iš Tilžės gauta žinia, kad 3-ias tomas, kuris ten tapo perkeltas iš Vilniaus, jau beveik užbaigtas. Tai gi žiūrėsim, ar jį tuojau išsiuntinėsim nariams, ar palauksime rudens, kol

viską bus galima sykiu atlikti. Į tą laiką gal ir kas link apdarų galėsime sulgyti, apie ką vėliau pagarsinsime. Turiu tiek pranešti, kad neperleidžiant cenzūrai ir reikiant dalį perkelti į Tilžę, parsiejo ir visą J. Jonilos raštų pakirstymą perkeisti. Išėis ne ke-turiuose tomuose, kaip pirmiau buvo sutaisyta, bet trijuose. Bet vis tiek ne ilgai trukus ir šieji raštai išėis, taigi kuopos, pavieniai nariai ir naujai norintieji įstoti lai pasiskubina su įmokėjimais, kad paskui nereiktų perdaug gailėtis. **V. Dauksys,** TMD. pirmininkas.

Cicero, III. Matėme iš „VL.“ N24 tilpusio protokolo TMD. buvusio V. seimo; yra indėta stambi klaida, kur pasakyta, jog buvo skaitytas iš Cicero, III. 11 kp. laiškas, būk anie negavę Kudirkos raštų. Tas netiesa; turi būt pasakyta: negavo Vaičiūčio eilių.

Kuopos pirmininkas **M. A. Šarkis.**

Plyta.

Jurgių vaikas stovėjo ant trepų tuomet, kada Meimė iš krautuvės parsinėse nusipirkusi smulkaus cukraus svarą. Kada mergina priejo prie trepų, išdykęs vaikas grybšt — perplėšė poperinių maišelių ir cukrus pabiro ant akmenų.

Mergina capt vaikui už kaltūnų ir pradėjo su kumščia plumpyt į sprandą. Išgirdusi vaiko balsą atbėgo Jurgienė ir pamačiusi, kad jos vaikui kailį audžia, griebė plytą, su kuria buvo duris parėmtos ir rėžė merginai. Taip smarkiai prarakė kaktą, kad mergina apsiliejo kraujais.

Tuojuo mergina suareštavo Jurgienę ir per teismą teisėjas apreiškė, kad moteriškė ant pusės metų turi eit į kalėjimą, o kad ne, tai užsimokėt. Jurgis neturi pinigų ir gailis žmonos, kad toji jau nulemta ant vakacėjimo... Jis pasisiūlė atsėdēt žmonos bausmę, ant ko teisėjas ir sutiko.

Jurgis už pačią sėdi kalėjime. Tamsu... Nuobodū... Vienas mažas langelis ir tas patas užpintas geležimis. Pakraštyje suolas. Dvokia pelėsiai... Pradžioje da jį atėidavo aplankyti moteris, bet paskui nustojo... Mintis paskui vieną kitą eina galvoje... Supykęs jis atsigulė ant suolo ir kietai dusaudamas užmigo. Per sapną jis mato — ateina jo pati. Žmona priejusi išplėšė jo širdį ir jam matant numetė į balą, užsilipo su kojomis ir mindžioja...

— Ką dirbti tu?! — jis pasakė.
— Linksminuos... — ji atsiliepė.
— Tu mini purvynėn mano širdį — tu!

— Kas tavo širdis man?...
— Dabar žinau, kas tu!...
— Žinok — nepaisau!...

Žmona pasikėlė sijaoną ir mardo da giliau savo vyro širdį į purvą... Širdis visa kruvina purvuose... Vyras jaučia skausmą ir tą savo jausmą nori perduoti jai, bet ji... Ji nejaucia... Jos mintis pačiame pasintime... Ji sau žaidžia... Netekęs kantrybės jis puolė ir tškė jį į dumblą. Žmona drybso — lyg negyva... Jam gaila... Jis nutvėręs ištraukė ją iš purvo, plauna veidą, bučiuoja ir šneka:

— Ar skauda tau brangioji?...
— Oi! — ji sudejavo.
Ugi ji atmerkė akis ir piktai žiūrėdama pasakė:
— Aš tau atkeršysiu!...

Pabudo vyras... Apsižvalgė — žiūri, kad jis kalėjime. Na, nieko — jis žino už ką. Tačiau tas

sapnas... Jis pastatė sau klausimą, kodėl moteris pradžioje lankydavė jį tankiai, o dabar nustojo... Atsiminė, kad pas jį ant gaspados buvo vyras... Jam rūpi...

Vieną vakarą parėjo Jurgienė įsikaušusi-linksma... Tas vyras, kur buvo pas juos ant gaspados nusiziovavo ir tarė:

— Oi, kaip šalta, o reik eit gult!...

— Eik pas mane — susiglausim ir nebus šalta... — atsakė Jurgienė.

— Tai kažin...

— Tu mat nepratęs, tai abejoji da...
— Gal ir taip...

Ir štai atsidarė vartai, per kuriuos jiedu susiėjo ir nuėjo toli nuo krašte... Sapnų miške jie klaidžiojo ilgai... Užmiršo viską... Atsibuvęs bausmę pareina namo vyras — Jurgis. Ant stiklinių durų buvo užtrauktas retas, baltas skydas. Žiūri, kad jo moteris sėdi ant to vyro kelių, kuris buvo pas juos ant gaspados... Jiedu apsikabinę, spaudžiasi vienas kitą prie savęs...

— Bet gi pasiuto!... — sukuždėjo Jurgis.

Jurgis nutirpo visas... Kraujas jo užsidegė... Sugriežė dantimis ir pasitraukė atbulas... Paėjęs pirštų galais per priemenę, pasiēmė tą pačią plytą ir jau inėjęs rėš... Tuom tarpu pasitraukė moteris nuo jaukintinio kelių ir triūsiasi apie krosnį, o mūsų Jurgis ineina su plyta... Jurgienė pamačiusi vyrą truputį paraudo... Kada susidūrė juodviečių akis — Jurgis ant savo žmonos veido matė baidijimą nuodėmę... Jos veidas tuomet buvo jau apdengtas liepsna raudonumo, o akis, tarsi norėjo pasislėpti... Nusišluostė ji rankas į priekaištį ir eis pasveikint...

— Atsitruk!... — tarė Jurgis.
— Del Dievo!... Jurgi!...

— Jurguti, aš tavęs pasiilgau!... — Matyt!...

Ant skobnio alkūnėmis užsiremęs sėdi jaukintinis ir žiūri paraudęs, bet nusiduoda, kad jis nieko čia nesupranta. Jurgis iškėlė į augstą plytą ir prasneko:

— Tu prakeiktas!... Tu!... Iš-eik!...

— Už ką?... Kas pasidarė?...
Žmona apsiašarėjusi šoko į tarpą ir pasakė:

— Jurgi! Tu girtas, ar pasiutęs?!...

Jurgis džinkt su plyta savo pačią į galvą... Na toji ir išstiesė ant aslos apsiplūsi kraujais... Tuojuos griebė spjaudyne ir sviedė jaukintiniui į galvą taip, kad net spjaudyne į druzgus sutizo. Jaukintinis su nuvožta kaktą — kruvinas spruko per duris... Jurgienė gi tyso ant aslos ir nei krust... Jurgis persigando ir pradėjo ant galvos jai pilt vandenį. Toji atgijo. Jis suslapino skurlij ir aprišęs jai galvą paguldė ant lovos. Žmona atsipeikėjusi tiek, kad jau galėjo paeiti suareštavo vyrą ir vėl pasodino kalėjiman...
Šliburis.

IŠ JURGELIO UŽRAŠŲ.

IX.

Pagaliaus parėjo Jurgelio laiškas pas motiną. Drebančiomis rankomis senutė atnešė laišką kaimynui, kad perskaitytų. Jurgelis rašė:

Brangiausioji mamyt: —
Tik vieną laišką gavai nuo manęs ir tas nekaip suramino, nes tie penki doleriai negali aprėpti visų tavo reikalų. Gal tu, motin, tikėjaisi, kad aš tuojuos tave iškelsiu iš skurdaus gyvenimo. Su tuo tikslu, motin, aš ir važiuau

Amerikon, kad tau pagelbėti. Norėjau rasti laimę ir pasiekti daugiau mokslo, nes mokslas tai kelvedys mūsų gyvenime, ir su juo tik mes galime pagerinti savo sunkų padėjimą. Taip man sakė mano mokytojas. Aš jo tuos žodžius vis atmenu ir sekiau jo pėdomis.

Bet nesiklojo. Atvažiuavus man Amerikon pasitaikė gauti darbas, ir dirbau su mielu noru, turėdamas viltį, kad savo tikslą atsieksiu, tavo motin ir savo troškimus užganėdinsiu. Tuojuos tuos likusius kelis skatikus pasiunčiau tau, o kitą, ką uždirbau, nusipirkau sau kningučių, kad nuo darbo parėjęs turėčiau su kuo nusiraminti, skaitant mokyti ir šviestis.

Bedirbant susitaučiau keletą skatikų, išitaisiau reikalingus daiktus ir jau rengiaus tau parašyti laišką, pranešant apie save ir pasiūsti tau, motin, keletą skatikų, o su likusiais skatikais maniau stot į mokyklą, kad save patobulint ir patapti savo ir žmonių švietėju.

Bet, motin, nieko pasaulyje nėra amžino ir tobulo; nieks ant vietos nestovi, viskas juda, keičiasi, kaip pačioj gamtoj, taip ir tarp žmonių.

Taip buvo ir su manim. Gavau darbo ir dirbau su mielu noru, nežiūrint kokis jis buvo; bet jo būta nuodingo, pilno užkrečiamų bakterijų; aš to nepaisiau; kol dar mano jauna geležinė spēka pas mane buvo, aš grumiaus su juo, nemanydamas nieko apie savo sveikatą, kad kartais žaliu ją pražūdyti. Ilgainiui jau ir kiti man pradėjo sakyti, kad yra pavojinga dirbti, ir kas dirba, tas, girdi, yra beprotis. Bet, kas man liko, motin, daryt? Visur vaikštinėjau, visur taip-pat tokį sutikau nesveiko darbo prakeikimą... Radau lietuvių žmonių, kurie turi susitaupe skatiko; bet nežinau kodėl jie man atrodė visi tokie vienpusiai, siaurai žiūrintis į gyvenimą: vien tik keikias ant darbo sunkumo, pavojingumo, ant netikusio surėdymo, etc. Aš pratardavau, kaip reikia atsinešti į gyvenimo permainas, kad reikia pirmiaus save apsišviesti, o paskui bus aišku, kaip kyla visokios žmonių permainos, ekonomiški kriziai; patardavau, kad savo skatikus apverstų ant apšviotos, pasitobulinimui savęs, prasilavinimui tinkamų amatų, nes amatninkai turi geresnius darbus ir didesnį mokestį, negu paprastas lauko bei dirbtuvės darbininkas. Bet mano visi patarimai jiems gal buvo nesuprantami, ar gal jie nematė sau iš jų naudos, kad mažai radau pritarėjų, apart šiurkštaus atsakymo.

P. J. Mackevičius.
(Da bus.)

AUGALŲ JAUSLUMAS.
(Užbaiga.)

Kaip augalas ingavo tą ypatybę? Paimkime pavyzdį tą patį „zūkio kopūstą“ arba *oxalis*. Atsiradus vienam arba daugiau tokių kopūstų, kurie ant nakties suglaudžia savo lapelius, daleiskime, atsitiko šaltos naktis, — tokios, kurios naikina išskleistus lapelius, bet nekenkia suglaustiesiems; toks oras, jeigu ir neišnaikina visai neprisitaikančių prie aplinkybių augmenų, tai bent gi gerokai susilpnina, ir sekanti jų gentkartė liekasi silpnėnė, negu senieji, kadangi mokantiems prisitaikinti prie aplinkybių nakties šalnos nieko nekenkia; taigi šitokių atneinančių kartą liekasi geros apystovose; taip per metų eiles, evoliucijos keliu, atėjo ligi to,

jog tik vieni tie, kurie sulaudžia lapelius nakties, lietaus bei šalčio laiku, išlieka gyvi.

Nereikia manyti, jog augalas žino, kad reikia suglausti lapus tik tada, kada jau lietaus lašas užkrito ant lapo arba užeis būrys graužiančių gyvulių, — jis tą patį daro, kada mes padarome pavėsį arba judiname jį su ranka; taigi kada pučia smarkus vėjas arba prisiartinant audrai aptemsta oras.

Augalų jauslumas nei prasideda nei baigiasi su lapais. Jis randasi dygstančiuose grūduose ir kiekviename laipsnyje jų augimo. Jei mes apveizėsime patį gautą jauną šaknies, mes pamatysime (žinoma su pagalba mikroskopu), kad jis yra apsiaustas minkštu apvalkalu; viduje to apvalkalo randasi šaknytės galas, kuris auga ir eina ton pusėn, kur jį veda jauslumo apvalkalas. Plona šaknytė, būdama apvalkale leidžia taip vadinamus plaukus, tai yra dar mažesnes šaknytes, kurios traukia maistą iš žemės. Be jautraus apsiausto augalo šaknų, turėtų mirti su ja ir augalas. Orinės šaknys kai-kurių augalų parodo kaip kada didelį jauslumą, ypatingai jis išsivystęs gerai rūšyje žolių *Orchidaceae*.

Daug augalų turi jauslius galėlius, kurie ateityje išsivysto į virškėjas. Mes dažnai patėmijame laibas jaunas virkšteles, vynuojančias pažemiu, lig jieskančias už ko nusitvėrus, kad galėtų mat lipni augstyn ir išskleisti savo žiedus prieš saulės spindulius. Reikia tik dasilytėti vieną iš jų keletą kartų, jis ir pradeda raičytis ton pusėn, kurią dasilytėjai. Taip jaunas raitantis augalas apsikabina ir slenka palei didelį medį, išspradžių nekaltai slinkdamas kamieniu, bet vėliau jau apskleidžia šakas bei šakeles, užstodamas saulės spindulius nuo jų, o išskleisdamas savo lapus ir žiedus prieš saulę. Su pagalba savo jautrių virškėjų augalas išauga per vieną vasarą į tokį augstį, kurį medis dasiekia tik per ilgus metus.

Kaslink žiedų, tai mes tankiai matome jų jautrumą. Nekurie iš jų žydi per dieną, bet užėjus nakties, susiėiaupja. Tas turi augalui gerą pasekmę, nes per dieną jis stovi atviras, kada būriai įvairių vabalėlių skraido apie jį; bet ant nakties, kada gėlių vabalai pasislepja, tai augalas užskleidžia savo gėlę. Kiti augalai, pav. Rugterškė (berberis) turi jautrius vyrukus (stamen) arba dulkes, duodančius prietaisus. Reikia tik lengvai paliesti su pirštu tuos vyrukus ir jie akimirkoj susiėiaupja ir laikosi taip tvirtai susispaudę, kad inkištas šakalėlis jų tarpai laikosi nekrisdamas žemyn. Kas augalui per nauda iš to? Gamtoje viskas turi reikšmę. Rugterškė yra vienas iš tų augalų, kurie apvaisindami reikalauja turėti motes ir vyrukus ne iš to paties žiedo, — tai yra, vaisio kryžiškai. Kada vabalas atleikia prie žiedo ir jausdamas nektarą-saldumą eina pro vyrukus, tuo tarpu vyrukai susiglaudžia ir apsukę jį iš visų pusių nutrina nuo jo dulkes atneštas nuo kito augalo, kurios tenka močioms esančioms tame žiede, o vabalą gausiai apipila savomis dulkėmis. Ir taip svečias nors ir nenoroms patarnauja kryžiškame augalų apvaisinime ir, kaipo užmokestį gauna nuo jų sau saldaus maisto!...

Ištiesų, augalų srityje yra labai daug indomių dalykų, kuriuos mes kasdien matydami prie jų priprantame ir nei atidžios neatkreipjame juos matydami.

Milda.

Prof. Michailo Dragomanov.

Apie dievu pavydumą.

Iš rusių kalbos vertė V. K. R.

tojo senasias kalbas — graikų ir latinų), o ne de-
lei dalykų, kurie jose gvildenta. Vis-gi reikia tiems
vienuoliams ištarti ačiū už tokį raštų užlaikymą.

Sparčiau pradėjo platintis Europoje mokslas,
kuomet išrasta būdas spausdinti kningas. Tuokart
daugybė senovės graikiškų ir latiniškų raštų, sura-
šytų dar kur prieš krikščionybės laikus, išsyk pasi-
skleidė netik tarp dvasiškių žmonių, bet ir tarp svei-
tiškųjų. Atsitiko tai apie 450 m. prieš mūsų gady-
nę. Tas laikas vadinama nauju mokslo ir išradimų
atgimimu, ir tie amžiai vadinama naujaisiais am-
žiais. Nuo to laiko Europos gyventojai apvažiavo
netik artimas svetimas šalis, kaip ir senovės grai-
kai, bet ir visą pasaulį; pradėjo apsigyventi visur,
pažino papročius ir raštus visų tautų, senų ir nau-
jų, ir išdirbo sau ištikrųjų visavietinį mokslą. Tarp
kitko mokyti Europos vyrai sulgyino visų tautų ti-
kėjimus, jų prisakymus ir bažnytines apeigas, ir
patėmijo, kad visuose apšviestųjų tautų tikėji-
muose yra daug panašumo, kad tikėjimai daugia-
sia skiriasi tarp savęs bažnytinėmis apeigomis bei
įstaigomis, o prisakymuose apie tai, kaip reikia gy-
venti su kitais žmonėmis, bent su artimais, visi ti-
kėjimai pripažįsta prisakymą, kurį 550 m. prieš
Kristų skelbė mokytojas Konfucius, būtent: „neda-
ryk kitam to, ko nenorėtum, kad tau kitas tai pada-
rytų“. Net laukiniai žmonės, neturintys šventų
knygų ir keistai suprantantys dievus, prisirtina
prie tos minties.

Pažinę visus Europos tikėjimus, mokyti europie-
čiai pradėjo mąstyti, kad nėra priežastis neakes-
ti kitaip tikinčius žmones; kad, susieinant su viso-
kiais žmonėmis, reikia žiūrėti vien į jų darbus, ir
jei tie darbai yra geri, tai negalima manyti, būk
tikintys žmonės yra Dievo prakeikti už tai, kad jie
kitaip tiki, kitokias turi bažnytines apeigas, negu
mēs. Tą patį nuomonę, kad Dievas pradžioje prakei-
kė žemę ir visus žmones, arba dalį jų, pakirto pas
apšviestus europiečius mokslas apie įvairių tautų
gyvenimą ir jų tikėjimą. Apsivietę Europos gy-
ventojai pamaži priėjo prie supratimo, kad visi žmo-
nės, nors jie ir nevienodai prigimties apdovanoti,
vis-gi bėga prie teisybės ir ilgainiui visi gali būti
vienodai protingi.

Beto, apsipažinimas su gyvenimu kitų pasaulio
tautų, nuo visų tamsiausių iki labiausiai apšvietu-
sių, ir skaitymas apie gyvenimą senovės ir vidur-
amžių žmonių įvairiose šalyse (tas mokslas vadina-
si istorija) parodė, jog, nors ir ne visi, tai bent
kai kurie žmonės kaskartas geriau gyvena, tampa
išmintingesni ir geresni, ir kad visa tai jie atsie-
kė su pagalba savo patirčių, su laisvu mokslu. Teisy-
bė, žmonės, besistengdami prie visoko prieiti savo
patirčių bei mokslu, suklystairper tat nesųkį daug
nukentė. Bet kaip kitaip prieiti prie teisybės, jei
ne patirčių keliais? Juk ir kūdikis tik patirimo
keliu prieina prie visokio supratimo ir jis, pavei-
dan, iki nenusivilins sau pirštelio nežinos, kur šalta,
o kur šilta. Tad veltui gąsdinama žmonės mokslu
ir atstumama jie nuo mokslo tuomi, kad jis ne iš-
sykio duoda žmonėms matomą naudą, kaip, pvzd.,
bile katras rankų darbas lauke. Ir taip eina prieš
mokslą nevien tie, kurie nori valdyti tamsius, bet
kartais ir tokie žmonės, kurie tikrai numylėjo tam-
sūnelius. Taip, paveizdan, garsus Rusijos rašyto-
jas Levą Tolstojus, kurio kningutės yra išguldo-
mos ir mūsų kalbon. Tolstojus yra parašęs kninge-
lę, kurioje pasakoja, kaip Jonas Kvaizys, dirbęs tik-
tai rankų darbą, išjuokia velnią, pažadėjusį paro-
dyti žmonėms, kaip reikia dirbti netik rankomis,
bet ir galva. Toji kningelė, kaip matome, nori pa-
rodyti, jog galvos, t. y. proto darbas, kitaip sakant,
moksliškasai triūsas, paeina nuo velnio ir tai nuo
nelabo. Užmiršo rašytojas, kad paveizdan išrodinimui
plūgo, kuriuo dabar ir tasai pats Jonas Kvaizys gali
arti, reikėjo kitados dikčiai pagalvoti, ir gal ne vie-
nas žemdirbys žmogus buvo laikomas velniu ir kvai-
liu, kuomet visi kiti žuvis gaudė ir jaukino gyvu-
lius, o jis žambreliu žemę rausinėjo.

Jau pavyzdžiu apie kūdikį mėš parodėme, jog
pradžią protingo darbo, mokslo, yra žmogaus pri-
gimime ir neišmūši jos iš žmogaus nei prikalbinėji-
mais, nei kuo kitu.

Toliaus-gi, nors patyrimas ir mokslas ne iš sy-
kio atveda žmones prie teisybės, nors pakelyje su-
teikia jiems ir klaidas, o kartais ir skausmus, vie-
nok galop žmonės per patyrimą ir savitarpinį pasi-
mokinimą prieina prie tos teisybės. Nors ir dabar
dar yra daug dalykų ištyrimui ir sužinojimui, nors
ir dabar dar reikia daug triūso, idant žmonės galė-
tų laimingai gyventi, vienok, pasižiūrėję, kaip gy-
vena įvairios tautos pasaulyje ir pasiskaite, kaip jos
gyveno nuo visų seniausių laikų iki mūsų gadynei,

pamatysime, kad žmonių gyvenimas eina geryn. Šia-
me tatau apsiereikiškie apšviesti žmonės randa viltį,
kad kada-nors visi žmonės galės gerai gyventi. Tuokart
visi žmonės bus laimingi, vienok ne taip, kaip
kūdikiai, ar, geriaus pasakius, kaip žvėris, visuomet
užganėdinti savo likimu (žinoma, pakol jų neužgau-
si) per tai, kad nežino, kas gera ir kas negera; žmo-
nės atsieks laimę, pažinę gerą ir negerą ir išmoke
daugiau gerą ir mažinti negerą. Tai bus rojus ant
žemės, toks rojus, koks yra galimas pasiekti mirti-
nėms žmonėms, ir, žinoma, ne toks, kaip jį sau iš-
vaizdino senovės graikai, ar žydai, sutvėrę sau pa-
sakas apie pirmąją žmonių porą.

Kitoje kningelėje („Rojus ir Pažanga“) pasa-
kojama, kaip išauge pas žmones mintis apie pažan-
gą ir apie būsimą laimę, po anų pasakojimų, kokius
žmonės užlaikė apie paprastą rojų, apie moters žin-
geidumą ir nepaklausimą Dievo. Šiam žygiui už-
teks to, kad parodėme, kokią reikšmę turėjo ir turi
pas žmones seni pasakojimai apie dievus ir pir-
mąją žmonių porą, ir koks yra skirtumas tarp tų tai
pasakojimų ir nuomonės apie žmonių pažangą. Se-
novės pasakojimai, kaip jau augščiau parodėme, gy-
veno ilgai, taikėsi prie naujų nuomonių ir vieni jų
kenkė pažangai, kiti-gi pastumė pažangą pirmyn,
nesa vieni jų prislėgdavo žmonėms pagodonę savęs,
ypatingai-gi savo proto, kiti gi padidindavo ją.

Graikų pasakojimai apie Prometėjų, ypač to-
kie, kaip Esehilio pasakojimai stūmė žmonių pažan-
gą pirmyn ir todėl tie pasakojimai yra ir šiandien
malonų kiekvienam apšviestam žmogui. Senai jau
tie žmonės pasiliovė tikėję tai, kad buvo kadaisia
toks Dievas ar žmogus, vardu Prometėjus, kurs iš-
tikrųjų būtų atnešęs žmonėms iš dangaus ugnį ir
pamokinę juos įvairių mokslų ir išradimų. Ap-
šviestiems žmonėms Prometėjaus vardas tapo viso-
keriops pažangos vardu: drąsių nuomonių, geros
širdies, tvirtos dvasios ir valios, ir drąsos. Zeuso-
gi vardas pasiliko pavadinimui visoko priešingo pa-
žangai, viso to, kas laikė ir laiko žmones vergijoje.
Žmonėms yra malonu garbinti Prometėjų ir keikti
Zeusą, arba juoktis iš jo, kad vis-gi ne taip atsitin-
ka, kaip jis nori, kad žmonės vis-gi išsiluosuoja iš
po jo valdžios ir tampa laimingais, ačiū savo protui
ir meilei kitų žmonių.

Štai kodėl ir po šiai dienai apšviestųjų tautų
rašytojai mėgsta savaip apipaskoti Prometėjų. Ge-
rai išdėstė naują pasakojimą apie jį vienas Vokietis
jos raštininkas, Goete, eilėse „Prometėjus“. Štai
tos eilės mūsų kalbon išverstos:

„Dengk savo dangų, Zeuse, debesų glėbjais ir
rodyk savo galybę aržuolams ir kalnų viršūnėms,
tartum koks berniukas, kuris kapoja žolių galvutes
paravėmisi! Vienok-gi tu esi priverstas aplenk-
tį mano žemę ir mano triobą, kurią ne tu statei, ir ma-
no ugniavetę, kurios šviesos tu man užvydi!

„Aš nepažįstu pasaulyje nieko labiau nelaimin-
go, kaip jus, dievai! Jūs menkai auklėjate savo di-
denybę aukų ugnimis ir maldų garais; jus badau-
tumėt, jei nebūtų kūdikių, elgetų ir kvailių, turin-
čių jumyse viltį!

„Kaip aš dar kūdikiu buvan, aš nežinojau, kur
atsikreipti; tad ir atsikreipdavau į saulę (į dangų,
dievus), tikėdamasis rasti ten ausį, kuri būt galė-
jusi išgirsti mano skundą, ar širdį, kuri būt galėjusi
mane prislėgtą paguosti...“

„Kas mane sušelpė kovoje su galingųjų prie-
spanda, kas mane išgelbėjo nuo mirties, nuo nelais-
vės?...“

„Ir aš turėčiau gerbti tave, Zeuse! Už ką? Ar
tu kada sumažinai kankinamųjų sopulius? Ar
tu kada nušluostei nuliūdusiųjų ašaras?...“

„O gal tu mane, kad aš, neapkęsdamas gyveni-
mo, bėgsiu į tyrus delto, kad neišpildė mano gra-
žiosios svajonės?...“

„Štai čia aš sėdžiu, tveriu panašius į save žmo-
nes, tokios veislės, kuri bus man lygi, kuri kentės
negerovę, verkis, bet patirs ir gerovę ir džiaugsis
ir neatkreips jokios atidžios į save, kaip ir aš neat-
kreipju!...“

Nesunku patėmyti, kame naujasis rašytojas
nužengė toliau už Esehilį: savo Prometėjuje Goete
norėjo pasakyti, kad žmonės privalo pasitikėti sa-
vim, tai yra savo spēkomis, savo protu ir savitarpin-
ne meile.

GALAS.

Mēs visi mokomės ligi mirties. Nelaimingas
tas, kurs mano, jog jam nieko nebeliko mokyties.

Keturi daiktai, kurie negrišta: ištartas žodis,
paleista vilyčia, praėjusis gyvenimas ir praleista
proga.

Vien didelės kovos ir sunkus laimėjimai gimdo
galiūnus.

Geriausia pamokymų knyga — tai sąžinė; tik-
tai reikia ją dažniau perverst. — Pskl.

AITVARAS.

J. WEYSENHOFF.

RYTOJUN BEŽIURINT JAUNIEJI SKRAUJA!...

Vertė

KAZYS PUIDA.

Ir turėjo tūlą laiką išlaikyti abiejų medėjų
žvelgėsiu kaitrą, kuriuodu, neprasitardamu, žiūrė-
jo jon. Ji-gi lengvučiai virpejo tamsiais savo anta-
kiais.

Tuo tarpu prabilo Stasius:

— O tu, Uršulka, kur patekai?!

Tuomet ji, numanydama, jog atgaila pasibaigė,
greitai palenkė dailiąją savo galvutę prie Stasiaus
rankos, kurios ankštai supintoje kasoje puošės ke-
letas laukinių gėlių. Bet Stasius atitraukė ranką,
greitai sugriebė mergaitę už liemens ir ūmai pabu-
čiavo ją akin ir ausin.

Išsprūdo vikriai, neikiek nepykdama, dar-gi
naujan pateko pavojun, sveikindama Mikolą. Tik-
tai šis nesugebėjo taip gerai pagabjos progos išna-
doti, pats nustojęs drąsos prieš tą laukinę daile, li-
gi kaulo smegenų perimančią.

Formališkumai buvo užbaigti.

Dabar pratarė Stasius į ją lietuviškai, draugiš-
kai bei širdingai:

— O tu, Uršulka, kur darban vaikščioji?

— Į Jūzintus, ponaiti, prie šieno.

Mikolas, iš mažumės augęs mieste, o į Jūzintus
tik vasarai apsilankęs, silpnai kalbėjo lietuviškai.
Stasius gi visai gerai.

— Tai gal tu ties Gulbinais atolą grėbei?

— Grėbjau, ponaiti.

— O mudu tēn šaudėva beržynėlyje; galėjova
kuriai mergaitėi bėdos padaryti.

Uršulka nusijuokė širdingai iš ponaičio juokų.
Net akis užklojo rankomis, paskui ėmė laisvai čiau-
kšėti:

— Kai ponaičiu šaudėta, tai j mus atlėkė iš krū-
mų du tetervinai ir nutupė ant kupetų. Mēs juodu
rankom gaudėm, bet nesugavom — nuskrido!

Neviską suprato Mikolas, svarbiausia jam bu-
vo tai, jog mergaitės balsas lygiai piemenėlių bir-
bynė.

— Tau, Uršulka, toli namó, į Štaronis, — tęsė
Stasius pašnekėsi su pažįstama dailute — tu kas-
dien eini namó?

— Ne, ponaiti, Jūzintuose nakvojame, darži-
nėje.

— Jūzintuose? — Tai tu, Uršulka, saugokis:
Jūzintų štai ponaitis. Tu užmokėsi jam už riešu-
tus.

— Oi-je... — sušuko mergaitė pratęsdama ir
viską, išskyrus baimę ir privengimą, galėjai nugir-
sti tame sauksme.

Mikolas, įsirėmęs į šonus, lankstėsi dailiuose
savo drabužiuose, bet nesikišo pašnekėsin ir Uršul-
ka net pastebėjo, jog ponaitis labiau už ją sumišęs.
Stasius-gi pasijuto savėje: žinomas buvo mergai-
tėms pabalda.

— Ar neduosai mudviem riešutų, Uršulka? Kur
tu juos susidėjai?

Apžėrė mergaitę akimis, taip lengvai ir ankš-
tai apsilvikiusį, kad galima buvo aiškiai kiekvienas
atsikišęs bruožas pastebėti.

— Aha! antyje susidėjai! — duok šen!

Ir ištisė drąsiai ranką, tiktai Uršulka, apdai-
ri kai stirna, apsisuko ant kulnų ir pati, ūmai an-
tin siekus, ištisė Stasiui sauja žalių, jos kūno su-
šildytų riešutų.

— Imk ponaitis —

— Mandagi ponaitė! — bet to maža — reikėjo
leisti pačiam pasiimti.

Išsirinko kelis riešutus iš jos kietos, raudonos,
mažos saujos ir spustelėjo lengvai pirštus. Ji-gi
padavė iš eilės riešutų Mikolui.

— Vieną pasiimsiu... atminimui.

Paėmė ir įsidėjo kišenėn.

— Ot, vilniškis kavalierius! — draugiškai ty-
čiojos Stasius.

Bet Uršulkai labai patiko Rajeckio sumany-
mas. Nieko nesakė, tiktai ilgokai, atviromis lūpo-
mis, žiūrėjo į jaunesnįjį ponaitį.

— Metas mudviem, saulė leidžias — tarė Sta-
sius ir ištisė širdingai ranką mergaitėi.

Ji padavė jam ranką nedrąsiai, bet jau nesil-
lenkė jos bučiuoti. Stasius atitraukė, lyg kad ne-
norėdamas matyti, kaip Mikolas atsisveikis.

Mikolas, pastebėjęs tą jo pasielgimą, pajuto
staiga stipriai širdį beplakančią. Ir pamatė stebė-
tiną, fosforinį spindulėlį mergaitės akyse ir gašly
jos skruostų išblyškimą. Priėjo prie jos, nesupras-
to instinkto stumiamas, sugriebė už liemens ir in-
kibo lūpomis į jos lūpas, kurios laukė jo miškinų
dievukų liepjamus.

Greitai pavijo bešvilpaujantį Stasių.

Mikolas ėjo linksmas, lengvai raukydamas ka-
ktą, ir užėjo noras juokties ir dainuoti — ir dairėsi
Uršulkos, kuri vėl pasirodė toluomoje, nykdama tir-
stuose medžių šešėliuose. Jam rodės, jog jos akis

(T. b.)

blizga tamsoje, kai kokios deivės, jog ji vilioja ji ir jog lapų šlamėjime girdimas anasai undininis jos šauksmas:

— Oi — jee — Oi — jee —

Kelias. Geros eisenos du varstu ligi namų. Mikolas sparnų lengvumu nešęs šale Stasiaus, kuris laikėsi drauge, bet tylėjo visą laiką, tik švilpavo.

— Kodel tu tyli, Stasiuk!

— O ką? Medžioklė nepasisekė...

— Kaip tai?! Prišaudėva tu gero... apie keturesdešimt galvų, diena tokia daili nuo paties ryto ligi vakaro... Turiva glušoką — ir mergaitę!

— Matai! — dalinkivos-gi dabar, drauguži mano! — pasiūlė Stasius.

— Na, glušokas tavo — pripažino nesvyruodamas Mikolas.

— O tau mergaitė! — aš geras draugas, ne kaip anas dainelėje.

Mikolas nieko neatsakė — patvirtino tik dalykus tylėjimu ir nušvitusiu nusišypsojimu, kuriuo rodos norėjo intraukti krūtininį visą žemės pūkumą. Po valandėlės užklausė:

— Toji Uršulka kieno dukterė?

— Laukinio.

— To, kurį mudu matėva?

— Ne, tai jo brolio.

Ir vėl ilgai seilę rijęs, užklausė Stasiaus:

— Kiek jai metų?

— Turbūt septyniolika, aštuoniolika... Kaip tik! Bet tau kas iš to? tu įsimylėjęs...

Tuotarp užtraukė Stasius skardžiu balsu dainelę, kurios žodžiai bei gaida, niekuomet spaudos nematę, klaidžioja po Lietuvos dvarus bei laukus nuo metų...

Kad padausių blaivoose skraidyčiau,

Mylėčiau blaivasias akis;

Kadangi dvasia žemai lakioja,

Tad žūčiau del Lauros akių.

Sugriebė Mikolas paskutini dvi eilutes ir nuskrido dvibalsis, yt vargonai po alksyną.

— Kodel „Lauros“? — užklausė Mikolas, dainuoti nustojus.

— O ką! galima Uršulka pakeisti.

— Ritmo nebus.

Pridėsiva!

Ir juokdamiesi užtraukė abu:

Kadangi dvasia žemai lakioja,

Tad mylėsiu Uršulkos akis.

— Ha! ha! kad tai ji žinotu, jog mudu čia del jos dainą sudedava! — sušuko Mikolas.

— Jaučia ji, nebijok — atrėmė intikinančiai Stasius.

— O ar tu manai, kad ji... — pradėjo Mikolas, bet nutraukė.

Stasius pažvelgė į jaunesnįjį draugą suminkštėjusia pašaipa:

— Nori? tai aš jos paklausiu...

— Ne, ne.

Nuo alksyno, iš vakarų šalies, augančio prie kelio, driekėsi tokie ilgi šešėliai ant pievos, lyg kad būtų rėmėsi matomo horizonto krašto. Dar kurnekur ant pilkų kalnelių gulėjo balgana šviesa ir medžių lajos atsivėikino su saule liūdnu rausvumu. Netrukus visur viešpatavo prieblanda.

Urvinė kregždė pasirodė ant pievos ir vos su skubai akimi sugauti jos vaizdžią formą, jau dingo tamsioje alksnių tankynėje, sumirgėjo ant kelio, ir augo tamsioje ligi milžiniško didumo.

Ištolo skriejo kažkokie balsai, kažkokie juokojimai, šūkavimai — ar gi būtų taip girdimas vabzdžių ūžimas nuo ežero? ar gal juokias pelėda ar kitas miško pabalda? — o gal iš Jūžintų dvaro lekia linksmumu pratrūkęs mergaičių klegėsis su berniokais?

— Aha, šeštadienis šiandien — suprato Stasius ir žvilgtelėjo į Mikolą.

— Šeštadienis — tai kas?

— Mergaitės vanojas pirtyje prie ežero —

Jaunas dar iš tavęs medėjas, Misiuk!

— Žinau... suprantu: prausiasi pirtyje, o paskui buch! ežeran. Mačiau.

— O paskui daržinėl ant šieno — pribagė Stasius — Uršulka jau turbūt tęnais.

— Juk ji paliko lazdyne?

— Naktį neriešutaus. Per gojų ji, kai ožka nubėgo pirtin — ir arčiau gojų jai ežeran.

Mikolas jau žinojo tą sportą žiūrėti vakarais prie ežero į besimaudančias mergaites. Išties ne išbėgdavo neiviena, yt siauti undinė, sušilus, kad pasinerti šaltame vandenyje. Darydavo tai bernai, kuomet mergaitėms išsiprausius, būriu maudydavos. Bet taip buvo kalbama apie mergaites. O gal šiandien kaip tik ateis galvon?

Įsivaizdino sau Uršulką baluojančią tarp krūmų, plaukiančią per lygų vandenį, skiriančią jį garsiai apvaliais pečiais, turiningomis krūtimis —

— O ar pažintu ją, jei taip pamatytų ją tarp kitų

(T. b.)

Filosofija ir žmoniškumas.

(Atsakymas p. Nežinomam).

Man rodos, kad filosofija yra toks reališkas dalykas ir taip jau pribrendęs pas mumis klausimas ją studiuoti, kaip ir klausimas žmoniškumo. Tą paliūdią ir tas, kad ant mano trumpo straipsnelio atsiliepė keletas visai neblogų plunksnų; tuom tarpu tankiai pas mus aibės gražiausių ir reikalingiausių sumanymų nuskamba nesugrįžtamai aidu. Iš to vienok nereikia suprasti, kad mes, lietuviai, turėtume sutverti kokią nors ypatingą filosofiją ir ją panaudotume, kaip paliatiavą (sopulius raminantį plėstrą) prie mūsų šiandieninės suirutės jaunuomenės tarpe, kada jaunos sielos kluoja po svietą ir neranda kur savo minčių sukonzentruoti. Ant nelaimės, ir p. Nežinomas mano, kad filosofija yra tam tikros spekuliacijos, būtent jos esą sumanytos gerų dalykų, o tuos dalykus paskui išrišais tik-tai mokslas. Tai-gi filosofija būtų tik-tai kaziros, su kurių pagalba yra išlošiama lošys.

Mįslykime dialektiškai-abipusiškai ir pamatysime, kad mes, išgirdami mokslą, turime pačią pirmąją vietą atiduoti filosofijai. Pirmutinę mįslių apie žemės apskritumą, apie dangaus kūnus, apie gamtos medžiagą-materiją, etc. išsiplėtojo ne kas kitas, kaip filosofija. Tiesa, filosofai tą viską sutvėrė tik savo protu, arba kaip sakoma spekuliacijomis-spėliojimais. Šitas spekuliacijas paskui pamėgė gamininkai ir su experimentų pagalba pabagė filosofijos darbą. Filosofas dirba protu ir plunksna, o mokslavysiai dirba jau rankomis ir protu. Tai yra naturališkas pasidalinimas darbo. Filosofas sutvėrė apskritą gamtos paveikslą. Iš to paveikslu paėmė dalelę sakymis fiziologas ir chemikas. Jų triušą jau panaudoja medikas-daktaras, ir tada gydo žmones. Mokslo vyras išskirsto filosofijos darbą ir užbaigia jį įvairiomis šakomis ant praktikos; kas atrandama mūsų protui prieinama ir mūsų gyvenimui naudinga, tą paskui mes vadiname „moksliškumu“. Pirmąjį žingsnį atliko ūkininkas sumano javus sėti. Jisai paskiria tinkamam grūdai tinkamą dirvą ir nurodo artojamą ją išdirbti ir pasėti. Prie javų pagaminimo artojai vartoja viską: ir plūgą, ir akėčias, ir mėsą, ir grūdus, ir dalgi, ir spragilą. Pabaigoje metų susivalo javai, — ir štai jūs turite naudingą maistą. Ūkininkas buvo filosofu, o visi kurie apdirbo dirvą yra „mokslinečiai“.

Šią gadynę labai tankiai sumaišoma mokslas su filosofija. Ilgainiui kiti net pradėjo samprotauti, kad jeigu filosofija yra mokslas, tai kam dar reikia filosofijos? Juk mokslas atstoja viską. Šita nuomonė išsklaido naujieji filosofai, kaip James, Bergson, Oliver Lodge, ir kiti. Jie nurodo, kad filosofija pasilieka, kaip ją Aristotelis, Platonas bei kiti paženklinė, būtent filosofija yra darbas proto, o pozityvinis mokslas yra darbas praktiško pritaikymo. Kaip ūkininkas paženklinė javams dirvą, taip filosofija užbrižė praktikai darbą. Kaip žemės darbininkai nuo grūdų paskiaus išmetė lakišius, varpagalvius, lakes ir pelus, taip ir mokslavysiai bei gamininkai išrinko tą, kas filosofų darbe buvo perviš apgalvota.

Norėčiau, kad būčia suprantamas. Mokslas, kaip mokslas nieko nepridėjo naujo. Jisai tik ištyrė tūlus gamtos apsišėkimus ir tųjį apsišėkimų dėsnius. Tai ir viskas. Sakymis, filosofai užreikė kad žemė yra apvali. Mokslinečiai ištyrė ir pasakė: „tikrai yra žemė apvali“. Tuom tarpu filosofas tuomi nepasikakino. Jisai nori žinoti: kas žemė apvalia padarė? Jis nori žinoti: kodel mes negalime žemės suaukinti? Susekta yra, kad „du kartu po du yra keturi“. Bet filosofas klausia: „kodel negalima padaryti: viens ir du — keturi?“ Mokslinečiai atsako: „Negalima, brolyti, tai yra matematikos įstatymai!“ Gerai. Bet, kodel mes negalime matematikos saviškai perkeisti? Kodel mes būtina pagal matematikos turime elgtis? Kas šitas matematikos taisyklės padarė? Vat čia mokslas ir nebe gali atsakyti. Jam čia nei nereikia atsakyti. Jis tik tą dirbą, kas žmogaus protui pasiekiamas ir tik tą apskelbja už susektą teisybę, kas yra jau pažinta. Viskas, kas yra dar nepažinta tebėra tėvų filosofų srityje. Filosofija tebedirba ir dirbs ant dirvos mums dar nežinomų ir neišaiškintų apsišėkimų. Iš filosofijos spekuliacijų mokslinečiai sėms žinias ir pritaikys praktikoje. Filosofija — tai galva, o mokslas — tai šnariai. Galva sugalvoja, o šnariai padirba. Žinau, kad p. Nežinomas ant to nesutiks, nes jisai pasakys, kad visi mokslinečiai taip lygiai protauja su galva. Taip, jie protauja su galva, bet dirba su praktika. Žmogaus galva nieko nedirba, tik šnariai. Abeji reikalingi. Mintis užbrižia planą, o rankos ir kiti šnariai atlieka darbą. Laikrodininkas padirba laikrodėlį. Bet buvo filosofijos darbas galvoti apie tai: kas yra laikas, kaip jisai dalinasi, kad laikas yra begalinis. Laikrodžių išradėjas yra tikras ir praktiškas mokslinečias. Bet jisai padirbo tik ma-

šią. Taip ir kiekvienas iš šių dienų praktiškiųjų mokslų yra mechaniškas-mašinališkas. Jisai gali paimti iš medžiagos bilę ką padirbti. Bet jisai nieko nežino, kas tą medžiagą padirbo. Čia tai filosofija ir dirba. Filosofai eina pirma, o paskui juos eina gamininkai. Nors smulkmenose išrodytų tas neteisingu, vienok aplamai tas yra amžinai neuzginėjama tiesa.

Nėra pasaulyj tokios mokslo srities, nėra tokio gamtoje apsišėkimo, kurį tik žmogaus akis regėjo ir pajautimas kada perautojo, kad nebutų filosofija apgalvojusi ir bandžiusi išrišti. Kas didžiosios filosofų prieita prie tikrybės, tą ir mokslo specialistai apskelbja esant tikrumu; vienus dalykus jau išrišė praktiškai, kitus dar bando išrišti. Todel filosofija ir yra visame pasaulyje ir visuose amžiuose skaitoma augščiausiu proto darbu. Ir todel visai teisingai, kai-kurie mūsų laikraščiai ir publicistai pastaraisiais metais pradėjo raginti mūsų jaunuomenę nors po truputį pratinties prie apsipazinimo su filosofija. Tiesa, kad filosofiskų sistemų yra labai daug. Bet kokią tik nepaimsi filosofijos sistemą, vis bus lavinimas proto ir pratinimasi prie mįslyjimo. Šiandieniniai pas mus šiuokštūs apsišėkimai draugijoje ir tarpe laikraščių nėra tai koks menkas dalykas, nėra tai stoka apsišėlavimo arba „kulturiškumo“. Reikia tik atidžiai pažvelgti į tų žmonių sielas, kurie šiandien viską niekina, viską griauja, ir mes pamatysime ne jų neišsilavinimą, bet neišpasakytą dvasios tuštumą. Vadinas, stoka yra pas mūsų jaunuomenę mįslyjimo.

Pastebėta jau šiokios-tokios mįslyjimo žymės Lietuvos jaunuomenėje, kurią sužadino bene pirmutinis mūsų gerbjamasis viengtintis Vidūnas. Kas pamena Vidūno pirmuosius raštėlius jo leistame Tilžėje laikraštyje „Saltinis“, tas pamatys jame žymes teosofiskų jieskių. Bet garbė tam vyrui, kad nesustojo mįslyjės. Tas jį išvedė iš teosofijos siaurų ribų ir privėdė prie platesnių filosofiskų jieskių. „Aušrinėje“ ir „Ateityje“ mes randame jau griežčiau išsidirbančias filosofiskas pažvalgas. Tiesa, „aušriniečiai“ per daug da tiki taip vadina- mam „materializmui“, o „ateitininkai“ — per daug dideli metafizikai. Bet sykį jau prasidėjo filosofiskos diskusijos, tai jos mūsų jaunuomenėje pagimdys daugelį protautojų. Ir pas mus, Amerikoje, visi negerumai ir vaidai kyla iš stokos mįslyjančių žmonių. Pas mus jaunesnėji karta taip sakant nebeteko jokio morališko, etiško ir protiško pamato. Prasidėjo šitas pas mus nuo platinimo taip vadinamos „bedievystės“. Šitas žodis, tai yra „bedievystė“, nors yra tikras absurdas ir vulgarizmas, vienok pas mus jis išgyveno. Po teisybei nieko tokio nėra, ką galima pavadinti bedievyste. Tą, kas pas mus priimta vadinti bedievyste, aš pavadinčiau racionalizmu. Šlupas ir kiti matė, kad Romos dvasiškija labai daug iš lietuvių tautos paima, o labai mažai teduoda atgal. Pradėjo šita kuningams išmetinėti dar „Aušroje“. Kuningai neliko jam skoloje (seminarijos iš lietuvių jaunikačių išdirba aklius įsitikėtojus ir Romos politiką). Prasidėjo polemikos. Juo toliau, tuo jos ejo aštryn. Prisimaišė ypatiskumai. Nelemtos taktikos kun. Milukas net jieskojo daktaro Šlupo ypatiskų „pedigree“. Taip visuomet pas žemos kultūros žmones atsitinka. Užvirė vieni ir kitų polemizierių kraujas. Intraukė tautos politiškus ir kulturinius reikalus. Ir nukentėjo visa tauta. Ne — dar daugiau: nukentėjo visa mūsų žmonija! Kuningų reikalus ir Romos politiką sumaišė su religija ir net augštesniais filosofiskais protavimais. Šiandien pas mus, jei žmogus bando rasti vidurinį savo „Aš“, jei bando del šito panaudoti kad ir vidurines religijos pajautas, tą žmogų pas mus pavadys „klerikalų-fanatikų“. Tuom tarpu augščiau pakilę tautos, kad ir jiesko racionaliskų išaiškinimų gamtoje ir pasaulio surėdyje, vienok niekuomet neniekina žmogaus religiskų jausmų. Religiški jausmai žmogų, bent šiandien, palaiko žmoniškume, atskiria jį nuo gyvulio. Religiški samprotavimai, ar žemo ar augšto mokslo žmogų, ar anksčiau ar vėliau priveda prie filosofiskų tyrinėjimų. Tik reikia duoti žmogui absoliutišką laisvę... Bet šito pas mus ir nėra.

(Užbaiga seka).

Vaidėvutis II.

CICERONAS.

(Tąsa).

per nenuoalsy studiovimą ingytą žinybę, kuriai (žinybei) draugavo pamatinis graikiškų pavyzdžių ir graziakalbystės teorijos pažinėjimas, drauge su priderančiu savo tautos reikalų pažinojimu. Taigi ir jo prakalbos atsižymi aiškiais preparodinėjimais, savo plaukiančiu aiškumu ir pilnu iškilnumo išdėstymu, kas maloniai atsiliepdavo ant jo klausytojų proto ir valios.

Iš viso Cicerono prakalbų užsiliko 57. Dalimi jos yra politiško ir teismiško turinio prakalbos. Prie geriausiųjų priguli:

Oratio pro Sex. Roscio Amerino. Toje prakalboje Ciceronas gina iš Amerijos Roscijų, kurį koks ten Erucius, apmokamas skundėjas, papirktas per Sullo Chrizogono numylėtinį ir du apskūstojo giminaičiai pašaukė teisman už tēvžūdytę. Tuo būdu norėjo tie trys draugai pasisavinti Roseijaus geribes, kurias nupirko, taip sakant, be kainos, kada jo tėvas, turtingas Amerijos pilietis, viešėdamas Romoje buvo nežinomų piktadarių nužūdytas.

Orationes Verrinae. Tos prakalbos taip vadinosi atsinešančios procesan, kurį Ciceronas, per Sicilijiečių meldimą iškelė tūlam Verrui už tai, jog Verres, turėdamas urėdą Sicilijoje per tris metus dasileido negirdėtų apgavysčių ir plėšimų. Tokiame procese buvo du terminai: pirmame visados buvo svarbjoji kalba, perstatanti apskūstojo prakalbtimus; po tuo prisiartindavo prisaikintųjų suolo perkratinėjimas; antrame — buvo išdavimas nuosprendžio. Kadangi Ciceronui pripuolė ant greitųjų atlikti tą procesą, per tai atsitraukdamas nuo priimto papročio, turėjo pirmame termine trumpą prakalbą, kurioje išveda aikštėn nieksus Verro darbus, taikindamas prailginti procesą ir stengėsi teisejams apibūdinti atjautimo priedermes. Po tai prakalbai prasidėjo prisaikintųjų suolo preparodimai apie svarbesnes piktadėjistes. Procesas traukėsi devynes dienas, o pasekmė buvo tokia, jog Verres, nelaukdamas proceso pabaigos, sauvaliai pabėgo ištrėmiman. Tai-gi antras procesas neįvyko, bet Ciceronas, trokšdamas savo medžiagos stiprybę išplėtoti, surinko iš savo pirmosios prakalbos įnešimus ir parašė antrą iš penkių dalių sudėtą prakalbą, kurioje užlaikydama visas graziakalbystės taisykles ir būdą, perstato dalykų stovį taip, kaip rodos kalbėtų antrojo termino teisme — Verro ir daugybės jo šalininkų akyvaizdoje.

Oratio de imperio Cn. Pompei sive pro lege Manilia. Yra tai pirmutinė Cicerono politiška prakalba. Turėjo ją 66 m., trokšdamas paremti liaudies užmanytą įnešimą per G. Manilį — tribūną, idant Ponto viešpatis Mitrydatas atiduotų vadovystę Pompėjui ir jam pavestų visą kareiviją, esančią Azijoje.

Oratio pro L. Murena. Cicero laikė tą prakalbą 63 m., gindamas Murėną, aprinktąjį konsulį. Mat garsus tų laikų teisdarys, Servius Sulpicius Rufus, kuris patsai rinkimuose pralaimėjo, apskundė Murėną, būk tas apturėjęs konsulatą uždraus-tais būdais; apskundimą-gi rėmė Stoikų filosofijos garsus pasekėjas M. Porcius Cato Uticensis. Nora Murėnas ir nebuvo be kaltės, bet per Cicerono iškaltumą tapo paliuosuotas; Ciceronas mokėjo nukreipti teisėjų atidžią nuo skundimo, išgirdamas apskūstojo kareiviškas ambicijas, stengėsi priversti, jog pavojaus laiku jo išrinkimas buvo reikalingas; podrang dailiai pašiepė stoikų filosofų isikišimus prieš Murėną.

Orationes quattuor in L. Catilinam. Pirmutinę iš tų keturių kalbų Cicero turėjo senate lapkr. 7. 63 m., kada Katilina, matydamas, jog Cicerovo sargyba kryžiauvoja jo visus mierius, nusprendė apeleisti Romą ir kalaviju rankoje dasigauti iki savo laipto — užduoties. Pasekmė tos prakalbos, kurioje Cicero atidengia visas Katalinos užmanymus, atkreiptus augščiausios valdžios užviešpatavimui bei pražūdyimui, buvo, jog Katalina nieko nepelnydamas ir nelaukdamas, apleidžia Romą, nusiduodamas į Etruriją. Ant rytojaus Cicero sušaukia liaudį į Forum, idant apreikšti liaudžiai jo siekius. Prie tos progos turėjo antrą prakalbą, kurioje iš-teisina savo pasielgimą ir persergi Katalinos suokalbinkus. Kaip tik Katilina išvažiavo, jo šalininkai pasilikę pylyje, rengėsi prie būsiančios kovos. Tarpe kitko, norėdami, idant Allobrogai prisidėtų prie jų netolimoje karėje, inėjo sąryšin su jų pasiuntiniais, kurie tuo- syk viešėjo Romoje su skundais ant romiečių-urėdininkų, kurie dasileido negirdėtų plėšimų. Cicero, dasižinojęs apie tai, prikaltėjo pasiuntinius, idant prisizadėdamį gelbėti, reikalantų nuo suokalbinkų tam tikrų grometų ir jų liaudį. Kada šitie tą padarė, tada paliepė suokalbinkus suimti, ir gruodžio 3. 63 m. perstatė paimtas grometas senatui, kuris ir atidavė visus suokalbinkus aštrion priežiūron. Tuojaus po tam posėdžini, Cicero išėjo su trečia į liaudį prakalba, kurioje apreikšia jai apie buvusį atsitikimą. Kada senatas po dviejų dienų apsvartė: kokiū būdu nubaudus suokalbinkus, Katalinos sėbrus, tada Junius Silanus apreikšė, idant nubauti juos mirtimi, o Julius Caesar patarė, idant suokalbinkų turtą atimti iš respublikos išdą; juos gi, suėmus iš slapstymosi vietų, įmesti kalėjiman, — tada Cicero išėjo su ketvirta prakalba, kurioje remia Silano įnešimą.

Oratio pro P. Cornelio Sulla. L. Torquatus, jaun.

A. M.—kas.

(T. b.)

UZDUOTIS IR GALVOSUKIAI

91. Dieną kaip lankelis, naktį kaip žaltelis; kas jį atspės, tas mano vyrui prigulės.

92. Kad esi geras matematikas, tai išdalink skaitlių 707,281 į keturis lygins veikėjus (factors).

93. Danguje vienas, ant žemės nėra, prie didelio dujen, o prie bobutės nei vieno.

94. Da vėl iš matematikos: parašyk 7/16 ir 18/15 kaip decimales trupmenas (fractions); sudėk šitas decimales ir suvesk visą sumą į netikrą (improper) trupmeną.

95. Aš jūsų motina, jums daviau gyvenimą ir savo turtus padalinan; bet užtai jūs man savi mi turėsite užmokėti.

R. Baltrūnas.

IŠRISIMAI IŠ N 26:

76. Kaip Anglija taip ir Japonija yra šiaurinės temperatūros sritį; abidvi turi žemėse labai daug svarbjos mineralinės naugės (rūdės); abidvi žmonių, sulgytinus su žemės mažumu; abi turi puikiausias prielankas; abi guli arti prie didelių sausžemių ir gali rasti rinkas kur išvesti savo padarytus išdirbinius; abidvi turi labai sumanius žmones.

77. 3/7. [7. x+y - 1/2.....
n

78. Ākiniai.
79. Pūslė.
80. Melagystė.
Išrišė gerai:
P. M.—lis iš Brooklyn, N.Y.: 76, 77, 78, 79.
M. Paužolienė iš Philadelphia, Pa.: 78, 79.
J. Mikitas iš E. Arlington, Vt.: 76, 78, 79, 80.

PAUZUOLIAI, Taujėnų par. Kauno gub. Mūsų sodžiaus jaunimas labai papratęs girtuokliauti; žėdą nedėdienį pareina iš Taujėnų mieruodami vieškelį. O laikraščiu niekas neskaityto. Pasiūlyk nors kam, tai atsako, kad nemokąs skaityt arba esą vėly prageriti tuos piningus, negu ant tų poperių išduoti. Paužolietis.

Jau gerokas laikas praėjo, kaip vis ketinai tau, broslau, parašyti, bet vis stokavo laiko. Tačiau pamatęs, kad jūs mano paduotas žinutes sunaudojate laikraštyje „Vien. Liet.“, tai vėl paėmė noras šitą parašyti. Kaip buvo sakytas mano žinutėje, tilpusioje „VL.“ N19, aš prie to štai ką pridursiu, kad geriau mano mintis paaiškinti ir neišrodyti, jog aš kalbu tik „biznį“ girdamas. Nurodžiau, kad lietuviai kreiptųsi į redakcijas pirkti laivakortes, mainyti ir siųsti piningus. Štai delko aš tą nurodžiau. Reikia žinoti, kad lietuviai pirkdami laivakortes arba atlikinėdami kitokius pininginius reikalus su šiaip jau agentėliais, palaiko pavienio kokio žmogaus „biznį“, o atlikdami reikalą su redakcijomis tuos uždarbjo trupučius prideda prie laikraščių palaikymo medžiagiškai. Tada mūsų leidėjai gerina laikraščius, spausdina daugiau mokslinių knygų. Šitame ir apsiereiškia „vėda visuomenei. Biednas leivė laimingai, jos nepadarė; o gyvena nuo visu.

kaip daugiau turi, tai jie nepaiso, kad sudės į laikraštį kapitalą, kuriuo jei ne šiandien, tai rytoj naudosis pati visuomenė.

Toliaus. Pas savo vientaučius aš patariau su įvairiais reikalais kreiptis nedelto, kad niekinčiau žydus. Žydai geri yra savo keliu, kaip žmonės. Tegul jie sau daro vertelgystę tarpe žydu. Patirta, vienok, kad lietuvis visada teisingiau atlieka savo vientaučių reikalus, negu svetimtautis ir reikale ar nelaimėje greičiau lietuvis lietuvių pagelbės. Juk mes jau gana daug pristatėme namų žydams Amerikoje ir Lietuvoje. Jie mūsų viešų reikalų nei laikraštijos neparemia. Laikas mums jau rūpintis, kad iš lietuvių kuomažiausia piningų patektų svetimtautiams. Taip daro visos tautos, nes prie to verčia kova už būvį. Taip daro ir žydai: jie pas krikščionį tik tada eina, kaip nėra kur eiti pas žydą. Su tokia mintis aš rašiau anuo sykiu.

Pas mus, Lietuvoje, nieko ypatingai naujo: visi sveiki. Šiomet jėvai dailūs, išskiriant dobičius, kurie gana prasti, nes pernai mažai lietaus tebuvo, todėl nesudygo. Jonas Blaidžius.

12—V—12. Suval. gub.

RUSIJOS DŪMOJE.

Berželio 4. eina daugiausiai smulkūs istatai, taip vadinami makaronai. Iš svarbesniųjų istatų kalbama apie išpirkimą Lietuvos ir Baltarusių miesteliuose arendinės žemės, ant kurios pastatyta namai.

Berželio 5. paskirta 575 tūkstančiai rub. pastatymui visokių valdžios rūmų Cholmo mieste, kam daroma nauja gubernija. Valstijos Taryba nesutiko.

Berželio 6. uždarytame posėdyje kalbama apie paskyrimą 502 milijonų rub. kariškam laivynui statyti. Posėdis vadinasi uždarytu delto, kad jį neįleidžiama pašalinių žmogystų; laikraščiuose tegali garsinti tik tai tas kalbas, kurias pavelija vyresnybė.

Pradžioje paskirta pašalpa Palestinos stačiatikių draugijai, už laikymui Syrijoje rusiškų mokyklų; paskui prasidėjo kalbos apie išlaidas laivynui. Pastatyti kariškiems laivams reikalaujama 392 milijonai rub. Ketinama pastatyti 4 dideli šarvuočiai už 182 milijonų rub., 36 minininkai Baltai jūrai už 92 milijonų rub., 18 pavandeninių laivų už 33 milijonų rub.; arti 71 milijonas r. skiriama prielankoms intaisyti ir 15 suviršum mil. kitiems visokiems darbams. Ketinama taisyti prielankas Revelyje, Kronštade, Sveaborge, Sevastopolyje, Nikolajevske, Vladivostoke. Tos išlaidos esančios būtinai reikalingos. Baltosios jūros kariškiai laivai esą visai pasenėję, ir tu mažai tesa, o ginti sostinę ir visą pakraštį esą būtinai reikalinga. Pavandeninių laivų neužtenka pakraščiams apginti, delto kad pavandeninės laivės galima lengvai pamatyti ir nuimti jų fotografijas iš orlaivų, nors jos ir giliai po vandeniu. Be to reikią 783 milijonų rub. pabūginti pradėtiems statyti laivams ir užlaikyti laivynui, taip jog per artimuosius penkerius metus laivyno ministerija reikią išleisti 1285 milijonus rub. Taip paaiškino Dūmai komisijų pranešėjai. Miliukovas sako, kad laivyno ministerija norinti pradėti statyti didžiausią laivyną; per 10 metų jam reikią kasmet išleisti po 400 mil. r.; taigi reikią ant gyventojų už-

dėti naujus mokesčius. Toksai laivynas tuo tarpu Rusijai visai nėsas reikalingas. Čelnokovas, kad Rusija visviena negalėsianti ant jurių prilygti visoms valstijoms. Šingarevas kalba, kad tokio laivyno statymas esą Rusijai nepakeliama sunkenybė. Gučkovas reikalauja, kad vyriausybė greičiau pasirūpintų surasti išlaidas geresniam armijos apginklavimui.

Pasibaigus visoms kalboms, Dūma žymiu balsų daugumu sutinka paskirti reikalaujamas išlaidas laivynui statyti, sumažindama jas 72 milijonais rub. (neduota prielankoms Revelyje taisyti).

Laivai bus statomi Rusijos dirbtuvėse (daugiausia Peterburge). Galima tikėtis, kad užtai atsiras nors darbininkams šiokis-tokis uždarbis.

Berželio 8. 257 atstovai, prašiusieji audencijos, buvo priimti caro, jo rūmuose Carskame Sele.

Berželio 9. Dūma paleista visiškai.

J. K. Mikas.

SIS—TAS.

Kaip apgyventa Siberija. Žinomas geografas Reklis samprotauja, kad visi ankstyvesni Siberijos gyventojai yra niekas kitas, kaip „žverių gaudymo ekspedicija“. Ir jis turi tam pamatus. Reikia žinoti, kad seniausio žemės rusų vertėvių ir kazokų partijos, jėškodamos pušnių kailiukų ir brangių naugių (mineralų); valdžia gi iš savo pusės užsiėmė tokia pramone; jos partijos buvo geriau apginkluotos ir grosos (disciplinos) išmokintos, todėl toliau vis nuėjo ir užkariavo Siberijos šalis. Kad pasidaryti sau maisto tos partijos pradėjo apdirbinėti laukus. Tokiu būdu valdžia, kazokai ir pramonininkai, bejėskodami kaip išnaudoti naujosios šalies turtus, aptvėrė žemines stovyklas, aptvarus ir miestus, besigamindami laikinąjį maistą in kūrė kaimus ir slabadas.

Patarmė žindyvėms. Moteris žindančios savo kūdikius nepivalo perdaug valgyti mėsos ir gerti svaiginančių gerimų. Šitas sugadina kūdikiams maisto virinimą, pasirodo prietvarai, pagenda abelna maistingumas ir negali miegot. Abelnai tokie vaikai bus visados neramūs.

Tikybės Rusijoje. Kiekviename Rusijos gyventojų tūkstantyje pravoslavų yra 694 žmonės, Mahometo tikybos — 111, katalikų — 91, žydu — 42, liuterių — 29, senatikių — 18, armenų-griogijanų — 8, Buddos tikybos — 4, kitų tikybų — 3.

VISOKI TIKĖJIMŲ DVASININKAI YRA TEVDINAMI „KUNINGAIS“.

Truputėlį pirmiaus mūsų am. laikraščiuose buvo pakilę ginčai ar svetimų tikybų (ne katalikų) dvasininkus, t. y. bažnyčios mokytojus, tegalima vadinti kuningais. Tam ypač priešinosi „Draugas“ ir jo sanderbininkai. Dabar Vilniaus „Viltyje“ (katalikų laikr.) n. 61, š. m. išskaitome kalbininko Rygiškų Jono straipsnį „Rašomosios kalbos dalykai“, kur apie „kunigais“ šiaip kalbama:

„Pastoriais“ nei Prūsų lietuvių (liuteriai) nei mūsų evangelikų-reformatai (kalvinai) savo kuningų nevadina; savo dvasios pie-menis visi jie kunigais tevdina.

Taip vadina jų dvasios vadovus ir lietuviai katalikai, tų protestonų kaimynai.

„Kunigas“ (vok. „König“) yra, tikrai sakant, pirmų-pirmiausia „valdovas, ponas“; latviai savo dvasios piemenis — (mokytojais arba) bažnyčios valdovais, bažn. ponai („bažnickungs“) tebevadina; lot. žodis „pastor“ tėra mūsų „piemu, ganytojas“; tuo vardu („Pastor“) užsienio-se (Vokiečių žemėje) yra žinomi ir katalikų, ne tik tai liuterių, kunigai.

Nieku gyvu negaliu suprasti, kodėl Lietuvos liuterių ir kalvinų kunigus ima dabar vieni-kiti mūsų laikraščiai — „pastoriais“ vadinti.”

LIAUDIES DAINOS.

Aušta dienele kai arumbėlė,
Tekla saulele kai ratilėlis;
Eina motulė ankštan kalnelin
Pasibudintų savo dukrelės.
„Kelkis dukrele, kelkis jaunoja,
Sopa širdelė, nebenustoja“.
„Nebesopink gi savo širdelės,
Nebepriksi savo dukrelės“.
„Kelkis dukrele, kelkis jaunoja,
Sukroviau kraičius del tau
nemažus“.
„Man nebereikia didžių kraitelių
Saldus miegelis jaunų dienelių;
Man po galvelės žalių rutelių
Pilnas grabelis jau kirmelėlių.
Ant mano kapo smilgos žaliuoja,
Man dienos ilgos ir naktis
klaikios.

Ar nepapustų šiaurus vėjalis
Ar netsivertų juoda žemelė“.
(Valerija Pakarklyčia.)

SVARUMAS.

Garsus Francijos medicinos profesorius Paul Fabre sako, kad žmogaus svarumas arba sunkumas, reiškia — žmogaus sveikata. Kuris žmogus tikrai turi gerą svarumą, tasai tankiausiai yra sveikas savo organizme ir gėrisi savo sveikata. Daktaras, pasvėręs žmogų, numano sveikatą jo vidurių bei organų, bei iš aukšto nuspėja, kaip žmogus jaučiasi ant vidurių, ar sveiki jie ar nesveiki.

Svarumas žmogaus kūne paeina nuo kai-kurių valgių; taip va, valgymas daugelio vaisių ir žaliu-mynų duoda žmogaus kūnui ytin žymų svarumą. Mokslinčiai patyrė, kad tų šalių žmonės, kurie daugiausiai minta žaliu-mynais, yra svaresni arba sunkesni.

Paimkime chinus; jie yra, rodosi, mažos veislės žmonės ir turi mažai fziškos jėgos; tačiau kadangi jie minta daugiausiai augmenų vaisiais, daro iš rugių, kviečių ir šabalonų įvairius valgius, pertai jie turi nemažą kūno svarumą. Chinietis toks-pat didumo ir drūtumo, kaip europietis, sveria 25 svarus daugiau už europietį. Žmogaus kūno svarumą duoda ne raumenis ir kaulai. Žmogaus kraujas turi didesnę in-tekumą ant kūno svarumo. Juo kraujas riebesnis, tuo bus žmogus svaresnis.

Mėsos valgiai duoda žmogui riebumą raumenims, bet ne kraujui. Kuris žmogus turi riebus raumenis, nevisada yra tas sveikas. Daug yra riebių žmonių ant kūno, bet iš tų žmonių yra daug nesveikų. Paimkime kai-kuriuos girtuoklius, kurie mėgsta įvairius alkoholinius gėralus gerti; tie yra raumenose išaugę ir riebi; bet ant svarume, pagal savo didumą, visai mažai tesve-

ria. Kodėl? Todėl, kad jie yra nesveiki ir kraujas jų skystas, nes jie neturi riebumo nuo alkoholinių gėralų.

Žmonės, kurie nori turėti sveikatą ir svarų kūną, privalo daugiau pamylėti valgius iš vaisių ir žaliu-mynų, o ne mėsos. Šalta-kraujų gyvūnų, kaip va įvairių žuvių mėsa gerai yra valgyti, nes ji turi kitokį chemišką sudėjimą, negu šiltakraujų gyvulių.

Dar kas. Kuris nori būti sunkus ir sveikas, privalo nepraprasti ilgiau miegoti per 8 valandas, nes medicinos mokslas patyrė, kad žmogaus kūnas tik tada eina prie sveikatos, kada iš 24 valandų laiko, miega 8 valandas, 8 dirba ir 8 valandas praleidžia taip sau ant kūno miklinimo (gymnastikos), skaitymo, žaidimo, vaikščiojimo, etc.

Norinti turėti gerą sveikatą, turi skaityti medicinos mokslu raštus. Lietuvių kalboje yra dvi geros vertės kningos, kurios aprašo, kaip galima ingyti svarumą ir sveikatą. Pirmą kninga — „Hy-giena“, — labai suprantamai sutaisyta pono Šerno. Šitą kningą perskaičius lengvai galima su-prasti, kaip galima užsilaikyti sveikam. Antra yra svarbi kninga „Sveikata“, sutaisyta kun. J. Geručio. (Mēs nurodytume ir „Kataliko“ neseniai išleistą kningą „Sveikata“. — Red.)

Mikas Stakėnas.

VI LIETUVIŲ DAILĖS PARODA.

[Dailės parodos pas kiekvieną tautą yra tarsi veidrodis, kuriame atsispindi tos tautos sukrystalizuota siela. Gaila, kad mūsų šioje dailės parodoje aklas susidurimas lietuvių su lenkais, iš šito veidrodžio išmūšė nemažą šukę — tai Rimšos sudaužymas stovylos „Kova“. Vienok per tai pati paroda lieka mūsų kilimo istorijon intraukta, kaip gilus kultūros aktas, kiekvienam vientaučiui privalus žinoti ir atminti. Todėl mēs perspausdiname iš „Vilties“ apie parodą vieno iš mūsų, kad ir ne geriausių, tai bent labiau bešališkų dailės kritikų — Liudo Giros — peržvalga.]

Žmogaus genijus apsiereiškia įvairiose formose: dailėje, mokslė, technikoje — ir tie visi žmogaus genijus apsiereiškimai daro vieną iškilnią sutartinę, kuriai bendras vardas: kultūra. Ir jei negali pasakyt, kurioje apreiškioje žmogaus genijus pasiekia didesnių augštybių, tai bet-gi pripažint reikia, jog Dailė yra tarp jų — prima inter pares (pirmoji tarpe lygi).

Jei kultūrą, tą kevalą, kuriame mūsų gyvenimas auga ir bręsta, prilygintumėm namams, tai mokslas būtų jų pamatu, daugiopio technikos apsiereiškimai būtų sienomis, stogu ir sąsparomis, dailėgi būtų langais ir durimis, pro kur ineina gaivinančios tyro oro naujos sriovės, pro kur įspindžia skaisčios saulutės spinduliai ir nušviečia namų sienas ir pradžiugina jų gyventojų širdis.

Jei mokslas duoda peno mūsų protui, jei technika stiprina, taip sakant, mūsų kūną ir net prasega jam jau ne tirpstančius saulėje Ikaro, bet geležinius paukščių sparnus, tai dailė peni mūsų dvasią, tobulina mumyse iškilninius jausmus.

Štai kas yra dailė.

Dailė — tai būtinas kiekvienos kultūrės tautos atributas. Tauta, neturinti savo dailės, kad ir

turėtų didžiausius išradėjus, inžinierius, mokslu vryus, nebus dar tikrai kultūrė.

Jaučia tai visi, instinktyvai jaučia tai visos atgijančios, taigi siekiančios kultūros tautos. Delto tai čekai, vos pradėję judėti, sumeta beveik milijonus savo tautos „divadlai“ (teatru). Delto tai mēs taip nudžiugome ir tiesiog didžiavomės atsidarius prieš šesetą metų pirmajai mūsų dailės parodai ir nuo to laiko ligi šiol, kas metai, lyg didžiausią tautos iškilnę, sutinkame tas parodas. Delto tai pirmieji mūsų dailininkai yra nūdien mūsų tarpe gal populiariausieji žmonės. Vieną tik Stabrauską pažinome iškart jau kaip garsų pasaulio dailininką, kiti gi — Čiurlionis, Žmuidzinavičius, Rimša, juk ne tiek del jų dailės nuopelnų ingijo nuo pat pirmosios parodos visuomenės simpatiją ir garsą: juk visi jie tuomet vos pirmuosius gali sakyti, bandymus rodė (Čiurlionis, tiesa, jau tuomet tvėrė geriausius savo paveikslius; mēs jo tuomet dar nesupratome), ir lenkai, pasijuokdami, galėjo juos „malarzykais“ pavadinti. Mēs juos delto iškart pamilome ir į garbės vyrus iškėlėme, nes juos gavę galėjome jau ir lenkui, ir rusui, ir žydui, ir vokiečiui, ir visam pasauliui pasakyti: ir mēs ne bet kokie suskiai, ir dvasios pavargėliai — ir mēs turime jau savo darbininkus, kurie tvėria savąją mūsų dailę!

Tuomet, žinoma, būtų tai tik pasigyrimas. Nūnai šis mūsų metų, yra tai tikrai užpelnytą pasakymas. Nūdien tikrai nesigirdami, galime pasakyti, jog turime dailininkų, kurie tvėria mūsų dailę!

Jei V-toji dailės paroda buvo kiek menkesnė už kitas, tai ši VI-toji paroda rodo vaizdžiai mūsų dailės pažangą, tikrą pažangą.

Dalyvauja šioje parodoje ke-turiuose jos skyriuose: tepliorystėje, skulptūroje, grafikoje ir pritaikomoje dailėje išviso 14 mūsų dailininkų, be mirusiojo M. K. Čiurlionies: Kalpokas Petras (49) veikalai), Mackevičius Jonas (3 veik.), Paliukaitis Aleksandras (11 veik. ir 2 pritaik. dailės No. No.), Stabrauskas Kazys (7 veik.), Šileika Jonas (9 veik.), Varnas-Rikers Adomas (59 veikalai), Vienožinskis Justinas (29 veik.), Jokūbaitis Antanas (1 veik.), Buika Boleslovas (3 veikalai), Žmuidzinavičius Antanas (13 veik.), Zikaras Juozas (1 veikalai), Rimša Petras (buvo 10, dabar 7 didesnieji veikalai be grafikos ir pritaikomosios dailės darbų), Jaroševičius Antanas (20 No. No.), Dailininkaitis-Paliukaitienė Marė (13 pritaik. dailės No. No.) ir Mikalojaus Čiurlionies vienas paveikslias ir 10 grafikos darbų. Išviso 4-se skyriuose (be V-ojo liaudies skyriaus) išstatyta — sulig katalogo nurodymo 248 No.No. Kaip matome, apšėiai. O mačiau dar keletą paveikslų be No.No., vadinasi, neintrauktų katalogan (bene Jaroševičiaus).

Iš senesniųjų nėra: Vivulskio (jis, po Krokavos liaurų, be ne bus jau užmiršęs Vilniaus liet. parodas; Dieve duok, kad būčiau tame atvėjyje netikęs pranašas), Ulianskio, Staneikos, Daugirdo, Leščinskio ir dar kelių, kurie kitose parodose buvo išstatę vieną-antrą veikalėlį. (Beje, delko tai amžinai nieko neparodo mums Šlapelis?) Bet galime užtat pasidžiaugti šitokiu pliusu. Šileika, Vienožinskis, Buika (viltietis), Paliukaitienė. Ilgesnį tarpą neberodę savo gyvybės, išro-

do taip-pat kaip naujas ir Palinkaitis. Žiūrint į juos užmiršti, kad ko tai stinga.

Siūmetė paroda gavo sau visai dorą būstą: tai buvusios Ciesor. Muzikos mokyklos salės prie Skopovkos ir Rūmų gatvių. Būstas tinkamas parodai iš visų atžvilgių: ir iš talpumo ir šviesos, ir del savo vietos (pačiam miesto centre).

Jau smagų įspūdį daro Žmuidzinavičiaus nupiešta parodos afišė — nepretensionalė, bet giliai artistiška: skaisčiai iš lietuviškų motyvų (tulpių) nupiešta saulė užtemdo tamsios dėmės — debesėliai. Sakyčiau, dailininkas, pranašo ūpu pagautas, atspėjo tuos debesius, kurie užtemė pirmąsias parodos dienas, bet nieko — nuslinks nuo saulės tie debesys — ir vėl ji švies skaisčiai: nuslinks nuo L. Dailės draugijos svetimos mums dvasios antplūdos ir ji bus tikrai lietuvių Dailės draugija ir ruoš lietuviams savo parodas ir lietuvių dailininkai nebus jėse varžomi ir terorizuojami lenkų baimės nei jų malonės.

Bet eikime į vidų. Smagios lietuviškos tuojau duos jums „pasą“ ir užburta dailininkų karalija ir už du auksinu katalogą — kečiavedį. Katalogo tvarkos prisi-laikydama, ir aš papasakosiu, kokį įspūdį kuris dailininkas į mane padarė.

Pirmiausia tat Kalpokas (gimęs Ezerėnų apskr., kaip paaiškina katalogas). Jo paveikslų šiometai apšėdai. Yra čia ir gamtos vaizdų, ir fantazijų, ir portretų. Matyt, dailininkas nenori apsiriboti save kuriuo nors vienu žanru, ar dar bando, kur jo tikroji sritis. Gamtos vaizdų didesnis dalis. Geriausiai pavykęs, kuris daro šioki-tokį įspūdį, tai yra „Rudens rytas“ (3). Kiti visi sugadinti netikusiu manieravimu būti „originaliu“, tariant, nelemtu vaikymu netikusio ir jau beveik atgyvenusio savo trumpas dienas dekadentizmo. Tokie jo paveikslai, kaip pav. „Debesys“ (8) ar „Peizažas“ (18), tiesiog iššaukia nusijuokimą ir dar pasi-gailėjimą talento, kurį dailininkas tyčiomis neišbrendaman liūnan gramzdina. Tą-pat reikia pasakyt, de ja, ir apie Kalpoko fantazijas. Tokios yra: „Laidotuvės“ (6), „Užburta miestas“ (12), „Liepsnos raiteliai“ (5), „Pagunda“ (11). Visų-pirmiausia taip ir metasi akysna Čiurlionies sekimas. Ypač tai žymiai matosi iš „Laidotuvė“ ir „Užburto miesto“. Apskritai, sekimas arba pasidavimas kurio nors kito dailininko sriovei nežemina artisto vertės ir dailės historijoje perdėm pastebjamas. Genijų gi privalumas ir, pasakysiu teisė duoti pradžia naujai sriovei, tariant, „mokyklai“. Čiurlionis gi beveik jau pripažintas genijum. Bet gi pasakysiu, kad Čiurlionies mokykla (kuri pastebjama minėtuose Kalpoko paveiksluose) vargiai indėtų pliusą dailės historijon, vargiai ji paties Čiurlionies genijaus garbę dar labiau išvystytų.

Čiurlionis turėtų pasilikti vienas ir tame būtų jo didybė. Jo tvirinių ypatybė tai tat, jog jie, — nepasekiami, o delto ir nesektini. Taip pasiūti, kaip Čiurlionis, tegalėjo tik jis vienas arba antras tokis Čiurlionis — dvilinkas genijus: muzikas ir pasiūtojas. Juk jo paveikslai — tai ne vien spalvomis išreikštos keistos, beveik lignistai keistos kombinacijos, tai drauge ir muzikos symfonijos. Čiurlionies paveikslai tai stebėtina spalvų ir tonų sutartinė, disonansų sutartinė. Čiurlionis tai Vagneris ir Straussas pai-

šymo dailėje. Delto tai Čiurlionies sekimas, tolimesnis jo dvasios palikimo tobulinimas (o tik to kis sekimas tėra vertas tikro dailininko, kuris tobulindamas „mokytojo“ mintį, leidžia apsieikšti ir „mokinio“ savitam tvėrimui) yra tiesiog negalimas; antruoju Čiurlioniu negali būt dailininkas, kuris nėra drauge ir muziku — Čiurlioniu (o tokių kiek atsitai-ko?). Kitaip jo sekimas pavirs manieravimu, pasiliks šablonu be dvasios, bus lyg išitepusio klouno šūkavimas. Sekant be tam tikros dovanos tokį keistą dailininką, kaip Čiurlionis, begalo lengva ne tik nustoti savo savitumo, bet ir paprastojo dailės skonio — tiesiog pražūdyti ir tą talentą, kuris buvo. Matyt tai ir pas Kalpoką. Čiurlionis kad paisė „Laidotuvės“ ar „Užburta miestas“, tai paisė isiklauses dvilinkon savo širdies symfonijon ir jo teptukas, jei taip pasakysiu, skraidžiojo po drobę siandžiančios jo sieloje muzikos taktan. Delto tai jo tie paveikslai, kad ir nesuprantami ir keisti, kalbėjo į mūsų sielas ir žavėjo. Kalpoko gi „Laidotuvės“ išrodo į kaž-kokių pajaučių eseną, o „Užburta miestas“ lygiai nie nieko nesako. Ir išeina iš to viso: į Čiurlionį toli-gražų, ir Kalpoko nebeliko... Tas pats ir su „Liepsnos raiteliais“ — paveikslas jokio įspūdžio nedaro. „Pagundoje“ Čiurlionies fonas, šiaip jau kombinacija Kalpoko. Bet gita tas paveikslas gal labiau netikęs už visus. Sumanytoji mintis pasirodė virš Kalpoko pajėgų. Kristi-tūje nematai Kristaus, o gundytojų-tūje matai ne gundytoją, bet kokį tai „stukų“ rodytoją. Toks įžymus momentas, o veiduose nematai lygiai nieko.

(Da bus.)

Dr. J. Basanavičiaus 60-ties metų sukaktiviui paminejimas.

Vilnius. Pirmadienį, berželio 11. 7 valandą vakarą „Rūtos“ salė jau buvo kimšte prikimšta susirinkusių d-ro Basanavičiaus sukaktivėms pagerbti lietuvių. Jau iš gatvės ir iš kiemo inėjimas „Rūton“ buvo papuoštas žolynų vainikais ir d-ro Basanavičiaus inicialais iš gėlių. Pakilus scenos uždangai pamatėme iš kairės visą papuoštą žaaliuymnais didėlį d-ro Basanavičiaus portretą, kurį nupiešė A. Žmuidzinavičius (buvo iš statytas L. D. parodoje) ir kurį padovanojo jubiliatui Vilniaus lietuvių inteligentių kuopelė. Iš dešinės už stalo susėdo jubilėjaus komiteto nariai tvarkdariai ir patsai jubiliatas. Karštu ilgu plojimu pasveikino susirinkusieji jubiliatą.

Iškilmes pradėjo komiteto vardu adv. J. Vileišis, trumpai papasakojęs susirinkusiems, kaip kilo sumanymas minėti šias sukaktives.

P. Sofija Čiurlionienė paskaitė apie d-rą Basanavičių, kaip tautos atgijimo „pranašą“, užiebusį tautos aušrą. Kad vaizdžiau il-lustruoti Basanavičiaus, kaip tautos sąmonės žadintojo rolę, prelegentė paskaitė ištraukas iš Kudirkos „Tėvynės Varpų“, kur jis aprašo savo įspūdžius iš pirmų jų susitikimų su Basanavičium gimnazijoje ir kaip po jo ir „Aušros“ intaka pasijuto pats lietuviu.

Po to prasidėjo pasveikinimai. Užgirdome tat keliosdešimtį įvairių luomų, padėjimo ir amžiaus žmonių, kurių kiekvienas jau tai

kurios nors draugijos, jau tai pagaliaus savo vardu kalbėdamas, turėjo d-rui Basanavičiui pasakyti iš širdies kelioliką žodžių.

Sveikino tatau d-ras Adomas Sketeris, adv. Leonas Kauno „Dainos“ vardu, kun. kan. Prapuolėnis „Draugijos“ redakcijos, kun. A. Dambrauskas ir savo vardu, kaip seniausias Basanavičiaus pažįstamas, ir padovanojo nuo kaulniečių paveikslą. „Aušrinės“ vardu — Klimas, d-ras Pietaris — Maskvos lietuvių vardu, St. Šilingas — Maskvos lietuvių studentų vardu, p. Nagevičius — liet. stud. dr-jos „Fraternitas“ vardu, P. Ruseckas — „L. ū-ko“ redakcijos vardu, Ant. Žmuidzinavičius — „Liet. Dailės Dr-jos“ vardu, adv. M. Šleževičius — „Liet. Žinių“ red. vardu, Jonas Vanagaitis (iš Tilžės) — Prūsų lietuvių dr-jos „Birutės“ ir „Birutės“ laikraščio vardu, d-ras K. Grynius — savo vardu, A. Smetona — „Vilties“ red. vardu, K. Žilinskas — Garlevo vartotojų dr-jos „Vytorio“ vardu (inteikė jubiliatui gražų Lietuvos gėlių bukieta), stud. El. Draugelis — „ateitininkų“ vardu, adv. M. Yčas — Biržų lietuvių vardu, stud. Adomas Šernas — studentų lietuvių reformatų vardu, d-ras Aleksa (iš Kauno) — lietuvių daktarų vardu, J. Strazdas — Vilniaus liet. artistų sąjungos vardu, d-ras Ant. Vileišis — Vilniaus lietuvių šelpimos d-jos vardu, atstovas Andrius Bulota — savo ir atstovų Keino ir Poželos vardu, stud. K. Žilinskas — Dorpatu lietuvių studentų d-jos vardu, stud. K. Šleževičius — Odesos lietuvių studentų vardu, Vincas Palukaitis — Varšavos lietuvių vardu, Kriščiūnas — Peterburgo lietuvių studentų draugijos vardu, Domas Šidlauskas — Sąjungos lietuvių teisėms ginti Vilniaus vyskp. bažnyčios vardu, Liudas Gira (džūkiškai), kaipo vėliausiai pradėjusio busti, bet jau bundančio Lietuvos krašto — Džukijos atstovas, kun. P. Kemešis — Vilniaus lietuvių blaivininkų vardu, J. Yčas (savo vardu), Vydūnas — iš Prūsų Lietuvos, pagaliaus M. Šleževičius Vilniaus „Rūtos“ vardu.

Telegramų atėjo daugybė. Kiek vieną perskaičius, publika plojo, o ypač karštai sutiko prof. Niemi ir gudų pasveikinimus. Čia pamėnėme kas ir iškur atsintė telegramų:

1) Prof. Niemi iš Stokgolmo: „Sveikinu Aušrininką Mokslo Draugijos Pirmininką“.

2) Vilniaus gudai: „Zasyłajem naš prviet u dzien juvilėju Doktora Bassanoviča, žyėm jamu spornoji i dougovieėnoj praey na pažytek bratnej Litvy“. (Siunčiame mūsų pasveikinimą Daktaro Basanavičiaus jubilėjaus dienon ir ilgai darbuotis broliškos Lietuvos naudai). Lukevičy.

3) „Lietuvos“ redakcija iš Amerikos.

4) „Vienybės“ redakcija iš Kauno.

5) „Vadovo“, „Šaltinio“ ir „Spindulio“ redakcijos iš Seinų (Suv. gub.).

6) „Pavasario“ red. iš Kauno.

7) „Rygos Garso“ red. iš Rygos.

8) „Blaivybės“ draugijos pirmininkas kun. Marma iš Kauno.

9) „Kanklių“ pirmininkas Mašiotas iš Rygos.

10) „Lietuvių Mažturėjų Šelpimosi Draugijos“ valdyba iš Peterburgo.

11) „Rygos Lietuvių Pašalpos Draugijos“ pirmininkas Vanagas iš Rygos.

12) „Varpo“ valdyba iš Šianlių.

13) „Vienybės“ draugija iš Suvalkų.

14) „Mintaujos Lietuvių Pašalpos Draugija“ iš Mintaujos.

15) „Paramos“ valdyba iš Krokaivos.

16) Svedasų „Saulės“ skyriaus valdyba.

17) „Marijampolės Darbininkų Draugijos“ Kalvarijos skyrius iš Kalvarijos (Suv. gub.).

18) Krekenavos Vartotojų Dr-jos.

19) Lietuviai farmaceutai iš Vilniaus.

20) S. Banaičio spaustuvės rinkėjai iš Kauno.

21) Povilas Matulionis iš Novgorodo.

22) „Aušros“ prenumeratorius K. Strazdas; Adol. Vėgėlė, J. Strazdas iš Vilniaus.

23) A-iš-B iš Tichvino.

24) Kun. Panceris, kun. Jogminas, Vin. Gustatis, M. Gustaitienė, A. Gustaitienė, V. Jogminienė, P. Poška, J. Anulis, E. Taujenaitis iš Kuršėnų (Kauno gub.).

25) Advok. Mačys, kuningai: Karosas ir Baltramaitis iš Raseinų (Kauno gub.).

26) Kun. Pacevičius, K. Ralys, Sveikauskienė, Šleževičius, Baltrušaitis, Draugelytė, Šveikauskytė, Kazlauskytė, Každalevičiūtė, Šiparis, Šveikauskis, Labanauskis ir Mockus iš Nemakščiu (Kauno gub.).

27) M. Damaševičiai, J. ir K. Brazdžioniai, V. ir O. Jasienskiai iš Birštono (Viln. gub.).

28) Ukrainas, Voldemaras, Krištopaitis iš Adutiškio (Viln. g.).

29) Jonas Bulota Kalnietis iš Revelio.

30) S. Banaitis iš Kauno.

31) Kun. Čaglys iš Naujųjų Švenčionių (Viln. gub.).

32) Kun. Juozas Bučys iš Gebužino (Viln. gub.).

33) Kun. Zimkus, Pakštis, Pupaleigis iš Žaslių (Viln. gub.).

34) Karūza iš Varšavos.

35) Radziukinas iš Kauno.

36) Kun. Bernotas iš Druskininkų (Gard. gub.).

37) Smilgos šeimyna iš Peterburgo.

38) Kun. Sabaliauskas iš Subačiaus (Kauno gub.).

39) Viliamo-Viliamavičius iš Subačiaus (Kauno gub.).

40) Jomantai iš Salų (Kauno gub.).

Be šių telegramų daug įstai-gų, draugijų ir žmonių yra atsintę pasveikinimus telegramomis tikrojoje 60 metų sukaktivių dienoje, žiemą.

Laiškais pasveikinimų atsintė: 1) Veiverių mokytojų seminarijos mokiniai lietuvių ir lietuvių kalbos mokytojas A. Matulevičius.

2) „Gabijos“ draugijos pirmininkas A. Jėšmanta.

3) S. Baltramaitis iš Peterburgo.

4) „Darbininkų — Kriščiūnių Centro“ draugijos valdyba iš Marijampolės.

5) Skausmas (A. Staugaitis) iš Marijampolės.

6) P. Lignarskis iš Vilniaus.

7) „Marijampolės Ūkininkų Draugovės“ žiūrių Gudėlių skyriaus valdyba (Suv. gub.). Skyriaus sekretorius Merkevičius.

8) Juozas Pukas iš Taujėnų. Kun. Julijus Narkevičius iš Šventibrasčio (Kauno gub.).

9) Liepojiečiai darbininkai: P. Klimka ir K. Sipkus.

10) D-ras A. Buivydas iš Kauno.

11) Jonas Jablonskis iš Lietuvos Bresto.

(Užbaiga bus.)

NEW YORKO ŽINIOS.

¶ Ginčai tarpe rusų. Vietinis rusų socialrevoliucionierių organas, Okunevo laikraštis „Russkoje Slovo“ ir socialdemokratų laikraštis „Novyj Mir“ rėdomas Deičo, daėjo savo vaidais iki ypatingų insinuacijų. Pastarame „R. S.“ numeryj iškolioja Deičą, išvadina jį socialdemokratų trupiniai išauklėtu ir paskui Rusijoje išspirtu ex-vadovu. Socialdemokratams duoda vėl gi pylos, užtai, kad jie „Politikos kalinių šelpimo draugijoje“ nutarė šelpti tik esdekus, o ne eserus ir anarchistus. Del šito „Rus. Slovo“ esdekus išvadina „fanatikais“, sutrunijusiais ir gresiančiais ateityje su didele nelaisve“. Iš dalies, eserai turi tiesą. Bet jų koliojimai, tai jau menki argumentai.

¶ Tveria „Karės Vėliavą“. Rusų eserų laikraštyje „Russkoje Slovo“ (N139) pasirodė kokių tai: Michailovo, Volinskio ir Ginsburgo atsišaukimas ir visus išėivius iš Rusijos, kad organizuotų Amerikoje draugiją „Vojennoje Znamia“ (Karės Vėliava), kurios tikslas būsiąs vesti revoliucijinę agitaciją Rusijos armijoje ir laivyne bei sujungti bepartijinę krūvon visas Amerikos rusų revoliucijines spēkas. Tie vyrai atsišaukia jau esančio tos draugijos komiteto vardu. Akyva tik, ar Amerikos valdžia leis jiems tą smarkų užsikėsimą vykinti.

¶ Prigėrė lietuvis. Berželio 27. North River-upėje pasiskandino

lietuvis Jonas Baltakys, iš Kauno gub., Južintų par., Paškonų par. Jisai gyveno čia New Yorke; tą dieną pasiėmęs savo du lagaminu išvažiavo Elizabethan pas draugus. Kažin kas žmogiui užėjo į galvą, kad prieplaukoje pasakęs tėnai stovintiems žmonėms: „Good bye, nieko neklapatykit, nes aš einu miegot!“ ir nusėoko vandenin. Jo lavoną pasisekė išgriebti iš upės net po 4 dienų. Viename iš paupėjų paliktų baksukų rado jo bankavą kningu tē, kuri parodo, kad velionis turėjo pasidėjęs bankon \$505. Palaidojo jį draugai ant Brooklyno kapinių.

Vietinės Žinios

— Nupuolė nuo lango. Ant 62 So. 2nd str. vyrukas V. Bonevičius naktį sėdėjo atvirame lango ir vėdinosi nuo karščių. Besėdėdamas užsnūdo ir nupuolė iš penkto aušto ant gatvės brūko. Su perskeltu kiaušu nabağą nuvežė ligonbūtin, kur daktarai pasakė, kad nelyksias gyvas.

— Lietuviškų vėliavų dirbtuvė. Mums praneša, kad žinomas siuvėjų dirbtuvės savininkas, lietuvis p. V. Struogis, žada pagaminti pigių ir gražių lietuviškų vėliavų. Jas dirbs vienoje vokiečių firmoj. Dabar da teiraujas, kokia yra tikra lietuvių vėliavos spalva.

„Kaip gerai išrodai!“

Silpnumas ir apsisunkinimas kopėnų padaro, kad visas organizmas pradeda nuodinti. Vėdas, Jūsų tuojau ta parodo: jis pagelsta, išrodot pavargę, eisena lėta, iš lyg kojas paskui save trauktut. Bet Jūsų draugai sutiks Jus žodžiais „Kaip gerai išrodai“, tuojau po to, kaip pradėsite vartoti nuolatintai

Severos Gyvenimo Balsama

(Severa's Balsam of Life)

nes pamatys raudonus skruostus, aiškias akis, linksma veida ir miklią eisėną, kuriuos Jums suteiks šios gyduolės. Jūs yra geriausias Jums: po jų taip gerai jaučiatės, kaip gerai išrodot.

Kaina 75 centai.

SEVEROS

Gyduoles nuo Diarejos

(Severa's Diarrhoea Remedy)

yra tyčia dirbtos ir patartinos tam, kad prašalintų žarnų subruzdėjimą, kuris taip tankiai šiuom laiku pasitaiko. Vasarinės ligos pas vaikus, diareja, diegliai, perdidelis vidurių paliosavimas ir visoki žarnų snerzinimai negali atsispirti šių gyduolių veikmei.

25 centai ir 50 centų.

SEVEROS PLOTKELES

no Galvos Skaudejimo ir Neuralgijos

(Severa's Wafers for Headache and Neuralgia)

tai yra labai paprasta, bet labai pasekminga gyduolė, labai lengvai pritaikoma ir specialiskai paskirta nuraminimui įvairių rušų galvos skauduliy.

Šios plotkelės nuramina neryų snerzinimą ir padaro tai, kad žmogus jaučiasi puikiai.

25 centai dėžute.

Visose aptiekose, Reikalaukit, kad Jums duotų Severos. Jeigu aptiekorius neturėtų, rašykite mums, Reikalanjant gydytojaus patarimo, rašykite pas:

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Karščiai. Per visą savaitę tęsėsi beveik afrikoniški karščiai; kartais siekdavo iki 95 ir daugiau laipsnių. Per savaitę pasimirė nuo karščių New Yorke ir Brooklyne 47 žmonės; apalpusių buvo suvirš 200. Tik subatoj biškį oras atvėso. Bet meteorologai pranašauja, kad užeis da antras karščių smoras.

Išvažiavo. Pereitą subatą su laivu „Kursk“ išvažiavo Lietuvos daugelis vietinių ir iš kitų kraštų atvykusių lietuvių, tų tarpe „VL“ korespondentas F. Mikielionis iš New Britain, Conn.

Medžioklė ant burtininkų. Coney Islande, garsingoje pamarės zobovų ir maudyklių vietoje, areštavo 19 moterų, kurios savo būduose publikai spėdavo ateitį iš delno. Jās suėmė moteris šnipai.

Apvogė policiana! Ant 154 Hooper str. vagilius įlindo naktį į policmano Mahoney būtą ir pavogė iš jo žipono kišenės revolvėrį. Žiponas kabėjo ant lovos, kurioje saldžiai knarkė poliemanas. Vagis mandagus, nes paliko kišenėje pinigų.

Apsivedė. Šią savaitę apšvedė gerai visiems pažįstamas, p. J. Auginas, lietuvis siuvėjų unijos delegatas. Jisai paėmė sau moterį iš Bostono lietuvaite, dirbusią p. Jurgeliūno ofise.

KRASOS DĖZUTĖ.

J. Grigonavičiui, Taujėnai:— Suprantama, kad ir Tamstai ir T-os minėtam draugui laikraštis yra sunkiamas reguliariškai. Jeigu kurie numeriai žūna, tai gal iš dalies cenzura kalta; bet jeigu kiti tuos numerius gauna, tai yra kalta vietinė pašta. Reikia su ja dažniau pasiteirauti. Kitus dalykus T-tai atliks administracija.

Patėmitojui, New Britain:— Vieną žinutę jau kitas korespondentas atitaisė pereinamame numeryje; o apie kapucino prakalbas, tai dėl jų neapsimoka mums tiek daug užimti vietas. Rašėkite Tamsta patį žinutes.

Newbritainiečiui:— Nagi, tinka. Meldžiame rašinėti kas savaitę. Tik pameskite vartoję lenkiškas „sz“ ir „cz“, o jų vieton imkite lietuviškas „s“ ir „c“.

P. Adomavičiui:— Konkursas ant senian pagarsintų „Vienybėje Liet.“ ir „Tėvynėje“ straipsnelių tebėra atviras. Jeigu rašysite, tai pasiskubinkite, nes jau neužilgo jo laikas užsibaigs.

A. G. (Lietuvoje). Konkursas straipsnių dar negavome. Jei išsiuntėt, tai gausime.— Už kitų žadėtų dalykų, kaip žinote, išsiuntimą — ačiū. Mės norėtume turėti po ranka. Gal ką panaudosime. Bet svarbu žinoti ir tas judėjimas.

B. B-ui: „Kaimietis“ ir „Aukso žarija“ yra laikraščiai nelegališki ir ranka rašyti. Todėl mės jų negalime išsiuntinėti. Retkarčiais paduosime iš jų ištraukas.

NAUJI RASTAI

Pavasaris N1. Turinys: Redakcija: I skaitytojus. Cimbakas: Pavasaris eina! Gegužės mėnuo. A. Žalv.: Nenurašomasis žiedas — eilės. Dvg.: Marytės auka. Saulius: Saulės užtemimas. Naras (iš Tolstojo): Kaip velniukas už duonos riekę išspirko. Redakcija: Apsūvieto reikalingumas. A. Ž.: Pirmieji žiedai — eilės. Lazdynų Pelėda: Senelio Juozo pasakos. Istorija. J. Stanikūnas: „Pavasariui“ — eilės. Sirdis: Prįjautė. Lietuvos sūnus: Apie lietuvių kalbą. Jaunikaitis: Ką veikti šventadienyje. C. B.: Varpų aidas. P. Balandėlis: Pageltę lapeliai. Žinios. Laiškai. Mįslės.

Pasiuntinys N6. Turinys: Viskas turi atsinaujinti! Draugystė šv. Dvasios. Evangelikų-reformų tikėjimas. M. Kuprevičia: Del R.-katalikų bažnyčios reformos. Reformacijos esybė, jos reikšmė ir svarba. Apstauly pavelskiai. Pirmia krikščionių parapija. Dr. A. Sketeris: Svarumas ir sveikata. Kas girdėti pasalyje. Įvairios žinios. Iš reformų gyvenimo.

Tarptautinė kalba Esperanto. Vadovėlis lietuviams. Tikrai 30 lekcijų. J. Tūnaitis. Sv. Kazimiero Draugijos leidinys N116. Seinai, 1912. Pust. VIII+208. Kaina 1 rub.

Austrinė N18. Turinys: V. A.: — eilės. A. Vienuolis: Pati. Tas: Rūta ir radasta — eilės. Kaimis: Ant prabėgusio kabo. R. Bytautas: Tauta ir tautiška sąmonė. — Kaip tarti ir rašyti svetimodžius. Vabalėlis: Kokia

mūsų kritika? Abstinencas: Prie blaivybės klausimo. K. J.: Peterburgo liet. stud. statistikos žiupsnelis. Vabalėlis: Laikraštija ir gyvenimas. K. J.: Įvairūs balsai.— žinios žinutės. Informacijos. Dorpatio mokyklos. Bendrija N7. Turinys: St. Čiupris: Keli žodžiai apie susivienijimo idėją. — Smulkių kredito istaigų sąjungos. D-ras Haunes Gebhardas: Kooperacija Suomijoje.— Kooperativinė propaganda. Žinios. Kitur. — Užsienyje. Klausimai ir atsakymai.

Dagis N6. Turinys: Snargies: Iš mano atsiminimų. Iliaus Vaikas: „Draugija“ „Dagio“ žiedai. Geriausi būdai. Pasergėjimas. Pasikalbėjimas Maikio su tėvu. Rusijos istatymai. Naturalė policiantio istorija. Noriu baigti.

Naujausia knyga Daktaras bei mokslas apie sveikatą. Išleido The Philadelphia Medical Clinic. Pal. 95. Kaina 35 c.

Tarka N8. Turinys: Prie pailsio! Moterims ir merginoms. Iš S. L. A. seimo. T. M. Dr-tės Seimas. Nevyksta, ir gana — trijų aktų tragedija. Korespondencijos. Socialistų Sąjunga, U. S. A. Sventakuprija. Filosofas. Šių dienų mergelė — duetas su gaidomis. Tarkainiai. Telegramai. Užduotys.

Laisvoji Mintis N28. Turinys: J. Šliupas: Biblija iš morališko atžvilgio. Mikas Petrauskas: Iš Muzikos istorijos senovėje. Karolis Vairas: Literatūros evoliucija. J. Šliupas: Dar kelias žodžių prie gadybės, carui Aleksandrui I. viešpataujant. Sn.

Tautystė ir valstybė. J. B. S.: Išpardavimas Rusijos. K. Vairas: Revoliucijos atbalsai. Notre Dame de Paris.— Man gaila. Te sau ilsis... Aido vilnia. Gegužės naktis. Džiaugkitės broliai! — eilės. Šis bei tas iš kronikos. Yra indėta fotografijos: P. Rimšos, L. Ivinskio ir Vidūno.

Vadovas N47. Turinys: Pamokslai. Dr. J. Totoraitis: Lietuvos atgimimo paveikslai (Dankantas). R-čių Jonas: Sv. Rašto ir lietuvių kalbą vertimo istorija; Žydų tauta Kristaus laikais. Kun. P. A.: Seinų Dijecezijos bažnyčių monografija. Meškus: Iš bažnyčios ir visuomenės dirvos. Pannenupis: Pirmieji žiedai. Kur važiuoti gydytis? „Blaivybės“ draug. skelbia senos veikalų konkursą. Bibliografija.

DAKTARAS TIESŲ Julian Czupka Advokatas ir Notary Public. Ofisas: 3 N. Main St., Wilkes-Barre, Pa. 138 S. Washington Ave., Scranton, Pa. Užuimtu provomis Wilkes-Barre ir Scranton. Teipgi pas skvairas palitūdijimus (doviernastis) išrupinu Rosioj ir Lietuvoj.

Clix Cigarettes SUMAIŠYTA ĮVAIRIAUS KELETO TAUTŲ TABAKO 10 Cigaretu už 5c. Tnose cigaretuose indėta didžiausia vertybė, kokios niekas ligi šiol neindėjo. Tabakas padarytas žmonių, kurie turi pilną pažintį apie įvairių kraštų tabako lapus. KIEKVIENAME PAKELIJE RASITE KUPONĄ. RINKITE JUOS. Už dešimtį tokių kuponų gausite vieną pakelį CLIX cigaretų dovanai. Pas visus pardavėjus. 5c. LIGGETT & MYERS TOBACCO CO.

Eikime ant kolonijų. Tik viena iš geriausių ir sveikiausių gyvenimui vietų — tai ant ukės. Oras yra vienas iš geriausių ir teisingiausių daktarų. O kur gi galeitū buti sveikesnis ir čystensnis oras, kad ne ant ukės. Ar-gi negeriau buti pačiam savininku, negu dirbti pas kitą kur fabrikoje. O kiek susižeidimų ir mirčių visai bereikalingų pasitaiko bedirbant fabrikoje. Ir kas iš to viso mums bepalieka? Yra parinkta vieta dėl lietuvių kolonizacijos, rytų krašte. Ta visa vieta užima 9 pavietus New York Valstijos, 7 pavietus New Jersey, 3 pavietus Conn. ir 3 pav. Mass. valstijos. Yra tai vieta, kur visų minėtų valstijų kampai ir krūva sueina. Tą vietą mės sujungę, sprinkome dėl lietuvių kolonijai, kurioje jau ir yra bandoma lietuvius apgyvendinti. Pirmiausia kolonizacijai pradėdame Putnam pav. ir Orange pav. Čia yra labai gražios vietos ir labai tankiai išvedžiota geležkeliai. Norintieji pirkti arba parandavoti ukes Lietuvių Kolonijoje, kreipkitės pas: A. M. MARTUS 120 Grand Street, Brooklyn, N. Y. mės jums prisiųsime knyga su mapa ir visokiomis informacijomis apie ukes-farmas.

Gerbiameji „Vienybės Lietuvininkų“ skaitytojai, kurie nerenkate komplektų, bet jeigu randasi pas tamistas šių metų N17, malonėkite prisijusti į „V. L.“ redakciją, už ką mės busime labai dėkingi. „V. L.“ Administracija.

KASA SAU KAPĄ. Daugumas iš mūsų kasa sau kapą savo dantimis, pamiršdami atsakančiai sukramtyt maistą. Grumuliavimo organai negali sugrūdinuoti tokio maisto ir apreiškia tai indispozicija, skauduliais ir pagalios pavojingomis ligomis. Greitas valgymas atims nuo jės smagumą valgymo ir nustosite tės naudos, kurią maistas privalo duot kunui. Paklauskite mės rodos ir paskirkite užtektinai laiko valgymui. Neatirint-gi apetito nepamirškite tuojas pavartoti Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Eliksiro. Šitas vaistas padarytas iš gryno raudono vynu ir gydomy žolių ir prispirs virškinimo organus energiška dirbti ir prašalins kiekvieną išgydomąją vidurių betvarę. Užkirs kelią konstipacijai, vertigo, rėmimui, išgrynys vidurius. Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

LABAI SVARBUC PRANESIMAS. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje nuo 1-os dienos liepos mėnesio 1912 metų įveda skyrių pašalpos ligoje. Tas skyrius yra labai svarbus netik dabar gyvuojantiems susivienijime knopoms, bet ir pašalpinėms draugystėms, kurioms daug geriaus ir naudingiaus yra, prisidėjimas prie Susivienijimo, vesti pirmyn savo narių šelpimo darb pagal vienodą tvarką ir iš vieno centro. Pagal naują, SLA. narių priimtą ir XXII Seimo užtvirtintą konstituciją. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje mokės kiekvienam nariui pašalpos ligoje po \$6.00 savaitėje per pirmasias 15 sevaitių ligos ir po \$3.00 per sekančias 15 sevaitių ligos. Taip pat moteris gaus pašalpą ant lygių su vyras visose ne nuo palago paeinančiose ligose, o palago gaus vienu sykiu \$6.00. Mokestis i tą skyrių — 30 centų mėnesyje. Ištėjimo mokestis i skyrių pašalpos ligoje: nuo 18 iki 30 metų amžiaus — \$1.50; nuo 30 iki 35 metų amžiaus — \$3; nuo 35 iki 40 metų amžiaus — \$4; nuo 40 iki 45 amžiaus — \$5; nuo 45 metų augščiau — \$6. Prie skyriaus pašalpos ligoje gali prigulėti visi sveiki Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nariai; visi naujai prisirašantie prie susivienijimo, i apsaugos skyrius, gali taip-gi prisirašyti ir prie skyriaus pašalpos ligoje. Pranėsdami apie tai, kviečiame prie šios pažangios tautiškos organizacijos, t. y. prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, gyvus lietuvius ir lietuvaites. Norintieji istoti, kreipkitės prie vietinių knopų, o kur tokių nėra — tverkite naujas. Visokias informacijas galite gauti iš Centro. Rašykite šiuo adresu: Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, 307 W. 30th street, New York, N. Y.

PAJIESKOJIMAI. Pajieskau savo drango Antano Kolonavičiaus; paeina iš Kauno gub., Ežerėnų pav., Abelių valsčiaus. Pirmiaus gyvena Chicago, Ill., dabar gi nežinau kur. Jeigu kas žino apie jį, prašau pranėsti man šiuo adresu: P. Ticks, 656 E. 12th str., New York, N. Y.

Pajieskau savo švogerio Vladislavo Vilbario, paeinančio iš Kauno gub., Vilkmergės pav., Šimonių par., Jukiečių kaimo. Jisai yra nedidelio ugio — kokiu penkių pėdų ir kelių colių, smulkus veido, nosis biskį pailga, akis mėlynos; plaukus nešioja trumpai nukirptus. Mėgio daug šnekėti, girtiesi ir gindities. Bus jau metai kaip ženotas su Apolonia Strolite, to paties krašto tik Vesintų parapijos. Jam apie 6 metai kaip Amerikoje. Pirmiau sakėsi gyvenęs Mo. valstijoje. Dabar visą laiką gyvena Rochester, N. Y. Birželio (June) 22 d. palikęs pačią išvažiavo nežinia kur. Kas patėmytų kur toki, malonėkite pranėsti man, už ką aš būšin labai dėkinga. Adresuokite: Emil Strolis, 12 Cuba Pl., Rochester, N. Y.

Pajieskau savo pusbrolio Stanislovo Moekaus, paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Raudonių parapijos, Vazbūčių kaimo. Girdėjau, kad gyvena Brooklyne, N. Y. Turiu svarbų reikalą. Meldžiu atsiųskiti šiuo adresu: Kazimeras Simanovič, P. O. Box 251, Lewiston, Me.

PIKNIKAS. 26-tas metinis piknikas, kurį parengia Šv. Juozapo draugystės, atsisbus nedėlio 21 diena liepos (July) 1912 m. Union Parke. Pradžia 2-ą val. po pietų. Įzanga ypatai 25c. Pasarga: Pranėsame gerbiamems draugystėms, kurios malonės dalyvaudavimui mūsų piknike, žinoma, in corpore, kad pasiūtys nemaziau 15 sanarių. Drfaugystėms dalyvaujančioms in corpore įzanga dovanai. Užkviečia Komitetas.

VIENGENCIAI! Memkime savo rašytojus, — skaitykime ir loškime puikiausių lietuvių kalboje tragedija „RUTVILLE“ Zemaitijos mergele, parašytą V. Nagornoskio. Labai smagi pasiskaitymui, o ant scenos tai tikrai kerėjančiai išrodo. Kningutė iliustruota. Kaina — tiktai 40c. Piningus siųskite ekspeditoriaus adresu: J. Galinaitis, 418 S. Pacas str., Baltimore, Md.

TEMYKITE! Kas prisijūs savo gerą adresą ir 4c. markėmis ir 10c. sidabru, tas gaus „Laimės maldas“ viso pasaulio ir nuo Dievo. Už 14 c. gaus „Lamės maldas“. Adresuokite: St. Grablun, Colfax, Iowa.

ANT PARDAVIMO. Parsiduoda riubsiuvystės (kriaušiška) šapa su 16-ka siuvamų mašinų; 4-ios speciališkos mašinos; 3 prosinimui mašinos, 15 prosų, stalai ir visi kiti rakanalai bei frankiniai. Atsiųskite arba ateikite pas Cohen & Pine, 56 Ainslie st., Brooklyn, N. Y. (66) COSTELLO & WISE New York Barber School, 2 Rivington St., New York, N. Y. (vienais trepais augstyn).

LAISVOJI ŽMONIJA. „L. Ž.“ tai mėnesinis laikraštis. „L. Ž.“ neužsima politika, bet nurodo geresnius — švaresnius kelius išsiliosavimui žmonijos. „L. Žmon.“ prieinamiausias laikraštis. KAINA METAMS TIKTAI 50 CEN. Piningus siųskite Money Orderiu, arba registruotame laiške. ADRESAS: „LAISVOJI ŽMONIJA“ 1841 So. Halsted st., Chicago, Ill. P.S. Jai nori pamatyti, tai prisijūs 1c. stempą, o prisijūsime „L. Žmon.“

It doesn't pay to neglect your Health. Ar atėjai kada namo drebėdamas, su skaudančia galva, krūtineje diegimais sope gale gerklės ir gulėjai keles savaites? Dr. Richter'io PAIN-EXPELLERIS. tas ištikimas senas naminis vaistas duos pagalbą ir prašalys ilgą vargą jeigu umai vartosi. Visuomet namuose turėk bonkutę. Platūs nurodymai apvymoti apie bonką. 25c. ir 50c. aptiekose. Sergėkis pamėgdžiotų vaistų ir žiurėk ant Inkaro ir mūsų vardo. F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York. Richter'io Congo Piliės yra geros nuo viduriu sukietėjimo. 25c. ir 50c.

Joseph Topilis & Co. 195 Norman ave., Brooklyn, N. Y.

Telephonas: 3254—T—Market. Daktaras Jonas J. Kaškiačius Gydo vyrų, moterų ir vaikų ligas, pagalstij prie gimdymo. VALANDOS: Nuo 9—12 ryt. nuo 6—8 vak. 88 Jefferson Str. prie Ferrj Str. NEWARK, N. J.

DIDIS GYDYTOJAS Dr. IGNOTAS STANKUS M. D. Gydo pasekmiausias visokias ligas: vyrų, moterų, vaikų ir daro visokias operacijas. Su geromis lekarstomis jo paties sutalpytomis. Dr. Ignotas Stankus jau šimtus žmonių išgydė katrie paliko ant visados sveikais, linksmis ir jam dėkingi. Jis yra Vienatinis Tikras Daktaras Lietuvis Philadelphiaj, pabaigęs daktariškus mokslus Indianos Universitete ir baigęs didžiųjų daktarų mokslą, The New York Post Graduate Medical School and Hospital. Iš Daugelio Padėkavonių Kelias Cia Patalpiname. Aš Jurgis Lukoševiče, 128 E. Superior st., Chicago Ill., buvan labai slabnas ir turėjau kosulį, net buvan pametęs nedėją buti sveiku, bet kuo met atsišaukiau pas Dr. Ignotą Stankų, jis už pirmo prisiantimo gydulu mane išgydė. Dėkavoji širdingai ir siunčiu \$2.00 dovanu gastinčians. M. Navickis, 5 E. Lincoln st., Brighton, Mass. rašo taip: Rašau šiandien laišką daktarui Ignotui Stankui su dideliu linksmumu, kad man sugrįžo sveikata. Labai dėkavoji. Skausmas krutinėje, strėnuose ir sunkus kvėpavimas jau sustojo, spuoagai ir plėtmės nuo veido baigia gyti. Širdingai dėkavoji aš Jonas Požela savo tautiečiui daktarui Ignotui Stankui už išgydymą angančius guzus kakle ir sugrąžinimą vyriskumo 1601 Winter st., Philadelphia, Pa. Turiu daugybę padėkavonių nuo merginų ir moterų už išgydymą nuo neregularišku mėnesiniu, baltuju tekėjimu, skaudėjimo strėnu ir koju. Čia padėkavonės patalpinatos su daleidimu pačiu Ilgoniu. Kiti visi yra užlaikomi slaptybės. APSIIMU PASEKMINGAI IŠGYDYTI. Nuo reumatizmo, skaudėjimo ir gėlmo sanariu, kaulu, strėnu ir šonu; nuo visokiu ligu, užkietėjimo ir nedirbimo viduriu, išbėrimo, kuno niežėjimo, visokiu spogu, dederviniu, slinkimo plauku, galvos skaudėjimo, nuo ligos širdies, inkstu, plaučių, kepenų. Nuo visokiu nervišku ligu, neuralgijos, drebjimo sanariu, nemiegojimo ir išgaščio, nuo greito nuilsimo ir sunkaus kvėpavimo, peršalimo ir nuo visokiu slogu. Nuo visokiu užkrečiamu lytišku ligu ir visokiu kitokiu nusilpnėjimu sveikatos. Taip gi nuo visokiu moterišku ligu, skausmingu ir neregularišku mėnesiniu, baltuju tekėjimu ir gumbu ligu. Visi Ilgoniai kreipkitės pas daktarą Ignotą Stankų ypatingai arba laišku be skirtumo, kaip toll gyvenate Amerikoje, Anglijoje, Kanadoje ir kitose šalyse, o apturėsit širdingą rodą ir pagalbą. DR. IGNATIUS STANKUS, M. D. 1210 So. Broad st., Philadelphia, Pa. Offiso Nuo 9 iki 1 po pietu ir nuo 7 iki 9 vakare. Valandos Nedėliomis nuo 1 iki 4 po pietu.

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Gaboriorai ir Laidotuviu Direktoriai.

Laidojame Numirelius ant visokių Kapinių.

PARSAMDOME KARIETAS
veselioms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukt ypatiskai ar per telephoną. Ofisas atdaras dieną ir naktį.
227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

VISŲ ATIDŽIAI!
Pas mus galima gauti visus Vidūno raštus.

Mūsų uždavinys	.. 90
Slaptinga žmogaus didybė	.. 30
Mirtis ir kas toliaus	.. 25
Gimdymo slėpiniai	.. 40
Žmonijos kelias	.. 20
Visatos saranga	.. 20
Likimo kilmė	.. 40
Apšvietimas	.. 30
Kur protas? (vieno veiksmo komedija)	.. 25

Piktoji gudrybė (vieno veiksmo komedija) .. 20
Jonuks mergų bijas (dviejų veiksmų komedija) .. 20
Tėviškė (vienveiksmis dramatiškas veikalas) .. 20
Lietuvos varpeliai (muzikos veikalas) .. 45
Kurie norite gauti augščiau paminėtas kningas, malonėkite kreiptis šiuomi adresu:
J. J. PAUKŠTIS,
120 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

TIK KĄ IŠEJO IŠ-PO SPAUDOS:

APIE KUNO ISLAVINIMĄ
Pagal prof. Blunčli parąšyta P. Norkaus. Su 25 paveikslais. Pusi. 74. Kaina 15 cent. Autorius išdėsto žmogaus kūno, ypač krūtinės, sustatymą. Pagaliaus nurodo, kokia svarbia roly lošia kasdieninė kūno gymnastika, kaip ji žmogų sustiprina fzyziškai ir protiskai; kaip per gymnastiką žmogus palaiko savo kūno sveikatą, gražumą ir pailgina gyvenimą. Tas atsiėkiama tik pašvenčiant kasdieną po dešėtką minučių ant gymnastikos. Kningutė reikalinga turėti po ranka ir atvejų atvejais perskaityti. Tas veikalėlis mūsų kalboje dar pirmutinis tokios rūšies.

VILKU LIZDAS
Apsaka iš kryžiuočių laikų, parąšyta Zuzanos Moravskos, sulietuvinta A. Vėgėles. Pusi. 117. Kaina 35 c. Niekas taip neišlavina jaunuomenės, niekas tiek neinkvepia meilės prie savo tėvynės ir visų prakilnių darbų, kaip istoriškios apysakos. Francūzus pakėlė apysakos Diuno, Hugo ir Zolo. Pasaulį pralenkė anglai išmintingame patriotizme ačiu istoriškies romanams Walter Skotto. Lietuviai da maža teturi istoriškų apysakų, išskiriant Kraševskio „Kuningas“, „Vitoliarada“ ir kit. Todėl „Vilkų Lizdas“ yra labai brangintina kninga. Nors ji skiriama tik jaunuomėnei, bet ją su didele nauda ir smagumu perskaitys kiekvienas lietuvis ir lietuvaite.

PAZVELGUS ATGAL
Didelė sociologiška apysaka arba romanas, garsaus amerikony romanisto Edwardo Bellamy, versta P. Siulelio. Pusi. 356. Kaina \$1. Šitas veikalas, išverstas veik į visų civilizuočių tany kalbas, ir turėjęs visur milžinišką pasisekimą, lietuviškame pilname vertime pasirodė dar dirma sykį. Bellamy nupiešia dailios apysakos formoje apie žmogų, kuris pramiegojęs šimta suvirš metų, pradudo ir rado visai naują draugijos surėdymą. Čia jis aprašo viską, kas buvo naujai sutvarkyta ir kaip tuose laikuose buvo laiminga žmonija. Norints tai didelės fantazijos aprašymas, bet jis suteikia skaitytojui tūkstančius prakilnių minčių. Galima drąsiai sakyti, kad šita kninga yra socialistų vadovėlis. Ją perskaitys žmogus pasisems sau labai gilių idealų. Ji privalo rasties kiekvieno lietuviuo kningynėly.

J. J. Paukštis & Co.
120-124 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Nauja Krautuve

Atidariu naują krautuve visokių

Vyriskų Drabužių

KAS TIK VYRAMS REIKALINGA.
Kaip pavasariinių taip ir vasariinių.
Reikale kreipkitės pas savo tautietį.

Peter T. Markevich
131 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Rusiskas progresyviskas laikraštis

„Russkoe Slovo“

Leidžiamas du kartu per savaitę, redaguojamas J. K. Okuncovo.

Kaina metams \$2.00.
Užrubežiuose, Kanadoje ir New York \$3.00.

Prie regakcijos randasi visokių knygų knygynas ir atliekami visi spaudos darbai.

Antrašas:
Russkoe Slovo
108 E. 12th St. New York, N. Y.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Skaitykite atydziai! Nesiduokite apgaudinėt triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomas Agentas ir bankierius sudeda gvaranciją į Valstijos kasą. Pirm negu pavesite savo pinigų taupinimui arba pasiuntimui Tėvynen, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jusų sunkiai uždirbta skatika. Sudėjan Valstijos kason šimta tūkstančių dolerių kaip užtikrinimą Jums. Išitėminkite, jogei netikrojo bankieriaus reik lenktis. Jusų patarnavimams yra senas datyrusis Agentas, kuris: Siunčia 50 rub. už \$26.15, 100 rub. už \$51.90, 500 rub. už 259.40, 1000 rub. už \$518.00. Parduoda laivakortes į Eurodą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakortėjų kainų. Atsakinėju greitai, o patarimai dykal.

HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

VISIEMS DEL GEROVES!
Mūsų viengėniai skaito visokius raštus, kaip menkesnių, taip ir geresnių rašytojų, bet tankiai atsitaiko, kad randasi visisai nesuprantami žodžiai, kurių be tam tikro vadovėlio jokiu būdu negalima suprasti. Todėl mes kiekvienam patariame nusipirkti *Svetimų ir nesuprantamų žodžių žodynėlių*, kuris skaitytojui gali labai daug pagelbėti, susitikus nesuprantamus žodžius. Kaina tik 35 cent. Galima gaut pas:
J. J. PAUKŠTIS Co.
120 Grand s. Brooklyn N.Y.

Bukie Vyras!

Ruptura
Varicocele
Prapuolę pajiegos
Užnuodintas kraujas
ATIMA JUMS VYRISZKUMA

BUKIE
Išzmingtas
Liekie Sveikas

Dr. Alex. O'Malley (Specialist)
DR. O'MALLEY BUDAS
Visados išgydo!
Išbanyta per 30 metų!
Be peilio ir vaistų!
Išrasta per mane!
Naudojamas tik mano ofise!

PRASARGA -- Darbininkai, katrie pas mane dirbo, gal sakyti kad jie žino mano metoda ir pagal ją gydo be operacijas, jie gal ir pamėgdžioja mano raštus. Bet randasi tik Vienas Dr. O'Malley Budas ir naudojamas tik Mano Offise.

Aš nedruokuoju jokių gromatų ligonių, kadangi atsilankymas į mano Offisą parodys jums, kad turiu daugybę gromatų ligonių iš visų šalių pasaulis, kurie tapo išgydynti.

Prisiųsk 2c. markę už kningutę padabintą paveikslais apie rupturą.

Dr. Alex. O'Malley
158 S. Washington St.
Wilkes-Barre, Pa.
Galima susikalbėt lietuviškai ir lenkiškai.

BIRUTE

LIETUVIŲ TAUTOS VEIDRODIS.

Savaitinis laikraštis skiriamas visiems lietuviams.

„BIRUTĖ“ išaina kas pėtnyčia Tilžėje (Mažojoje arba Prūsų Lietuvoje).

„BIRUTĖ“ yra vienatinis prūsų lietuvių laikraštis, kuris visu pasišventimu darbuojasi atgaivinti savo brolius tautiškai.

„BIRUTĖ“ spausdinama lietuviškomis raidėmis ir išaina grynoji lietuvių kalboje.

„BIRUTĖ“ jau eina trečius metus ir supažindina savo skaitytojus ypačiai su reikalais prūsų lietuvių, šale to praneša apie lietuvių tautišką ir kultūrišką kilimą Didž. Lietuvoje, Amerikoje ir Anglijoje.

„BIRUTĖ“ nori būti „apžvalga“ visoms apžvalgoms, ant kiek jai pasiseks tą įvykdinti, prigulės nuo savo tautiečių.

„BIRUTĖ“ tekainuoja visose Suvienytose Amerikos Valstijose visiems metams tiktai \$1.50.

Antanas Stašauckas.
Labai puikioje vietoje salūnas, užlaikau skaniausius gerimus ir kvėpiandius cigarus. Lietuviai, nepamirškite atsilankyti pas savo vientaūtį.
No. 2 Cor. Nesbitt ir B.
EAST PLYMOUTH, PA.

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius
Geras darbas. Vidutiniška čienia.
G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

Pirmutinė Lietuviška Krautuve Judančių Paveikslų Amerikoje.

Užlaikome visokių gatukų APERATUS. Parduodam ir randavojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniais ir Gaziniais Intaisais naujaisios mados. Į Stak užlaikome suvirš 1,000 ratų filmos. Importuoją iš visų šalių svieto, specialiskai turime padarg daug Lietuviškų Illustročių dėl Dainų, Deklamacijų, Referatų ir Pralekčių, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsilmat arba norit užsilmti šiuomi bizniu, reikalaujanti pagalbos šauktėtis prie:

American Film Exchange
A. T. Račiūnas Mgr.
630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.
Phone 3536 W. Bedford.

KAS ČIA DO BIESAS? NAGI „TARKA“!

TARKA
SATYROS IR JUOKŲ LAIKRAŠTIS

Kas prisijų mums dolerine Tas gaus tarką poperina. Jukų bus per visą meta, Juokai eina į sveikata. Prisiuntusieji už 10c. markučių, gausite vieną numerį dovanai.

Adresuokit:
P. Narvydas,
120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENTINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiame keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konsulį dėl perėjimo per rubežį.

Taigi reikalaujant ŠIFKORŲ — malonėkit kreiptis prie mūsų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.

Šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.
Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.
120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunčiame pinigus į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

Persiunčiam fotografijas į Lietuvą ir užregistruojam laiškus.

Padarom aktus rejeintalus dėlėl žemės ir kitokių priklausantių savasčių. Tą viską darom su Konsulio palindėjimu.

Užsilimame provomis Euro-piškoms ir Amerikoniškoms iškolektavojime mokesčių.

Darom daviernastis, kiješkom dales Lietuvoje ir atimam į Ameriką.

„VIENYBE LIETUVNINKU“

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 mete.

Išaina kas Seređa. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų“ Amerikoje prekioja metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežiuose prekioja metams \$3.00, pusei metų \$1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baljams, popieras laiškamams rašyt ir kitokius spaudos dalykus. darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiskas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Paukštis ir K. Brazys,
120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

THE AMERICAN Prekė \$7.00
Labai puiki mašina drukavojimui laisvų.

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir drūčiai padaryta. visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po \$10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrynelė 2 dol. Kam reikalinga tank at kitnetis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs ranka kaip čemodanėlį, gali nešėti kur nori.

Pati skrynelė \$2.00
O mašina \$7.00

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis
Lietuviškas graborius.
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikščionims.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

TELEPHONE 1295 GREENPOINT.

P. BUTKUS
LIETUVISZKAS GRABORIUS (UNDERTAKER)

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikščionims.

Mano gyvenimo Ofisas atidaras **DIENĄ IR NAKTĮ.**

213 1/2 Berry Str. Brooklyn, N. Y.
Branch Office: 48 Hudson Ave.
LIETUVIAI KREIPKITES REIKALE PAS LIETUVĮ

Zmiejeczniks yra tikrasis

ZMIJECZNIK
RATTLESNAKE LINIMENT

SAULE
Du-kart nedėlinis laikraštis
Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖNYČIĄ
Prenumerata kaštuoja:
Amerikoj Ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25
Ant ketvirtio meto 65c.
EURO-ROSIJOJE ir Lietuvoje \$3.50
Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sh.
POJE Prusose 15 markų.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
- pas **PETRA A. DRAUGELI**.

Skanus alus, gardi arieka, elius, visokis vynas, kvepianti cigara, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškite šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.
E. APRIL, Savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos **PIRTYS**

274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.
Moterims kiekvieną utarninką.

Bischoff's Banking House
287 Broadway Kampas Reade Gatvės
New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

Kas reikalauja teisingo pataravimo ir nori kad jo reikalai būtų greitai atlikti, tegu atsižvelgia į **Seniausį Bankinį Namą. Uždėtą 1848 m.** \$100.000 (šimtas tūkstančių dolerių) yra mūsų kaupti sudėta ir rėdžiama kasa. Pinigus siunčiame į Krają tuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmatome pagal kursą. Pinigus primate ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šiportus pardodame ant geriausių garlaivių visų Linijų ir iš Krajaus už pigiausią kainą. Pašportus dėl keliaujančių į Krają parupiname. Davažnastis padarome pigiai ir visas kitas reikalavimas popierais su palūditimu konsulto. Atjeisiojimą dalių atliekame kvoteliuoliausiai.

Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare.
Nedėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.
Subatoje iki 8 val. vakare.

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRĖNUSOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigėbėti, neįšokk rodos pas kokius nemokintus žydėjus ar kryžiuokius savo priepuoli, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo ločną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų — pas **ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ**, Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių“, o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavystių savo sukiui uždirbtu centu.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kurios tikta randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudičių, vyrų ir moter.

„Lenkiškai-Lietuviški“ vaistai jau tūkstantčius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet ne nesigailėsi.

Adresas:
Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

MĖNESINIS RAŠTAS
Linksma Valanda
IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.
Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:
Amerikoje ant viso meto tik \$1.
Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.
Prusose 7 mk.

Kas užsirašo „SAULĘ“ ir „LINKSMĄ VALANDĄ“ ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už \$3 in Ameriką, in Rosiją \$4.50, in Angliją 7 sh. Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
520-522 W. South St.
MAHANAY CITY, PA.

Teisingiausia Lietuviška Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laidotuvių, kelivaišias bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaupti \$30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėti dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugražinu.

PIRMOS KLASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gerimai, per tai visados svečių pilnai, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišiu.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8-R)

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausias mašinos. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių ir minutę. Padaryta iš labai tvirtu plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu būdu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netikėtai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Paukštis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Nepamirškite Tautiško Namol!

Erta, daili salė mitingams, veselioms, tea rams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigara, skanus užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA. A. RAZUTIS
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Penasylvanijos Universitetą), užsilma varymu provy visuose teismuose.

Ofisas rumose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.

Office Phone Peoples 37
Residence Bell 47
Peoples 1100

THE LACKAWANNA
Parankiausiai geležinkelio Europos keliaujančiams. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavineja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite
(Kietųjų auginių kelias).
Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scranton ir Angliją Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vaškų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punkty nuolatini ir parankius susisėjimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas: **George A. Cullen,** Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

Telephone 2762 Greenpoint.

Daktaras Brandšteinas
Turėjęs praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą.
103 So. 2-nd Str., kampsas Berry Str.
Gydo naujausiu būdu ligas vyrų, moterų ir kudičių. Specialistas prie ligų chroniškių (išsisenėjusių).
Valandos priėmimo ligonių: **Iš ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.**

Tu Esi Geriausias Prietelis.

Teip sako žmonės išgydyti nuo visokių ligų! Kaip joki vaistai ir visoki daktarai negalėjo pagėbėti, tai tu mane išgydei.

Garbingas Tamista! Jūsų budas gydymo ir liekarstos labai geros, kad mano moteris net per tris mėnesius sirgus ant vidurių skaudėjimo, po krutinę, galvos, didžio nusilpėjimo ant sveikatos ir baltyjų tekėjimo, kurios ikšol niekas nepataikė išgydyti, o kaip Jūsų prisijustas liekarstas suvartojo, tad tapo visai sveika ir daugiau liga neatsinaujina. Už tokią tikrą mokslis ir pasekmę gydymą visiemis Tamistų vardą apskelbiu. Tu esi geriausias prietelis. Pasiilekame dėkingi.

Klemensas ir Ona Stefanavičiai,
1413 Brynmower, Scranton, Pa.

Kaip nieks neįstengė, tai Ph. M. Klinikos Mokslas išgydė trumpam laikui! Malonus Tamista! Kad išgydėt kosėjimą, skrepliavimą ir sunkumą ant krutinės pasekmę, teip lygiai tik Jūs istengiate išgydyti, nuo ligos išbėrimo ant odos spangais ir niežėjimo; kiti gydytojai per du metus nesuradę pagalbos. Už Jūsų teip gerą gydymą ir teisingas liekarstas šiandien šimta kartų ačiū.

Su guodone **A. Galmanas, Box 36, Bonne Terre, Mo.**

Guodotinas Pons Daktare! Labai dėkavoju už knygą „Daktaras“, kurią man prisuntėt, ir podraug danešu, kad esu sveikas jau ir išgydytas nuo romatizmo.

Garbus Daktare! Atleisk, kad ilgai apie save nedaviau žinios. Laukiau pasekmę gydymo, bet kad liga, nuo kurios mane gydėt, neatsinaujina skaudėjimas kojų, rankų, sanariuose ir kaulų bei raumenų, — tad dabar širdingai dėkavoju už toki teisingą, gerą gydymą.

Ačiū — **Jonas Pecura, 4549 Cambridge St., Philadelphia, Pa.**

Daugybės dėkavonių ateina kas diena, iš kurių čion keletą patalpinom.

Jeigu tūkstantčiai džiaugiasi ir dėkavoja už sugražintą gerą sveikatą, tai tikrai ir Tave galima išgydyti.

THE PHILADELPHIA M. KLINIKAI galima pilnai tikėti, nes yra po valdžios kontrole ir paties gubernatoriams užtvirtinta.

Gerensnių liekarstų ir daktaro kaip Klinikoj negalima surasti.

Skaitykit knygą „Daktaras“, iš kurios išmoksit ne tik nuo visokių ligų apsisigėbt, bet kaip išgydyti ir kaip nuo sukčių bei vampyrų apsisaugot.

JEIGU ESI NESVEIKAS ir vargina kokia nors šviežiai atsiradusi ar užsisenėjusi liga, bet dabar nori kad syki ant visada buti išgydytu, tai pribuk in Klinikos Ofisa asabiškai, o jei kur toli gyvenai, tai aprašyk lietuvišką kalbą savo ligą ir kas kenkia; o apturėsi prietelišką rodą arba ir reikalingas liekarstas, naujausio išradimo, kaip **VYRAMS** teip ir **MOTERIMS**, specialiaškai kiekvienam prie ligos sutaisyta, kurios trumpam laike išgydo, kurios tik ligos užpuola varginimui žmonių ir paslaptingas be peilio, be pjaustymo, be operacijų. **Sekretai užlaikomi.**

Visada reikala adresuot teip:

THE PHILADELPHIA M. CLINIC
1117 Walnut St. Philadelphia, Pa.
Valandos: Nuo 10 iki 4 po piet. Nedėlioje nuo 10 iki 3. Vakarsis Utar. ir Pēt. nuo 6-8.

Šitas apgarsinimas ir padėkavonės iširtos, teisingos. Pilnai galima tikėt.

Tel. 651 Greenpoint.

Daktaras Jonas Misevičia
VIENATINIS TIKRAS VYRIŠKAS DAKTARAS LIETUVIS BROOKLYNE.
Gydo Visokias Ligas; taipgi dar pabaigęs kursą Didžiausiame Palaginiam Hospital (N. Y. Lying-in Hospital).

272 Berry Street, Brooklyn, N. Y.
Prie So. 2-nd Street.

Rusizkai Amerikoniszka Linija. Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.

Išplaukimas iš New Yorko.
Czar (n's) July 27 Kursk Aug. 24
Russia August 10

8 d. į Rotterdamą 11 dienų į Liepoją
III klasa \$33 III klasa \$35
II „ 48 II „ 50
I „ 65 I „ 75

Dėl smulkesnių žinių kreipkitės in mūsų agentus ir centrališką kontorą.
A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

PREIETELAI LIETUVIAI
12 dideliu ir 12 mažu.

H. B. ROSENSON,
817-819 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1108 W'mburgh

PATENTS
promptly obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Copyrights and Labels registered. Twenty Years' Practice. Highest references. Send model, sketch or photo, for free report on patentability. All business confidential. HAND-BOOK FREE. Explains everything. Tells How to Obtain and Sell Inventions. What Inventions Will Pay. How to Get a Partner, explains best mechanical movements, and contains 300 other subjects of importance to inventors. Address:
H. B. WILLSON & CO. Patent Attorneys
Box 383 Wilson Bldg. WASHINGTON, D. C.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Miliausko
Visada šaltas alus, skani arieka, alus, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigara.

Lietuviai vietiniai ir atvažiuoję iš kitur, nepamirškite šios puikios vietos.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —
Jona Kulboka
SKANUS ALUS, GARDI ARIEKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTI CIGARAI.

74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kampsas Wythe ave.)

MOKINKIMĖS PATYS
Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00.
Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15 c.
Naujas Budas mokintis rašyti be mokinio..... 10 c.
Aritmetika mokinimuisi rokundy, su paveikslais (apdaryta)..... 35 c.
Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu
P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

W. SLOMINSKA
Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais
ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistiską išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreiškiti guodotiniems Kunigams ir guodotinioms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus **PIGERIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI**, nes per daugelį metų užsimeidama išdirbiniais įgijau geriausiają praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

